

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Moties.....	5
Moties	7
Programma's	19
Veiligheid.....	21
Sociaal Domein	33
Vitale en aantrekkelijke stad	45
Mobiliteit	61
Ruimtelijke en Economische ontwikkeling	67
Openbare ruimte	81
Onderwijs	91
Inwoners en Bestuur	95
Paragrafen	99
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	101
E. Bedrijfsvoering	103
H. Grote projecten	111
Ombuigingen en bezuinigingen	115
Ombuigingen en bezuinigingen	117
Financiële stand van zaken	121
Financiële stand van zaken	123

Besluitvorming133

Besluitvorming135

Bijlagen137

Bijlage 1: Financiële mutaties139

Bijlage 2: Overzicht lopende bezuinigingen141

Bijlage 3: Stand van zaken Sociaal Domein151

Inleiding

Aan de raad

Voor u ligt de eerste voortgangsrapportage van de begroting van 2020. Deze rapportage beslaat de periode januari-april 2020.

De totstandkoming van deze voortgangsrapportage heeft plaatsgevonden onder zeer bijzondere omstandigheden. Vanaf begin maart van dit jaar zijn we in de greep van het Coronavirus, wat een enorme impact heeft op al onze inwoners en bedrijven en zeker ook op onze organisatie. Toch hebben we geprobeerd u een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van alle doelen en resultaten die u in de begroting 2020 heeft vastgesteld. In de lijn met deze begroting werken we in deze voortgangsrapportage voor het eerst met vlaggetjes die de stand van zaken met betrekking tot de vastgestelde resultaten weergeven.

De betekenis van de vlaggetjes is als volgt:

Groen = Conform verwachting

Oranje = Gering buiten verwachting

Rood = Buiten verwachting

Omdat dit de eerste keer is dat we zo werken, en gezien de omstandigheden waaronder we deze voortgangsrapportage moesten samenstellen, is het nog niet helemaal gelukt om over alle resultaten een goede rapportage te maken. We hopen dat in de volgende voortgangsrapportage nog te verbeteren.

Verder wordt per programma melding gemaakt van nieuwe (beleids)ontwikkelingen die zich na de vaststelling van de begroting hebben voorgedaan. In deze hoofdstukken zullen we ook ingaan op de impact van de Coronacrisis.

In deze voortgangsrapportage vindt u ook de stand van zaken van de door u vastgestelde moties die nog in behandeling zijn en/of die worden “gevolgd”.

Wij geven u met deze voortgangsrapportage daarnaast inzicht in de actuele stand van zaken van de eerder vastgestelde bezuinigingen en onze financiële positie dit jaar. Hieruit blijkt dat we te maken hebben met forse tegenvallers. Deze hebben vooral betrekking op het sociaal domein, maar ook in het beheer van de openbare ruimte en de bedrijfsvoering. Een groot deel van deze tegenvallers heeft een structureel karakter. We nemen deze structurele effecten mee naar de keuzenota die we u na de zomer zullen aanbieden.

De financiële gevolgen van de Coronacrisis kunnen we op dit moment nog niet in totaliteit overzien. We hebben in het hoofdstuk Financiële stand van zaken een eerste inventarisatie opgenomen, maar we verwachten dat we deze de komende maanden nog verder zullen moeten uitbreiden. We hebben deze financiële gevolgen nog niet meegenomen in de financiële overzichten en ook niet in de bijbehorende begrotingswijziging. We gaan er vanuit dat het kabinet conform de toezeggingen de gemeenten volledig zal compenseren voor de extra kosten en gederfde inkomsten.

College van Burgemeester en Wethouders.

Moties

Moties

Inleiding

In dit hoofdstuk vindt u de stand van zaken van de uitvoering van de door de raad aangenomen moties die nog niet zijn afgehandeld. Gerapporteerd wordt in de volgorde van de raadsvergaderingen waarin de moties aan de orde zijn geweest.

Uitwerking van de moties

Datum raadsvergadering: 16-7-2014

Motie: Vertrouwenspersoon

Namens: PvdB, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Sociaal Tiel

Stand van zaken: De pilot in de gemeente Lingewaard wordt gevolgd.

Datum raadsvergadering: 17-5-2017

Motie: Industrieweg - Brandstofverkooppunt milieuvriendelijk

Namens: CU, Groen Links

Stand van zaken: Aan de beoogd exploitant Van Dijkhuizen is verzocht de mogelijkheden te onderzoeken voor milieuvriendelijke maatregelen. Mede naar aanleiding daarvan heeft Van Dijkhuizen aangegeven dat hij er van is doordrongen dat het maatschappelijk belang gediend wordt door duurzame materialen en initiatieven te gebruiken bij de ontwikkeling van nieuwbouw. Voor de nieuwbouw van het tankstation aan de Industrieweg/Staartsestraat worden er haalbaarheidsstudies verricht naar onder andere de volgende thema's;- PV zonnepanelen op de daken, maar dan naast terug leveren ook een "eigen" accu-systeem waarmee je alle (bijv. 24 volt) verlichting van het tankstation kunt verzorgen.- Lozen van hemelwaterafvoer. (van de daken) op eigen terrein middels een aan te leggen retentievijver. Al het groen op het terrein besproeien met water uit de retentievijver.- Mogelijkheden recycling van waswater roll-over en eventueel de handwasplaatsen in combinatie met duurzame milieuvriendelijke / biologisch afbreekbare zeep. Het recycled water gebruiken voor bijv. onderwater voor de voertuigen.- E-tanken komt er op het station, maar de haalbaarheid capaciteit voor "traag" dan wel "snel" laden lopen nog.- Het toepassen van duurzame bouwmaterialen zoals houtsoorten uit duurzaam onderhouden bossen (geen / nauwelijks gebruik van tropische houtsoorten, maar de Europese houtsoorten).- Het toepassen van gerecycled puin in betonnen constructie(s).- Het toepassen van hoogwaardigere staalsoorten zodat er dunner geconstrueerd kan worden. Minder kilo's staal = minder CO2 footprint.- Keuze om Waterstof tanken mogelijk te maken op het tankstation. "Al dan niet" zelf produceren of laten aanleveren vanuit de industrie (industrie = vaak wel met grijze stroom opgewekt).

Motie: VVV-kiosk

Namens: Pro Tiel, VVD, Sociaal Tiel, OD16

Stand van zaken: Stichting Stadsherstel sluit een huurovereenkomst met een huurder/exploitant voor de kiosk. Het herstel van de kiosk in de oorspronkelijke staat is gestart.

Datum raadsvergadering: 27-6-2018

Motie: Publiceren moties en amendementen

Namens: PvdB, VVD, PvdA

Stand van zaken: Het nieuw raadsinformatiesysteem is aanbesteed en inmiddels live. Er is een apart overzicht opgenomen op het raadsinformatiesysteem voor moties. Aangenomen en aangehouden moties vanaf maart 2018 zullen worden gepubliceerd. Amendementen zijn terug te lezen via de besluitenlijsten. De besluitenlijst worden eveneens in een apart overzicht gepubliceerd

Motie: Wijkshouwen

Namens: alle partijen

Stand van zaken: Tot nu toe zijn er 3 Kijk in de Wijk ontmoetingen geweest, Zennewijnen, Kapel Avezaath en Tiel West. De voorbereidingen in de andere wijken zijn gestart. Vanwege de coronacrisis zijn de gesprekken die vanaf april zouden worden gehouden gecancelld. We verwachten vanaf september 2020 de gesprekken te kunnen hervatten. De evaluatie zal daarom worden verschoven naar 2021.

Datum raadsvergadering: 17-10-2018

Motie: Herdenking 15 augustus

Namens: ProTiel, CU, CDA, Groen Links, VVD

Stand van zaken: Het vlaggenprotocol op 15 augustus wordt al jaren in Tiel gevolgd en dit zal worden voortgezet. Op 4 mei 2019 is het nieuwe KNIL monument tijdens de jaarlijkse dodenherdenking onder grote belangstelling onthuld. De Molukse gemeenschap in Tiel en daarbuiten was speciaal voor deze herdenking uitgenodigd. Dit was het eerste van 3 initiatieven van de Molukse Werkgroep KNIL eerbetoon dat is gerealiseerd. Deze initiatieven zijn in samenwerking met de Molukse werkgroep KNIL-eerbetoon gekozen. Ook de overige 2 (informatieborden en een wandelapp) zullen gerealiseerd worden. Hiertoe zijn inmiddels de eerste gesprekken met de initiatiefnemers ingepland. Gekeken wordt of er wellicht mogelijkheden zijn om deze 2 initiatieven te combineren.

Motie: Jaarthema 2019 sport en bewegen

Namens: alle fracties

Stand van zaken: De motie is uitgevoerd. De raads werkgroep is al weer opgeheven.

Datum raadsvergadering: 14-11-2018

Motie: Armoedepact

Namens: D66

Stand van zaken: Op 16 april 2019 is het armoedepact 'Van Armoede naar Beter' ondertekent door ca 50 organisaties uit Tiel en omgeving (inclusief de gemeente Tiel). Deelnemende organisaties van het Armoedepact hebben de ambitie om samen te werken en zo met elkaar armoede en schulden in Tiel terug te dringen en te voorkomen.

Motie: Prikkelarme kermis

Namens: D66, CU, CDA, ProTiel

Stand van zaken: Er zijn gesprekken geweest met de kermisexploitanten met de vraag of ze willen meewerken aan een (gedeeltelijk) prikkelarme kermis. Ze hebben deze bereidheid uitgesproken.

Motie: Sociaal kapitaal

Namens: Kleurrijk

Stand van zaken: Het aanboren en benutten van sociaal kapitaal in Tiel is (steeds meer) onderdeel van de werkwijze in Tiel. Denk aan de Spiegelgroep, de werkwijze van de wijkregisseurs, het Tiels Kompas voor samenspel. In Trots op Tiel en de Tielse Uitdaging faciliteert de gemeente het benutten van sociaal kapitaal door sociaal kapitaal. Een apart projectplan en projectgroep vragen waarschijnlijk meer inzet van de ambtelijke capaciteit dan de meeropbrengst rechtvaardigt. We beschouwen de motie daarmee als afgedaan.

Motie: Stadspromotie

Namens: PvdA, PvdB, VVD, CDA, CU

Stand van zaken: Op dit moment werken we aan een bespreeknota Stadspromotie, die we in november aan u willen voorleggen. Dit bevat een advies over de invulling van de positionering van Tiel inclusief een organisatie/samenwerkingsvoorstel voor Stadspromotie/citymarketing waarmee de gemeente Tiel samen met betrokken partijen uitvoering kan geven aan Stadspromotie als integraal onderdeel van de verschillende beleidsdomeinen en thema's. Hierbij wordt de koppeling gemaakt tussen het overkoepelende merk (branding), product en productontwikkeling (citymaking) en werving en promotie (citymarketing)

Datum raadsvergadering: 13-3-2019

Motie: Stageplekken

Namens: Politieke partijen: PvdA, Pro Tiel, D66 Tiel, Christen Unie, VVD, PvdB, CDA Tiel, Kleurrijk, Groen Links

Stand van zaken: Uitvoering van de motie is op dit moment in de voorbereidende fase. Verschillende beleidsterreinen zijn hierbij betrokken. In verband met de te verwachten economische en maatschappelijke effecten van de huidige Corona crisis, is niet te overzien welke invloed deze zullen hebben op de uitvoering van deze motie.

Datum raadsvergadering: 20-3-2019

Motie: Plastic afval

Namens: GroenLinks, ChristenUnie, D66, ProTiel, Kleurrijk Tiel, CDA, PvdA

Stand van zaken: De planning is om nog dit jaar een Plan van Aanpak zwerfvuil 2020-2022 aan de raad voor te leggen, als opvolger van het Plan van Aanpak 2015-2019. Een aantal acties uit de motie heeft een verband met de acties uit dit Plan van Aanpak. Het ligt hiermee voor de hand de (inhoud van de) motie onderdeel van het nieuwe Plan van Aanpak te laten uitmaken.

Datum raadsvergadering: 19-6-2019

Motie: Grip op samenwerkingsverbanden - synchroniseren agenda's

Namens: alle fracties

Stand van zaken: 23 september 2019 heeft de griffierskring Rivierenland een tussenbericht gestuurd inzake de uitvoering van de motie. De griffiers hebben gesprekken gevoerd met een zestal directies van Gemeenschappelijke Regelingen in het werkgebied. Een concrete afspraak is dat alle raden in de regio in de derde week van juni 2020 besluitvormende raadsvergaderingen houden over met name de zienswijzen op de begrotingen van deze Gemeenschappelijke Regelingen.

Motie: Transparantie gemeenschappelijke regelingen

Namens: alle fracties

Stand van zaken: 23 september 2019 heeft de griffierskring Rivierenland een tussenbericht gestuurd inzake de uitvoering van de motie. De griffiers hebben gesprekken gevoerd met een zestal directies van Gemeenschappelijke Regelingen in het werkgebied. Een concrete afspraak is dat vanuit de verschillende GR-en besluitenlijsten sneller openbaar gemaakt zullen worden.

Motie: Grip op samenwerkingsverbanden - informatievoorziening vanuit het college

Namens: VVD, PvdA, PvdB, CU, ProTiel, D66, CDA, Kleurrijk, GroenLinks

Stand van zaken: Er is een informatieprotocol opgesteld, dat in concept gereed is. Over dit informatieprotocol zal in de komende periode afstemming plaatsvinden met de griffierskring en met de directeurs van gemeenschappelijke regelingen. Vervolgens wordt het document ter besluitvorming aangeboden aan de colleges, die zijn opgeroepen door hun raad om "te stimuleren dat voor de informatievoorziening en de aanlevering van stukken binnen de regio duidelijke procesafspraken worden gemaakt en nageleefd" en om daartoe een informatieprotocol op te stellen.

Motie: Grip op samenwerkingsverbanden - initiatief raadskring Regio Rivierenland

Namens: alle fracties

Stand van zaken: De gemeenteraad heeft deze motie op 22 april 2020 ingetrokken.

Motie: Noodzaak aanpassing rekenmethode accres Algemene bijdrage
Namens: alle partijen
Stand van zaken: Landelijk is er volop discussie gaande over de systematiek. Via de VNG afdeling Gelderland heeft ook Tiel zich laten horen. Er vinden gesprekken plaats tussen de het Rijk en de VNG over mogelijke aanpassingen. De herijking van het gemeentefonds is voor een jaar uitgesteld.

Datum raadsvergadering: 26-6-2019

Motie: Cruyff Court
Namens: PvdA, PvdB, VVD
Stand van zaken: De motie is afgehandeld. Na de informatienota is een raadsvoorstel aangenomen waardoor de renovatie van het court kan beginnen.

Datum raadsvergadering: 18-9-2019

Motie: Regenbooggemeente
Namens: PvdB, CDA, VVD, PvdA, D66, GL, ProTiel, Kleurrijk

Stand van zaken: 1. Ambtelijk is bij het ministerie en de provincie gemeld dat Tiel regenbooggemeente is. Een formele bevestiging volgt nog. 2. Er is een regio regenboograad en regio bijeenkomst te Culemborg gepland in oktober 2020. Er wordt gekeken hoe mensen in de regio in de leeftijd van 18 tot 35 ondersteund kunnen worden op gebied van sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid op gebied van LHBTI. Hiervoor is een plan ingediend bij de provincie door de Roze Soos in samenwerking met Welzijn rivierenstroom. 3. • Het regenboogplatform, bestaande uit Roze soos, iedereen gelijk(nu nieuwe naam), jongerenwerk welzijn Rivierenstroom en gemeente Tiel hebben een actieplan ontwikkeld samen met jongeren van het Roc, Zorg en Welzijn. Dit platform bereid de Coming out dag voor. Het actieplan kan ervoor zorgen dat wat er speelt onder jongeren op gebied van LHBTI boven tafel komt. Hierbij maken wij gebruik van de regionale schoolvoorziening, ROC Rivor. • Er hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor de Coming out day van 11 oktober 2020. In samenwerking met het cultuurbedrijf is het idee om een filmvoorstelling, foto tentoonstelling te organiseren. Hierbij wordt samengewerkt met inwoners en scholen. Door de corona ligt dit nu wat lastiger. Er wordt ook aandacht besteed aan coming out day bij andere lokale partners zoals sportclubs en welzijnswerk. • Er is overleg geweest met de inclusie werkgroep en bibliotheek hoe er gezamenlijk iets georganiseerd kan worden op het terrein van jezelf kunnen zijn, zonder oordeel en/of beoordeelt te worden. Door coronacrisis is dit tijdelijk gestopt. 4. Er wordt gekeken om LHBTI onderdeel te laten zijn van andere beleidsterreinen en subsidievoorwaarden.

Datum raadsvergadering: 13-11-2019

Motie: Flexwoningen

Namens: VVD, PvdA, PvdB, CU, ProTiel, D66 en Kleurrijk

Stand van zaken: De stimuleringsregeling en uitwerking op rijks, provinciaal en gemeentelijke niveau is in beeld gebracht. Voor de zomer komt er een bespreknota richting de commissie Ruimte over de invulling van de motie.

Motie: Global Goals

Namens: Groen Links

Stand van zaken: Het antwoord op de motie is besproken in commissie bestuur van 5 maart 2020. De conclusie van de bespreking is dat de gemeente op dit moment te weinig ambtelijke capaciteit en financiële middelen heeft om een Global Goals gemeente te worden. Groen Links beraadt zich op aanpassing van de motie.

Motie:	Nascheiding afval
Namens:	PvdB, VVD, PvdA
Stand van zaken:	De motie is door wethouder Groen ingebracht en besproken in het Algemeen Bestuur van Avri op 19 december 2019. Het Dagelijks Bestuur heeft hierbij toegezegd de voor- en nadelen op een rij te zetten en in het Algemeen Bestuur te presenteren. Door het vervallen van een AB-vergadering in verband met corona is dat nog niet gebeurd. Wel heeft de directeur van Avri toegezegd zo spoedig mogelijk ook een presentatie in de Tielse commissie Bestuur te geven (in combinatie met de motie uitvoeringskosten).
Motie:	Restant budget jaarthema
Namens:	PvdB, VVD, PvdA, CU, CDA, Kleurrijk
Stand van zaken:	Budget is bij jaarrekening 2019 gestort in de reserve temporiseren bezuinigingen subsidies. De motie kan daarmee als afgedaan worden beschouwd.
Motie:	Sluiting arrestantencomplex
Namens:	CDA Tiel, Cu Tiel, VVD Tiel, PvdA, Pro-Tiel, Kleurrijk, PvdB Tiel, D66, Groenlinks
Stand van zaken:	Op 20 april 2020 is een informatienota aan de raad van de gemeente Tiel gestuurd over het besluit van het Regionaal Veiligheidsoverleg over de herinrichting van de cellencomplexen in Oost-Nederland en daarmee de sluiting van het cellencomplex in Tiel. In deze informatienota is aangegeven hoe er opvolging is gegeven aan de motie van 13 november 2019.
Motie:	Subsidioloog
Namens:	VVD, PvdB, PvdA, D66, CDA, ProTiel, CU, Kleurrijk

Stand van zaken: Afspraak met vakcommissie bestuur (05-03-20) is om vóór 1 april opdracht te verstrekken aan een extern bureau om een subsidie-scan uit te voeren voor Tiel en op basis daarvan een raming op te stellen in het kader van de Europese aanbestedingsregels en een voorstel te formuleren over de (differentiatie van de) uitvoering en de resultaten ter bespreking voor te leggen aan de vakcommissie in juli 2020. In de tweede helft van maart is als gevolg van de coronacrisis aanleiding ontstaan voor een enigszins gewijzigde aanpak. De vakcommissie zal hierover worden geïnformeerd.

Motie: Mantelzorg

Namens: PvdA

Stand van zaken: De motie roept op om bij de ontwikkeling van de Sociale Poort aandacht te hebben voor de positie van de Mantelzorger. De aandacht voor de positie van de mantelzorger wordt meegenomen in de uitwerking van de Sociale Poort.

Datum raadsvergadering: 20-11-2019

Motie: AVRI uitvoeringskosten 2020

Namens: CU, ProTiel, VVD, PvdB, CDA, Kleurrijk

Stand van zaken: De motie is door wethouder Groen ingebracht en besproken in het Algemeen Bestuur van Avri op 19 december 2019. Avri heeft een nadere toelichting op de kostenopbouw gegeven en die ook via het raadsplatform gepresenteerd, maar het Algemeen Bestuur wenst toch een verdiepingsslag. Het Dagelijks Bestuur heeft hierbij toegezegd een voorstel daartoe nader uit te werken en in aan het Algemeen Bestuur voor te leggen. Door het vervallen van een AB-vergadering in verband met corona is dat nog niet gebeurd. Wel heeft de directeur van Avri toegezegd zo snel als de maatregelen het toelaten ook een presentatie in de Tielse commissie Bestuur te geven (in combinatie met de motie nascheiding).

Datum raadsvergadering: 18-12-2019

Motie: Bestemmingsplan buitengebied verkeersoverlast

Namens: CDA/CU

Stand van zaken:	In overleg met de bewoners van de Bredestraat en het fruitbedrijf langs de Bommelweg bereiden we een verkeersbesluit voor om in de Bredestraat eenrichtingverkeer voor vrachtverkeer in te stellen van noord naar zuid. Gemeente West Betuwe heeft ingestemd met dit voorstel. Door Leefbaar Wadenhoijen zijn vragen gesteld over het voorstel en de te verwachten effecten op de wegen elders in het gebied. Naar aanleiding daarvan gaan we met de wijkvereniging in gesprek. Zodra de situatie rondom de coronacrisis het toelaat zullen dit overleg plannen. Ook zullen we breed communiceren over het voorstel in het gebied aan weerszijden van de gemeentegrens..
Motie:	Bestemmingsplan buitengebied
Namens:	GL/VVD/ProTiel
Stand van zaken:	Voor- en na invoering van eenrichtingverkeer op de Bredestraat voeren we verkeerstellingen uit in de omgeving van de Bredestraat. Daarna nemen we verkeerstellingen in het buitengebied op in het programma van verkeerstellingen dat we jaarlijks uitvoeren. Op de wegen in dat telprogramma tellen iedere drie jaar.
Motie:	Vaststellen ASV en ASK
Namens:	
Stand van zaken:	Op 18 december 2019 heeft de raad een Algemeen subsidiekader (ASK) en een nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) vastgesteld. De volgende stap in het herijken van het Tielse subsidiebeleid is het vaststellen van nieuwe deelverordeningen. Deze nieuwe deelverordeningen worden uiterlijk in oktober 2020 vastgesteld door de raad. In principe vallen alle subsidies onder een deelverordening. Maar de gemeente kan er, in uitzonderlijke gevallen, voor kiezen om subsidies rechtstreeks in de begroting op te nemen. Bijvoorbeeld vanwege omvang en/of belang voor Tiel of andere zwaarwegende redenen. In het raadsvoorstel dat ten grondslag ligt aan de besluitvorming over het ASK en de ASV staat dat de ASV van toepassing wordt verklaard op de subsidies die apart zijn opgenomen in de begroting. Dit wordt geregeld via de beschikkingen die worden afgegeven voor deze subsidies.

Programma's

Programma 1

Veiligheid

Doelen en resultaten

Doel	Prioriteit 1: Ondernijning		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Opstellen lokaal plan van aanpak ondernijning met prioriteiten en interventies		Het lokale plan van aanpak ondernijning ligt in concept klaar, maar moet geupdate worden n.a.v. de verwachte impact van de economische recessie door de Corona-crisis. Op basis van dit plan breiden we ook het instrumentarium op korte termijn uit. Dit is i.v.m. de urgentie van Corona-taken nog niet gerealiseerd	Geen
Vergroten bewustzijn bij inwoners, ambtenaren, bestuurders en raad- en commissieleden		De pilot weerbare overheid komt langzamer op gang door beperking in afstemming i.v.m. Corona. Wel wordt ondernijning als groter wordend risico bij een economische crisis voortdurend in ambtelijke en bestuurlijke besprekingen onder de aandacht gebracht. Bij de toewijzing van TOZO-uitkeringen is op verzoek een extra fraudecheck ingevoerd. Het ministerie van justitie en het RIEC starten een landelijke en regionale communicatiecampagne over ondernijningsrisico's tijdens en na Corona die we lokaal vertalen.	Geen
Opstellen en actualiseren		Verschuivingen in het ondernijningsbeeld wordt	Geen

ondermijningsbeeld		regulier in het IGP-overleg besproken en geactualiseerd. Aan het einde van het jaar volgt een algehele actualisatie	
Integrale aanpak fluide (criminele) netwerken		Het strafrechtelijk onderzoek op een aantal andere lokale subjecten m.b.t. Sociale Fraude ligt stil i.v.m. andere prioritering bij OM en beperkte capaciteit bij de Sociale Recherche. Wel is er voortgang op bestuursrecht. De rechtbank pakken alleen spoedzaken op, overige zijn i.v.m. Corona uitgesteld. Het strafrechtelijk onderzoek is door OM gestopt ivm onvoldoende voortgang. In de stuurploeg van politie en OM is eind vorig jaar besloten dat een lokaal Tiels onderzoek daarmee wordt stilgelegd. Deze problematiek van aanpakken van criminele netwerken is door de impact van Corona nog groter geworden door het (tijdelijk) stil leggen een deel van de zaken bij de rechtbank.	Vanuit de ambtelijke organisatie wordt extra ondersteuning verleend aan de sociaal recherche d.m.v. kennisoverdracht op dossierniveau. In het lokale driehoeksoverleg met politie en OM moet de aanpak van lokale subjecten en onderliggende netwerken opnieuw geagendeerd en waar mogelijk geprioriteerd worden. De driehoeksoverleggen hebben echter op het moment minder prioriteit door de urgentie van Corona-taken bij lokale bestuurders en de ambtelijke organisatie.
Intergemeentelijk project (IGP)		Overleggen en samenwerking binnen de keten gaat digitaal door. Echter zijn fysieke (verkeers)controles door Corona tijdelijk stilgelegd.	Geen
Toepassen beleidsregel 13 b Opiumwet (hennepprotocol)		Naar aanleiding van geconstateerde overtredingen worden op maat per casus bestuurlijke maatregelen getroffen	

Doel	Prioriteit 2: Verkeersveiligheid met focus op school- en woonomgeving		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Opstellen programma verkeersveiligheid		1. Er ligt een aanzet voor een strategisch plan. Deze	Geen

		aanzet moet verder worden uitgewerkt tot het gewenste strategische plan, met een uitvoeringsprogramma. Binnen de organisatie is voor 2020 geen rekening gehouden met personele en financiële inzet om tot het gewenste strategische plan (met uitvoeringsprogramma) te komen. 2. Als gevolg van een gebrek aan ambtelijke capaciteit zijn de voorbereidingen voor de miniconferentie voor raadsleden nog niet gestart. Dit wordt tweede helft 2020.	
Analyse verkeersveiligheid		1. Gegevens van de politie voor de maandelijkse rapportage zijn ontvangen en worden gedeeld in portefeuillehoudersoverleggen 2. Gegevens over 2019 voor de jaarlijkse rapportage komen medio 2020 beschikbaar. In het tweede kwartaal van 2020 worden de analyses uitgevoerd. In de zomer van 2020 wordt de commissie Ruimte geïnformeerd.	Geen
Opzetten en uitvoeren projecten duurzaam veilig		Voor projecten duurzaam veilig 2020 zijn opnieuw geen middelen vrijgemaakt in de perspectievennota 2019/begroting 2020. Er is inhoudelijk niet veel effect van de coronacrisis op verkeersveiligheid, mogelijk wel minder ongevallen doordat er minder gereden en gelopen wordt. Wel kan er indirect een effect zijn op de financiële ruimte die er is voor de uitvoering van verkeersmaatregelen doordat de begroting (nog meer dan nu al het geval is) onder druk komt te staan. Dat zou de kans op verdere vertraging van duurzaam veilig-maatregelen kunnen vergroten.	Belang wordt, na analyse van de cijfers over 2019 en eerste helft 2020, nogmaals benadrukt in de keuzenota na de zomer
Verbeteren gedrag op gebied van		In Tiel hebben we deel genomen aan de jaarlijkse	

verkeersveiligheid	verkeersveiligheidsacties (alcohol, verlichting, snelheid, de scholen zijn weer begonnen). Educatie pakken we verder op in het kader van het op te stellen programma verkeersveiligheid (0-2.1).
--------------------	---

Doel		Prioriteit 3: Aanpak problematiek kwetsbare personen	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Opstellen programma kwetsbare personen		Aanpak is georganiseerd vanuit het Sociaal Domein met de doorontwikkeling van het Regieteam MPH. Daarnaast hebben we in Tiel een pilot WijkGGZ en zijn we bezig met wijkgerichte preventieactiviteiten met Mozaïek en woningcorporaties. Er ligt een nieuwe subsidieaanvraag voor het borgen van de sluitende aanpak voor mensen met een (psychische) kwetsbaarheid gericht op borging van ketensamenwerking en WijkGGZ. Aan de hand van de ontwikkeling van nieuwe wetgeving op gebied van meervoudige problematiek in het Sociaal Domein en de Wet verplichte GGZ wordt nog een informatiebijeenkomst voor de raad georganiseerd (wanneer dit i.v.m. Corona weer beter mogelijk is)	Geen
Aanpak overlast verwarde personen		Naast de lokale Tielse aanpak heeft ook het veiligheidshuis een escalatie-overleg verwarde personen.	Geen
Aanpak overlastgevende jeugd(groepen)		Doorlopend wordt jeugdoverlast via het Jeugdpreventieteam (JPT) besproken. Indien nodig wordt de wijkaanpak met partners uit Veilig Wijkteam opgesteld en besproken. De aanpak heeft een andere insteek gekregen n.a.v. de overlast en overtredingen door jongeren van de Corona-noodverordening. De intensieve samenwerking tussen ketenpartners binnen het JPT heeft tijdens de Corona-crisis een boost gekregen.	Geen

Uitvoeren groepsscan jeugd		Door Corona is er minder zicht op de reguliere groepen en de dynamiek op straat. De focus binnen de scan op jeugd ligt nu voornamelijk op de Corona-overtredingen en de personen die daarbij in beeld komen	
Project Zohra		Zohra project heeft een Pilot gedraaid met werkzaak en selecteerde daarbij andere doelgroep (vanaf 18 jaar). Of werkzaak verder gaat met Zohra en welke vorm is nog niet besloten en heeft gezien de Corona-taken voorlopig geen urgentie.	

Doel	Prioriteit 4: Aanpak problematiek arbeidsmigranten		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Afstemmen handhaving en handhavingsacties		Integrale controles van panden liggen voorlopig stil tot Corona-crisis voorbij is of maatregelen versoepeld worden. Daarna vinden z.s.m. weer fysieke avondcontroles plaats. Wel wordt een start gemaakt met een formeel/juridisch handhavingstraject i.v.m. een situatie van illegale verkamering ten behoeve van arbeidsmigranten.	Geen
Bevorderen inschrijven arbeidsmigranten in BRP of innen verblijfsbelasting		Digitaal Nachtregister wordt actief nadat de crisis voorbij is. Dan vindt er ook een informatieavond plaats voor start van de implementatie.	Geen
Overleg met uitzendorganisaties		Het voeren van overleg over prestatieafspraken m.b.t. huisvesting kan pas plaatsvinden als het college de locatiekeuzes hiervoor heeft gemaakt. Wel is er contact met uitzendorganisaties over de impact van de Corona-crisis en het doorvoeren van maatregelen o.b.v. de noodverordening.	Geen
Voorlichting arbeidsmigranten		Geen	
Onderzoek gebundeld huisvestingsconcept		Geen	

Doel	Prioriteit 5: Verbinden veiligheid en zorg		
------	--	--	--

Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Opstellen programma met samenwerkingsconvenant en privacy-protocol		Er ligt door urgentie van Corona-taken met enige vertraging lokaal een concept samenwerkingsconvenant en privacy-protocol bij de ketenpartners ter aanscherping. Afstemming met het traject Sociale Poort moet nog verstevigd worden en vindt plaats zodra de Corona-ontwikkelingen hier weer meer ruimte voor geven.	Geen
Organiseren mini conferentie		Conferentie wordt georganiseerd in samenhang met de aanpak verwarde personen	Geen

Doel	Prioriteit 6: experiment gesloten coffeeshopketen en onderzoek naar verplaatsing huidige coffeeshops		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Deelname experiment gesloten coffeeshopketen als controlegemeente		We zijn in afwachting van deelname als controlegemeente aan het landelijk project. Deze lijkt, mede door de Corona-ontwikkelingen, enige vertraging te hebben opgelopen	Geen
Onderzoek naar verplaatsing coffeeshops naar buitenrand Tiel		De verkenning en afstemming met coffeeshophouders ligt op schema. Vóór de zomer van 2020 wordt aan de raad een voorstel ter besluitvorming voorgelegd voor uitvoering van een onderliggend plan. Financiering daarvan wordt meegegeven naar de keuzenota in september.	Geen

Doel	Veilige woon-of leefomgeving		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Stabilisatie en verder terugdringen (- 10%) veel voorkomende criminaliteit		Het opzetten en uitvoeren van adhoc- en structurele interventies is door gebrek aan uitvoeringscapaciteit beperkt. Dit was regulier al zo, maar wordt nog eens versterkt door de impact van Corona-taken	Hiervoor is binnen de huidige formatie (initieel tijdelijk) een vacature uitgezet

Aanpak woninginbraken continueren. Aantal woninginbraken < 100		Het opzetten en uitvoeren van adhoc- en structurele interventies is door gebrek aan uitvoeringscapaciteit beperkt. Dit was regulier al zo, maar wordt nog eens versterkt door de impact van Corona-taken. Echter lijkt het aantal woninginbraken door de impact van Corona ook te dalen (meer mensen thuis)	Geen
Intensiveren aanpak huiselijk geweld		We monitoren de impact van Corona op huiselijk geweld. Vooral nog lijken de cijfers van meldingen en incidenten niet te stijgen. Er zijn nieuwe werkafspraken m.b.t. triage en meldingenproces besproken tijdens de stuurgroep van het veiligheidshuis	Geen
Stabilisatie onderhoud en beheer openbare ruimte		We voeren sterk regie op de inzet van AVRI n.a.v. de impact van Corona op de openbare ruimte (meer zwerfvuil, volle afvalbakken en bijplaatsingen). Er wordt nog in kaart gebracht wat de (financiële) impact is van de extra inzet om het beeld op orde te houden	Geen
Daling aantal mensen dat zich (vaak) onveilig voelt in de eigen omgeving (- 10%)		Er is op dit moment geen veiligheidsmonitor.	Er moet voor Tiel nog opnieuw bekeken worden hoe het subjectieve onveiligheidsgevoel het beste gemeten en gemonitord kan worden.
Overlast drugsgebruik en drugshandel op straat verminderen (-10%)		Het straatbeeld is door Corona erg veranderd. Politie en BOA's hebben gedurende de Corona-crisis extra aandacht voor coffeeshops, de hotspot-locaties en de impact op straathandel n.a.v. de wijzigingen door de Corona-noodverordening. Het straatbeeld is door Corona sowieso veranderd.	Geen
Buurtbemiddeling intensiveren		Aandacht voor wet aanpak woonoverlast schuift door Corona vooruit. Wel een vraagstuk tijdens Corona-maatregelen nu mensen meer thuis zijn. Buurtbemiddeling wordt beperkt digitaal en telefonisch ingezet met advies. Bemiddelingsgesprekken met partijen liggen stil.	Geen
Beleid ontwikkelen m.b.t. vuurwerkoverlast		Staat op agenda van het IV-overleg en de	Geen

		gezagsdriehoek De Waarden. In afwachting op landelijke richtlijnen m.b.t. vuurwerkverbod wordt in 2020 i.p.v. eind 2019 beleid ontwikkeld. Door de branche is aandacht gevraagd voor de impact van Corona op (vuurwerk)ondernemers	
--	--	--	--

Doel		Bedrijvigheid en veiligheid	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen		• Aantal inbraken bedrijven, kantoren winkels is sterk afgenomen • Aantal winkeldiefstallen is in 2019 wel sterk gestegen • Het aantal overvallen is zeer fors afgenomen naar nul in 2018 en 2019 (na een forse stijging in 2015) • Door het wegvallen van de ondersteuning van het CCV m.b.t. (her)certificering KVO's zijn de certificaten winkelcentra (m.u.v. het Centrum) verlopen. Wel worden de afgesproken maatregelen conform KVO gecontinueerd.	Voor de binnenstad en de (nieuwe) winkelcentra wordt met ondernemersverenigingen gekeken naar (extra) veiligheidsmaatregelen naast de al bestaande. Het stijgend aantal winkeldiefstallen wordt hierin meegenomen
Veilig uitgaan en veilige evenementen		Door Corona zijn alle horeca dicht en evenementen stil komen te liggen. Wel wordt al met relevante partijen over de voorbereiding van de (verschoven) evenementen afgestemd	Geen

Doel		Jeugd en Veiligheid	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Overlast jeugd op straat		Zie de toelichting bij prioriteit 3 m.b.t. aanpak overlastgevend jeugd en uitvoeren groepsscan jeugd. Jongerenwerk is verzocht om haar taken tijdens Corona te verleggen naar digitale kanalen	Geen
Jeugd, alcohol en drugs		Preventie bijeenkomsten zijn opgeschort. De handhaving en controle op verkoop van alcohol bij	Geen. Opnieuw opstarten wanneer mogelijk

		horeca en winkels is op het moment door de verlegde focus van BOA's op de Corona-noodverordening beperkt	
Veilig in en om de school		Aanpak is ontwikkeld en alle scholen in Tiel zijn benaderd door HU studenten voor hulp in het opstellen van een veiligheidsplan op school. Echter ligt afstemming en implementatie i.v.m. verlegde focus van scholen m.b.t. digitaal thuisonderwijs stil	Geen. Opnieuw opstarten nadat scholen weer zijn begonnen
Veilig opgroeien		Afstemming hierover via het JPT en TopX overleg loopt. Ook is er extra aandacht gevraagd bij de partners om signalen rond kinderen van scholen dan wel vanuit huis te delen met elkaar en op te pakken. Wijkteams spelen een grote rol in deze. Tijdens de Corona-crisis is hier nog eens extra aandacht aan gegeven i.v.m. impact van thuisscholing op veiligheid van kinderen en minder zicht op ontwikkeling hierin vanuit school	Geen

Doel	Fysieke veiligheid		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Brandveiligheid		Voorlichtingsbijeenkomsten zijn door Corona uitgesteld. Wel is er extra aandacht voor tijdelijke bouwwerken i.v.m. de Coronamaatregelen	Geen
Externe veiligheid		Met de ODR vindt regelmatig afstemming plaats over doorontwikkeling van werkafspraken, data en beleid	Geen
Crisisbeheersing en rampenbestrijding		De gehele crisisorganisatie is volledig gericht op de Corona-aanpak. Waar nodig vinden trainingen plaats voor (nieuwe) medewerkers om de crisisorganisatie op peil te houden	Geen

Doel	Integriteit en veiligheid		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?

Veilige publieke taak		Tiel heeft subsidie ontvangen voor de pilot weerbare overheid. Hiervoor is een trekker gestart om de pilot uit te rollen. Volgens BZK blijft de einddatum van de pilot medio 2021. Dan zullen we resultaten moeten hebben geboekt. De thema's en doelen uit de pilot zijn: 1. Bevorderen van de veiligheid van objecten en personen (politieke ambtsdragers, medewerkers en bezoekers): Tiel wil 'leren' van de incidenten die plaatsvinden 2. Het integer en veilig werken binnen de organisatie: incidenten (als bedreiging en poging tot omkoping) mogen in géén geval de besluitvorming beïnvloeden. 3. De informatiebeveiliging: medewerkers gaan zorgvuldig om met informatie en zijn op de hoogte van gevaren en risico's van datalekken. 4. De continuïteit van bedrijfsvoering: incidenten mogen er niet toe leiden dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt	De resultaten en activiteiten m.b.t. Veilig Publieke Taak uit het uitvoeringsprogramma veiligheid moeten nog worden geupdate n.a.v. de doelstellingen uit de pilot Weerbare Overheid, die zijn vastgesteld in afspraken met Binnenlandse Zaken in verband met de subsidieregeling
Informatieveiligheid		De doelen en resultaten van de pilot weerbare overheid zijn afgestemd met de BWOWB organisatie, waar het programma Informatieveiligheid is belegd. M.b.t. informatiebeveiliging worden diverse activiteiten uitgevoerd om veiligheid en awareness m.b.t. informatie en de digitale werkomgeving te vergroten. Het beleid informatieveiligheid is vastgesteld	Geen
Bevorderen ambtelijke en bestuurlijke integriteit		Dit resultaat is als onderdeel opgenomen in de pilot Weerbare overheid	Geen
Polarisatie en radicalisering voorkomen		Er is regulier contact met (formele en informele) afvaardiging van minderheden groeperingen binnen Tiel. Fysieke bijeenkomsten zijn echter i.v.m. Corona stil komen te liggen.	

Doel	Integraal handhavingsprogramma
------	--------------------------------

Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Actualiseren integraal handhavingsprogramma		Wens is om DVO 2021 volledig geactualiseerd te hebben inclusief KPI's/resultaten etc. Gelijktijdig loopt ook het project Governance AVRI waar een startbijeenkomst ivm Corona is afgezegd. De doorlooptijd van dit project was 4,5 mnd (juni gereed), maar zal door Corona vertraging oplopen. Alle inzet vanuit AVRI is nu gericht op handhaven noodverordening en jeugdoverlast. De doorontwikkeling van de DVO T&H icm project Governance ligt even stil.	Geen

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

De impact van de Corona-crisis op het programma Veiligheid is tweeledig. Die op de korte termijn, gedurende de crisis, en die op de lange termijn, na de crisis door de verwachte economische recessie.

Op de korte termijn kunnen alle fysieke samenkomst activiteiten niet doorgaan. Dit zijn o.a. de integrale controles van de horeca, ondermijningscontroles, voorlichtingsbijeenkomsten voor jeugd en mini-conferenties voor raad en ketenpartners. Daarnaast is de inzet van partners in de strafrechtketen en de afstemming op wijkniveau beperkter i.v.m. digitaal vergaderen. Deels kunnen uitgestelde activiteiten waar mogelijk later ingehaald worden. Echter in een aantal gevallen moeten ze doorgeschoven of anders ingevuld worden. Daarnaast wordt een aanzienlijk deel van de bestuurlijk en ambtelijke capaciteit op veiligheid voornamelijk ingezet in het lokale of regionale crisisteam. Dit heeft z'n impact op bestuurlijke advisering, overleggen en beleidsmatige resultaten. Het uitvoeringsprogramma Veiligheid moet hierop worden herzien. Uitgestelde activiteiten proberen we zoveel mogelijk binnen de huidige formatie en financiële kaders in te vullen.

Verder wordt op het moment alle handhavingscapaciteit (incl. capaciteit op afvalstoffenverordening) nu tijdelijk volledig ingezet op toezicht en handhaving m.b.t. de noodverordening en jeugdoverlast. We voeren strakke regie en monitoren wanneer er weer ruimte komt voor focus op deelt thema's. Het wegvallen van een aantal grote evenementen later dit jaar en de daarmee vrijkomende handhavingscapaciteit kan mogelijk hiervoor ingezet worden. We monitoren daarnaast de impact van Corona op zorg- en veiligheidscasuïstiek als huiselijk geweld, verwarde personen en bijzondere doelgroepen als arbeidsmigranten en inwoners in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen-locaties en zetten

waar nodig en mogelijk extra in met ketenpartners en wijkteams. Tot op heden zien we niet of nauwelijks stijging in cijfers m.b.t. meldingen, incidenten en escalerende casuïstiek. Zie hiervoor ook de Tielse Impact Monitor.

Op de lange(re) termijn vindt er mogelijk een inhoudelijke verschuiving en stijging van casuïstiek binnen het programma veiligheid plaats door de verwachte recessie in de nafase van Corona. Hierdoor ontstaat er een grotere kwetsbaarheid in de samenleving:

- op vlak van zorg en veiligheid; jeugd, verwarde personen / GGZ problematiek (recessie, meer schulden, huiselijk geweld, uitzetting etc.)
- op vlak van ondermijning: veel horeca onder financiële druk en bedrijfspanden die leeg gaan staan, geldstroom overheid n.a.v. Corona is een kans voor criminelen (fraude), digitaal werken heeft mogelijk impact op Cybercrime etc.

Daarnaast neemt het belang van verplaatsing van de coffeeshops wordt nog groter voor een vitaal, aantrekkelijke en veilige binnenstad als deze flinke klappen krijgt te verduren door Corona.

Op bovenstaande verwachte lange termijn impact moet nog een gedegen analyse met onderbouwing plaatsvinden op basis waarvan het programma veiligheid mogelijk opnieuw moet worden gezien. Het plan van aanpak ondermijning moet met hoge(re) prioriteit worden opgepakt, zowel regionaal (in DVO) als bovenlokaal (De Waarden) en lokaal (Tiel), zodat bestaande problematiek niet verergert. Nog meer druk op de uitvoering en het oppakken van problematiek op casusniveau betekent extra belang m.b.t. snelle invulling van de uitgezette (tijdelijke) veiligheidsvacature op uitvoeringsniveau. Ook de druk op uitvoeringscapaciteit m.b.t. ondermijning neemt mogelijk toe (BIBOB, vergunningverlening, controles etc.) en de prioritering hiervan bij ketenpartners als handhaving, politie, belastingdienst. Verder is de sturing op de spreiding van overige evenementen en horeca-activiteiten later dit jaar i.v.m. de capaciteit van politie, handhaving en het gemeentelijk vergunningenteam van belang voor de waarborg van veiligheid tijdens deze evenementen en activiteiten.

Programma 2**Sociaal Domein****Doelen en resultaten**

Doel	Sociaal Domein op orde		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Toegang tot sociaal domein op orde		Waar vooraf is de keus is gemaakt om te focussen op jeugd en wmo, is er nu voor gekozen om te verbreden en ook te focussen op financiële ondersteuning, bijzondere bijstand, participatiecoaches.	Geen. Mogelijk heeft de corona-crisis nog invloed op de planning.

Doel	Uitvoeren Wet maatschappelijke ondersteuning		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Sluitende en passende ketens van zorg		De gemeente Tiel is aangesloten op de verschillende	

		ketens die zijn ontwikkeld om kwetsbare Tielse inwoners samen met onze partnerste ondersteunen. De keten rondom MultiproblemHuishoudens en inwoners met verward gedrag zijn hier goede voorbeelden van. We faciliteren en stimuleren snelle signalering door inzet van bijvoorbeeld de verwijsindex Aandachtspunt is de lokale aansluiting bij het regionale kader Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Dit wordt in de loop van het jaar opgepakt.	
Inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig thuis		Er wordt breed invulling gegeven aan doelstelling om Tielse inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. Met het ondertekenen van het convenant Samen Dementievriendelijk met de stichting Alzheimer is er een belangrijke stap gezet naar de dementievriendelijke gemeente die Tiel wil zijn.	
Grip op gebruik en kosten (algemene en maatwerkvoorzieningen) Wmo		Er is een aantal knoppen waar je aan kunt draaien om substantieel en structureel invloed uit te kunnen oefenen op het gebruik en de kosten in het sociaal domein, blijkt uit onderzoek. Ten aanzien van al deze knoppen zijn interventies ingezet. Dit zijn de toegang (spoor 1 sociale poort), preventie (spoor 2 van project sociale poort), datasturing (spoor 3 sociale poort), inkoop- en contractmanagement (verbetertraject dvo regio rivierenland). De uitvoering van deze interventies verloopt volgens planning en afspraak. Deze interventies vragen een hele andere manier van werken dan waar eerder door het college voor is gekozen is. Dit inrichten kost tijd. Er kunnen dus niet op korte termijn financiële resultaten worden verwacht. In de bijlage rapportage Sociaal Domein wordt verder ingegaan op de verschillende acties die worden ingezet om meer grip op de kosten en het gebruik van de Wmo te krijgen.	Met verschillende interventies wordt de grip op gebruik en kosten verhoogd. Dit resulteert op korte termijn nog niet in (financieel) resultaat. Daarom wordt voorgesteld om via de 1e voortgangsrapportage de begroting voor de onderdelen Jeugdhulp en Wmo aan te passen naar niveau realisatie 2019 met index. Vanaf 2021 wordt daar nog wel de bezuiniging op ingeboekt.
Regionaal en lokaal uitvoeringsplan		In Q3 wordt het uitvoeringsplan aan de raad	

Beschermd Wonen en Maatschappelijk Opvang		voorgelegd.	
Sluitende aanpak multi probleem huishoudens		Het MPH-team voert haar werkzaamheden conform de opdracht uit. De aansluiting met het project 'Sociale Poort' is op dit moment actueel.	
Sluitende aanpak kwetsbare personen		De sluitende aanpak van kwetsbare personen wordt uitgevoerd volgens planning. Ter borging van de resultaten is er een subsidie-aanvraag ingediend bij ZonMW	
Aandacht voor inclusie en LHBTI (emancipatienota 2018-2021/ gehandicaptenverdrag 2016)		In verband met de coronacrisis zijn de thema's LHBTI en inclusie niet de eerste prioriteit. Dit kan invloed hebben op de planning en uitvoering van activiteiten. Er kan mogelijk een vertraging optreden.	n.v.t.

Doel		Uitvoeren Jeugdwet	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Jeugdigen groeien gezond en veilig op		Er wordt een (breed) preventief aanbod jeugdigen verzorgd door o.a. bibliotheek, jongerenwerk, buurtsportcoaches en de wijkteams. Met de uitvoering van de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is er extra aandacht voor de jeugdigen die opgroeien in onveilige thuissituaties. In 2020 wordt bekeken op welke wijze de regionale aanpak kan worden vertaald in een lokale aanpak voor Tiel.	
Samenwerking in de toegang voor		De pilot POH Jeugd is o.a. ingezet om de afstemming,	In juni 2020 loopt de pilot POH

jeugdhulp		samenwerking en deskundigheidsbevordering met de wijkteams en gemeente te verbeteren. Deze pilot eindigt in de loop van 2020. In het eerste kwartaal is gestart met de eindevaluatie van deze pilot. Door de coronacrisis konden de evaluatiegesprekken met de huisartsen en POH Jeugd niet plaatsvinden. De evaluatie loopt hierdoor vertraging op. Huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen hebben een belangrijk aandeel in de verwijzingen richting de tweedelijns zorg. In dit kader is het van belang een goede relatie en samenwerking met deze wettelijke verwijzers te hebben. Er hebben de afgelopen periode diverse gesprekken plaatsgevonden met onze duurste zorgaanbieder om van daaruit meer inzicht en grip te krijgen op de verwijzingen naar dure zorg. Op dit proces moet nog verder worden geïnvesteerd.	Jeugd ten einde en moet er een besluit worden genomen over het al dan niet continueren van de inzet van de POH Jeugd. Omdat de eindevaluatie vertraging oploopt is op het moment van besluitvorming nog onvoldoende inzicht in de resultaten van de pilot om een goed onderbouwd besluit te kunnen nemen. Het college zal daarom opnieuw naar de planning van de pilot POH Jeugd kijken en hierover een aanvullend besluit nemen. De komende periode willen we samenwerkingsproces met de overige wettelijke verwijzers versnellen door op korte termijn (met behulp van de al geboekte resultaten binnen spoor 3 van het project Sociale Poort) analyses te maken op cliënt, product en aanbieder niveau. Op basis van deze analyse kan er een vervolg gegeven worden aan het verder versterken van de relatie met de overige wettelijke verwijzers. Het kan inhoudelijk richting geven aan de wens om aanvullende afspraken te maken met de wettelijke verwijzers, maar ook de discussie richten over welke mogelijkheden er zijn om dure producten op een andere manier aan te bieden en wellicht interventies op casusniveau initiëren
Grip op gebruik en kosten jeugdhulp		Er is een aantal knoppen waar je aan kunt draaien om	Met verschillende interventies wordt

		substantieel en structureel invloed uit te kunnen oefenen op het gebruik en de kosten in het sociaal domein, blijkt uit onderzoek. Ten aanzien van al deze knoppen zijn interventies ingezet. Dit zijn de toegang (spoor 1 sociale poort), preventie (spoor 2 van project sociale poort), datasturing (spoor 3 sociale poort), inkoop- en contractmanagement (verbetertraject dvo regio rivierenland). De uitvoering van deze interventies verloopt volgens planning en afspraak. Deze interventies vragen een hele andere manier van werken dan waar eerder door het college voor is gekozen is. Dit inrichten kost tijd. Er kunnen dus niet op korte termijn financiële resultaten worden verwacht.	de grip op gebruik en kosten verhoogd. Dit resulteert op korte termijn nog niet in (financieel) resultaat. Daarom wordt voorgesteld om via de 1e voortgangsrapportage de begroting voor de onderdelen Jeugdhulp en Wmo aan te passen naar niveau realisatie 2019 met index. Vanaf 2021 wordt daar nog wel de bezuiniging en ingeboekt
--	--	--	--

Doel		Uitvoeren van de Participatiewet en de WSW		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
Meer mensen werken		Over de afgelopen periode zijn goede resultaten te zien als het gaat om uitstroom van de bijstand naar werk. Echter als gevolg van de coronacrisis raken meer mensen hun werk kwijt. Hierdoor is weer een toename van mensen die een bijstandsuitkering aanvraagt. Dit betreft met name jongeren, flexwerkers en mensen met een tijdelijk contract. De daadwerkelijke cijfers en effecten zullen pas later inzichtelijk worden.	De ontwikkelingen en maatregelen als gevolg van de coronacrisis worden opgenomen in de Corona impactmonitor.	
Verminderen aantal uitkeringen		Het aantal uitkeringen blijft stabiel over de eerste drie maanden. Sinds de coronamaatregelen van kracht zijn, is er al wel een toename te zien van het aantal mensen dat	De ontwikkelingen en maatregelen als gevolg van de coronacrisis worden opgenomen in de Corona impactmonitor.	

		een bijstandsuitkering vraagt. Er zijn vanuit het rijk diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat mensen hun baan of inkomen kwijt raken. Deze maatregelen zijn niet voor iedereen voldoende.	
Inkomensondersteuning bieden aan minima		Een uitgebreide toelichting op de voortgang is verwerkt in de bijlage ' Managementrapportage sociaal domein'	
Iedereen doet mee		Op basis van de evaluatie van KP4 is een plan van aanpak opgesteld. Een van de onderdelen uit dit plan van aanpak is het vormgeven van een groepsgerichte aanpak. Om dit uit te werken zal tijdelijk extra capaciteit ingezet worden bij de participatiecoaches zodat het reguliere werk door blijft lopen. De extra capaciteit wordt gefinancierd uit het participatiebudget. Via het project Perspectief op Werk wordt een screening gedaan binnen de klantgroep 4 of er toch mogelijkheden zijn voor arbeidsparticipatie.	

Doel		Uitvoeren van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Schuldhulpverlening is toegankelijk voor iedereen		Minimaal eenmaal in de maand vind er gerichte communicatie plaats over schuldhulpverlening. Het aantal mensen dat zich aanmeldt voor schuldhulpverlening is in de eerste drie maanden van 2020 vergelijkbaar met het aantal aanmeldingen over dezelfde periode van 2019.	
Integrale aanpak schuldhulpverlening		In het eerste kwartaal zijn plannen gemaakt voor een pilot Schuldruist aan de poort. Bij een aanmelding voor een bijstandsuitkering wordt een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld als er ook sprake is van schulden. In verband met de coronamaatregelen is nog niet duidelijk wanneer deze pilot daadwerkelijk van start gaat.	

Schuldhulpverlening sluit aan op de capaciteiten en leefwereld van de inwoner		Door middel van het communicatieplan schuldhulpverlening wordt de informatievoorziening steeds verder verbeterd.	
Preventie en vroegsignalering van schulden		Vanaf 2020 is de capaciteit voor het project Vroegsignalering van schulden (Vroeg er op af) uitgebreid van 12 naar 25 huisbezoeken per maand. Door de coronamaatregelen zijn de huisbezoeken voorlopig stilgezet. Er wordt nu geprobeerd om op een andere manier met de mensen in contact te komen.	

Doel		Invulling geven aan wettelijke taken Wet publieke gezondheid	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Bevorderen gezonde leefstijl		1. Samen met partners in de stad is er een bijeenkomst gepland voor de rookvrije generatie. (onderbroken door Corona maatregelen). 2. De nationale diabetes challenge is voortgezet. (onderbroken door Corona maatregelen). 3. Tiel beweegt is gelanceerd en wordt gepromoot.	
Versterken mentale veerkracht		De behaalde resultaten binnen de Wmo dragen bij aan het versterken van de mentale veerkracht	
Sterker sturen op gezonde leefomgeving		De beleidsadviseur gezondheid heeft de cursus gezondheid en de omgevingswet gevolgd. Op het moment dat de invoering van de omgevingswet zo ver is zal er inhoudelijk worden afgestemd.	

Doel		Invulling geven aan wettelijke taken Wet Inburgering	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Realiseren taakstelling huisvesting		In 2019 en in de eerste maanden van 2020 zijn er	niet van toepassing

statushouders	weinig statushouders gekoppeld door het Coa aan de gemeente Tiel. Dit heeft te maken met het feit dat nareizigers moeilijk naar Nederland kunnen komen vanuit landen van herkomst. Dit zijn redenen waarvan de provincie constateert dat dit niet aan ons ligt. Door de corona crisis worden alleen de urgente casussen van huisvesting van statushouders opgepakt. De maatschappelijke begeleiding wordt geboden door vrijwilligers van vluchtelingenwerk die maatschappelijke begeleiding organiseren. In deze tijden van coronacrisis wordt hun werk bemoeilijkt. Er komen nog landelijke afspraken tussen het ministerie van veiligheid, COA en vluchtelingenwerk hoe hiermee om te gaan. Het realiseren van de taakstelling in 2020 kan door de corona crisis bemoeilijkt worden. De toezichthoudende instantie, de provincie, houdt hier rekening mee.
---------------	--

Doel		Uitvoering geven aan emancipatienota 2018-2021 + Gehandicaptenverdrag 2016		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
Veilige leefomgeving LHBTI		In verband met de coronacrisis zijn de thema's LHBTI en inclusie niet de eerste prioriteit. Dit kan invloed hebben op de planning en uitvoering van activiteiten. Er kan mogelijk vertraging optreden.	n.v.t.	
Weerbare leefomgeving		In verband met de coronacrisis zijn de thema's LHBTI en inclusie niet de eerste prioriteit. Dit kan invloed hebben op de planning en uitvoering van activiteiten. Er kan mogelijk vertraging optreden.		
Zichtbaarheid en bewustzijn		In verband met de coronacrisis zijn de thema's LHBTI en inclusie niet de eerste prioriteit. Dit kan invloed hebben op de planning en uitvoering van activiteiten. Er kan mogelijk vertraging optreden.		

Doel	Uitvoering Wet verplichte GGZ		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Sluitende keten zorg en veiligheid		De invoering van de WvGGZ is goed verlopen. Een eerste evaluatie volgt aan het einde van dit jaar.	

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Ontwikkeling Sociale Poort Tiel

De aanpak Sociale Poort verloopt inhoudelijk en qua planning zoals verwacht. Na de start in september 2019 zijn in 2020 tot dusver de volgende resultaten bereikt in de drie sporen:

Spoor 1. Naar een andere ordening van het proces van de individuele ondersteuningsvraag. Hierbij werken we toe naar een gemeenschappelijke toegang en afhandeling voor alle individuele ondersteuningsvragen die bij alle loketten terecht komen die nu intern door de gemeente worden vormgegeven en extern worden gesubsidieerd.

De behaalde resultaten in spoor 1 zijn het overzicht creëren in de huidige aanbieders 0e- en 1e lijn, een keuze voor de financieringsvorm en een conceptueel tussenresultaat over de nieuwe gewenste situatie.

Spoor 2. Naar een andere inhoudelijke opgave en rol-inzet voor de sociale basis. De sociale basis betreft hier de optelsom van alle voorzieningen die in Tiel in de ertoe moeten bijdragen dat inwoners toe kunnen groeien (met behulp van hun omgeving) naar een basaal niveau van zelfredzaamheid. M.a.w. de voorzieningen dragen ertoe bij dat mensen in staat zijn om voor zichzelf te zorgen en zich in sociale situaties staande weten te houden (eventueel met behulp van hun omgeving). Dit zijn dus niet alleen de voorzieningen die vanuit het sociaal domein worden vormgegeven, maar richt zich ook op een integrale blik over de domeinen heen (o.a. sport, cultuur etc.). Vanuit de Sociale Basis vormt zich de opgave voor het welzijnswerk.

Het resultaat dat is behaald in spoor 2 betreft het creëren van overzicht in de huidige aanbieders, de verbreding naar alle leefgebieden, het conceptuele tussenresultaat en een verdere uitwerking van het proces om tot de opgave in de sociale basis te komen.

Spoor 3. Vanuit data(gericht werken) een betere beheersing van de kosten en (door)ontwikkeling van de opgaven voor de individuele ondersteuningsvraag en de sociale basis. We werken toe naar een basisset aan rapportages die van bestuur tot uitvoering bruikbaar zijn om meer (be)grip te krijgen op de ontwikkeling van de kosten in het sociaal domein. Ook dienen deze gegevens de input te zijn voor de ontwikkeling van beleid en hiermee van invloed op de uitvoering. Een continue feedbackloop moet hierdoor gaan ontstaan.

Het behaalde resultaat in spoor 3 is dat bijna alle bronsystemen gekoppeld zijn zodat gegevens ontsloten kunnen worden. En dat de eerste rapportages/ dashboard in ontwikkeling zijn. Vanaf de zomer 2020 ligt er een basisset waarmee de doorontwikkeling gestart kan worden.

Algemeen

Zowel met de interne organisatie en externe huidige uitvoeringspartners wordt gezamenlijk toegewerkt naar verdere uitwerking van de aanpak sociale poort. Er vindt veel informatie-uitwisseling plaats tussen bestuurders en medewerkers om te zorgen voor een zorgvuldig proces en zorgcontinuïteit te garanderen.

Verordening Individuele inkomenstoeslag 2020

Met ingang van 1 januari 2020 is de verordening individuele inkomenstoeslag gewijzigd. Het bedrag van de individuele inkomenstoeslag is verlaagd naar 35% van de bijstandsnorm. De hoogte van de toeslag in de gemeente Tiel bedroeg 40% van de toepasselijke bijstandsnorm. De bedragen bij deze verlaging worden daarmee voor 2020 vastgesteld op:

- Een alleenstaande: €368 (was €397 in 2018)
- Een alleenstaande ouder: €474 (was € 510 in 2018)
- Gehuwden/samenwonend: €526 (was € 567 in 2018)

Deze verlaging moet een besparing opleveren van ca € 40.000 op de uitgaven ten opzichte van de uitgaven in 2018.

Compensatieregeling incontinentie en medisch afval (nieuw)

Per maart 2020 heeft het college de 'Beleidsregels compensatie incontinentie- en medisch afval' vastgesteld. Met deze regeling worden inwoners gecompenseerd voor de extra afvalkosten die zij hebben als gevolg van incontinentie of medisch afval. Voor deze regeling geldt geen inkomensgrens. Inwoners met recht op de meerkostenregeling chronisch zieken en gehandicapten (officieel: "regeling meerkosten personen met een handicap of chronische problemen") komen niet in aanmerking.

De financiering van deze compensatieregeling gaat via de afvalstoffenheffing. De uitvoering van deze regeling is onderbracht binnen het programma Sociaal Domein. De beschikbare middelen hiervoor zijn overgeheveld naar het armoedebeleid.

Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten 2020 (gewijzigd)

Met ingang van 1 april 2020 zijn de regels met betrekking tot de 'Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen' (hierna tegemoetkoming meerkosten) veranderd. De nieuwe regeling is eenvoudiger en sluit beter aan op actuele wet –en regelgeving. Door de vereenvoudiging van de regeling is de verwachting dat de uitvoeringskosten gehalveerd kunnen worden. Hiermee wordt een besparing van € 43.564 gerealiseerd. Dit staat gelijk aan het bedrag dat was opgenomen in 'Tiel in evenwicht'.

Wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Op 10 maart 2020 heeft de tweede kamer het wetsvoorstel Wijziging van de Wgs ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens aangenomen. In het wetsvoorstel worden twee taken onderscheiden: het bieden van schuldhulp en het aanbieden van een intake bij signalen over betalingsachterstanden (dus bij vroegsignalering). Aan beide taken is een grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens gekoppeld. Met deze wetswijziging wordt de aanpak Vroeg er op af ook geborgd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De beoogde inwerkingtreding van deze wetswijziging is 1 januari 2021. Wat dit betekent voor de gemeente Tiel in de uitvoering en in het beleid wordt in de 2^e helft van dit jaar verder uitgewerkt.

Adviesrecht voor gemeenten bij schuldenbewind

Op 1 april 2020 is een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede kamer: Adviesrecht voor gemeenten bij schuldenbewind. Het wetsvoorstel beoogt gemeenten in staat te stellen hun regierol bij schuldhulpverlening beter te vervullen en bij te dragen aan de samenwerking tussen gemeenten, rechtbanken en beschermingsbewindvoerders. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2021.

Woonplaatsbeginsel Jeugdwet 2021

Vanaf januari 2021 gaat het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet in. Het woonplaatsbeginsel regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Volgens de nieuwe definitie is dat de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (BRP). Deze definitie (die van toepassing is voor jeugdhulp zonder verblijf) is duidelijker en eenvoudiger. Het nieuwe woonplaatsbeginsel moet leiden tot lagere uitvoeringslasten en minder onduidelijkheid, waardoor de jeugdige sneller wordt geholpen. Daarnaast is de verwachting dat het nieuwe voorstel leidt tot meer aandacht en ruimte voor preventie. In 2020 wordt gestart met de implementatie van het nieuwe woonplaatsbeginsel zodat dit kan worden geëffectueerd vanaf 1 januari 2021.

Uitstel Wet Inburgering

De inwerkingtreding van de nieuwe wet inburgering is uitgesteld met een half jaar. De nieuwe datum van invoering is 1 juli 2021.

Programma 3**Vitale en aantrekkelijke stad****Doelen en resultaten**

Doel	Aantrekkelijke Retail voorzieningen in Tiel		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Retailvoorzieningen passend bij de aard en		Behoud en versterken detailhandelsstructuur	

schaal van Tiel (lokaal en regionaal)	Vanwege het corona virus wordt geadviseerd om zoveel mogelijk binnen te blijven. Dit zorgt ervoor dat er de afgelopen tijd bijna geen mensen door de stad liepen en klandizie weg bleef. De detailhandel staat onder druk. Net voor de corona uitbraak in Nederland vond een eerst gesprek plaats met een groep vastgoedeigenaren uit de binnenstad over een toekomstige samenwerking met de ondernemersvereniging in de binnenstad en de gemeente. Het tweede gesprek is uitgesteld tot het moment dat het besmettingsgevaar voor corona weg is. Het onderzoek waarbij wordt gekeken of de warenmarkten kunnen verzelfstandigen loopt i.v.m. corona achter op de planning. De locatie adviseur heeft in februari / maart haar opdracht afgerond. Een evaluatie volgt. Voor het bidbook zijn de laatste puntjes op de i nodig om het af te ronden.	
---------------------------------------	--	--

Doel	Binnenstad Schoon, veilig, aantrekkelijk en gastvrij		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Handhaven overlast fietsers en scooters in centrum		In januari en februari hebben 2 handhavingsacties in het centrum plaatsgevonden. Daarbij zijn in totaal zijn er - 69 bekeuringen/ waarschuwingen voor fietsers - 9 bekeuringen/waarschuwingen voor scooterrijders in de binnenstad geregistreerd. Daarnaast heeft n.a.v. een melding in het Veilig Wijk Team een korte handhavingsactie in de Oliemolenstraat plaatsgevonden. Geen procesverbalen.	

Schone aantrekkelijk binnenstad		Stadslab De stadsmakers hebben een tweetal initiatieven uitgewerkt, de marktwisselkraam en de stadsfabriek. Beide zijn momenteel in oprichting. De Stadsmakers draaien mee in het subsidietraject van het Stimuleringsfonds "Anders werken aan Stad en Land". Meekoppelkansen riolering • Ruimtelijk ontwerp/ voorlopig ontwerp (VO) is intern beeldvormend bespreken • VO is ter advisering voorgelegd Integrale Advisering • Consequenties beheer wordt in beeld gebracht samen met de beheerders • Bestuurlijke vaststelling VO + Budget, mei 2020 • (Digitaal)Inloopavond VO binnenstad Tiel, mei/juni 2020. • Voorbereiden aanbesteden VO, juni 2020 • Aanbesteden VO, september 2020 • Gunnen contracteren markt partij, maart 2021 • Definitief ontwerp (DO), juni 2021 • Uitvoeringsontwerp (UO), september 2021 • Uitvoering, oktober 2021- december 2023, in overleg met de ondernemers.	
---------------------------------	---	--	--

Doel	Tiel heeft een aantrekkelijk aanbod van evenementen voor inwoners en bezoekers		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Zorgen voor veilige evenementen		In verband met o.a. de coronacrisis besloot Stichting	

		Muziekstad Tiel om Appelpop 2020 niet door te laten gaan. Stichting 4 Stroomland nam hetzelfde besluit voor het Fruitcorso. Ook andere evenementen, zoals de viering van Koningsdag, mogen vanwege de coronacrisis niet doorgaan. Het is nog onduidelijk wanneer de maatregelen worden opgeheven en welke gevolgen dat heeft voor de nog geplande evenementen. Zolang de Corona-maatregelen gelden houden we geen toezicht op naleving Drank- en Horecawet en APV. Capaciteit die daarmee gemoeid ging gebruiken we voor toezicht Corona. Zodra horeca weer open gaat, pakken we draad weer op.	
Steunen van evenementen		Aan evenementen die niet doorgaan wordt geen subsidie of sponsorbijdrage beschikbaar gesteld. Dit jaar maken we geen kosten voor Appelpop en Fruitcorso	

Doel		Inwoners centraal stellen	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Vitale wijken 2.0		Voor besteding van wijkbudgetten zijn geen afwijkingen	

	geconstateerd. In verband met de coronacrisis verwachten we dat in het tweede kwartaal geen concreet beroep op wijkbudgetten wordt gedaan. Afhankelijk van het verloop van de coronacrisis kan na de zomervakantie mogelijk een inhaalslag gemaakt worden. Het is goed om te merken dat er in de loop der jaren degelijke netwerken zijn opgebouwd waarmee ook gemakkelijk contacten zijn te leggen. Ondanks corona gaat dit contact door per telefoon, mail en WhatsApp. Er komen vragen door over uitleg van opgelegde beperkingen, hoewel dit over het algemeen heel goed bekend is. Verder meldingen van overlast, hangjeugd, zorgsignalen van scholen en dergelijke. Uiteraard staan ontwikkelingen in wijkcentra en dergelijke stil. De rol die wijkcentra spelen in het tegengaan van eenzaamheid, met aanschuiptafels, bingo, ouderensoos etcetera valt met deze crisis weg. Juist kwetsbare en schuchtere inwoners moeten dit nu missen. Aan de andere kant zien we ook ontwikkelingen waarbij inwoners een rol pakken en elkaar helpen en ondersteunen. Daarbij worden vertrouwde partijen als wijkteams, Mozaïek, en wijkregisseurs ook ingezet. De uitvoering van de motie wijkschouw zal niet gehaald worden. We hopen vanaf september 2020 weer wijkschouwen te kunnen plannen. Ook sommige afspraken gemaakt tijdens wijkgesprekken zullen niet gehaald worden. Het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties staat gepland voor mei. Het is onzeker of dit dan prioriteit heeft bij alle partijen. Mogelijk verschuiving naar najaar 2020.	
--	---	--

Doel		Openbaar bibliotheekwerk: voor informatie, media, leesbevordering, zelfstudie en ontmoeting		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
Raadpleeg-, uitleen-, informatie en studiefunctie		Sinds 16 maart zijn alle openbare bibliotheken tijdelijk gesloten vanwege de corona- rijksmaatregelen. De fysieke dienstverlening is vervangen door digitale mogelijkheden. Kwetsbare ouderen worden gebeld en desgewenst worden boeken aan huis bezorgd.	Niet nodig.	
Leesbevordering en mediawijsheid 0-12 jaar		Tijdens de sluiting van scholen vanwege corona is extra ingezet op nieuwsbrieven en digitale en telefonsche dienstverlening. Afhankelijk van wensen en mogelijkheden van de scholen en gemeente kan de dienstverlening voor het onderwijs na 11 mei worden hervat. . Bibliotheek Rivierenland inventariseert bij de scholen, consultatiebureaus en kinderopvang of de lees- en mediacoaches terecht kunnen met (aangepaste) programma's gericht op kinderen in de leeftijd tot 12 jaar met leesprobleem of leesachterstanden. Medio mei wordt dit duidelijk.		
Stimuleren basisvaardigheden en bestrijden laaggeletterdheid 18+		Binnen de netwerkorganisatie is gezocht naar alternatieve dienstverlening. Er zijn filmpjes en digitale lesmogelijkheden .		
Ontmoeting en debat		Activiteiten zijn geannuleerd tot 1 september.	Niet nodig. Uitvoering Rijksbeleid	

Doel		Voorzieningen voor podiumkunsten en filmtheater: voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
Eigentijdse podia en presentatieplekken		Schouwburg en Zinder zijn vanwege de coronacrisis dicht. De Agnietenhof presenteert in april en mei samen met artiesten uit Tiel en de regio "Thuis met Agnietenhof".	Mede afhankelijk van Rijksbeleid, provinciaal en gemeentelijk beleid inzake Cultuur en corona	

		Z inder Podium brengt een alternatief aanbod in de vorm van Zindersessies.	
Breed en divers podiumkunstenaanbod Cultuurbedrijf Tiel		De impact van het coronavirus op podiumkunsten is groot. De voorlopige schatting van de schade aan het Cultuurbedrijf is berekend op € 236.000 voor de periode 12 maart tot 1 september. Veruit het grootste deel hiervan (€ 220.000) is het gevolg van de annulering van alle voorstellingen tot 1 september..	Dit is mede afhankelijk of en zo ja in welke mate Rijk, en provincie Gelderland de gemeenten willen ondersteunen in het behoud van de lokale infrastructuur.
Passend aanbod voor filmtheater		Sluiting schouwburg en filmtheater Agnietenhof vanwege corona tot minimaal 1 september.	In afwachting rijks- en provinciaal beleid.

Doel		Cultuureducatie en participatie: voor persoonlijke ontwikkeling en sociale cohesie	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Cultuureducatie voor zoveel mogelijk Tielenaars		Zinder is gesloten sinds 12 maart. Veel lessen worden inmiddels online aangeboden. Met de huidige maatregelen kan een deel van de cultuureducatie op scholen mogelijk na de meivakantie opnieuw opgestart en deels ingehaald worden. Met digitale initiatieven blijft Zinder Educatie in verbinding met haar leerlingen en cursisten. Se mogelijkheid van een summer school wordt onderzocht i.s.m. de bibliotheek.	Afhankelijk van Rijksbeleid.
Cultuureducatie met kwaliteit voor ieder kind		Scholen en Zinder zijn sinds medio maart dicht vanwege maatregelen tegen verspreiding coronavirus. Zinder heeft sinds april een speciaal online aanbod voor scholen gemaakt. Met de huidige coronamaatregelen kan een deel van de cultuureducatie op scholen mogelijk na de meivakantie opnieuw opgestart en deels ingehaald worden.	Niet nodig.

stimuleren amateurkunst vanwege bijdrage aan cultureel klimaat en cohesie		Concerten in april - juni 2020 afgelast vanwege Corona. De rijksmaatregelen rond corona bepalen grotendeels of de optredens vanaf dit najaar tot januari doorgang kunnen vinden.	Niet nodig.
---	---	--	-------------

Doel	Herijken budget- en prestatieovereenkomst Cultuurbedrijf		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Herijking planmatig onderhoud (mjop) Agnietenhof		Wat vertraging vanwege de coronacrisis	Niet nodig

Doel	Optimaliseren slagkracht Cultuurbedrijf		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
voor- en nadelen verzelfstandiging Cultuurbedrijf in beeld		De opdracht om de voor en nadelen van de verzelfstandiging in beeld te brengen wordt door het college wat uitgesteld in afwachting van het verloop van de coronacrisis en de effecten hiervan voor Cultuurbedrijf Tiel.	
professionalisering opdrachtgeverschap en gebouwbeheer Zinder		Er is geen toelichting van toepassing op de voortgang van dit resultaat.	
verhogen inkomsten en bezettingsgraad Zinder		Er is geen toelichting van toepassing op de voortgang van dit resultaat.	

Doel	Kunst: bijdrage aan een aantrekkelijke stad		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
aantrekkelijke binnenstad middels kunst		Vertraging vanwege coronacrisis. Speciaal kunstenaarsinitiatief rond herdenking in mei i.s.m. Hart van Tiel en Zinder Expo.	
publieke ruimte bijzonder, schoon en veilig		Enkele projecten lopen vertraging op vanwege de	Niet nodig

door toegepaste kunst		coronacrisis. Project Berenkuil wordt april 2021 gerealiseerd (onderdeel erfgoedproject Tiel 75 jaar vrijheid). Project Tunnels Tiels Oost is afhankelijk van besluit en bijdragen bedrijfsleven.	
beheer en behoud openbaar kunstbezit		Nog geen ambtelijke capaciteit beschikbaar op dit moment voor het optimaliseren aanpak rond beheer en behoud	Niet nodig

Doel	Erfgoededucatie, museum en carillon: "van iedereen, voor iedereen"		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
historisch besef door erfgoededucatie		Het educatieve project 75 jaar vrijheid Tiel is slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Vanwege de coronacrisis wordt op verzoek van de scholen het tweede deel van dit educatieve project verplaatst naar april 2021.	Niet nodig. Uitvoering in 2021 is voorbereid.
behoud, beheer en presentatie collectie museum		Het museum is tijdelijk gesloten. De geplande nieuwe expositie in april wordt verplaatst naar dit najaar. De schade door de sluiting en het wegvallen van inkomsten tot juni 2020 is ingeschat op € 17.000.	Dit is mede afhankelijk van omvang van de ondersteunende maatregelen betreffende cultuur en corona van Rijk en provincie.
behoud carillon		Dekking van de voorzetting van het huidige beleid rond het carillon en de stadsbeiaardier is gegarandeerd t/m 2021. De Raad heeft eind 2019 via een amendement de bezuiniging ingetrokken. Eerste kwartaal 2021 volgt een voorstel voor een permanente oplossing.	

Doel	Voor elke inwoner een aantrekkelijk, passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Goede samenwerking tussen gemeente,		Met het aanstellen van een nieuwe beleidsadviseur en -	

sport en beweegaanbieders en partners in het sociaal domein		regisseur sport en gezondheid is er meer tijd geïnvesteerd in de goede relatie met de sportaanbieders. Onmisbare partner hierbij is de FTS gebleken. Concrete resultaten van deze samenwerking zijn onder andere: 1. Het sportakkoord is samen met de verenigingen opgesteld. 2. De verenigingen zijn actief betrokken bij de aangesteding van het zwembad. 3. Tijdens de coronacrisis is er nauw contact geweest met alle sportaanbieders om er voor te zorgen dat zij binnen de nieuwe regels zo snel mogelijk weer konden opstarten.	
Vitale sportverenigingen		De aanstelling van de nieuwe beleidsadviseur en -regisseur sport en gezondheid hebben de relatie met de sportverenigingen verbeterd. Zij kunnen sneller terecht bij de gemeente met hun vragen. De nieuwe subsidieverordening Sport wordt opgesteld. De binnensportverenigingen zijn nauw betrokken bij het proces om te komen tot een nieuwe exploitant.	
Voldoende, kwalitatief goede sportvoorzieningen		Voor het beheer van de binnensportaccommodaties hebben wij een overeenkomst met Sportplaza. Onderdeel van deze overeenkomst is een afgesproken norm voor het onderhoudsniveau. Voor de buitensportaccommodaties is de gemeente zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de sportvelden en parken (niet de eigen gebouwen van verenigingen). Wij hebben deze opdracht uitgezet bij de AVRI. Beide partijen onderhouden de sportaccommodaties conform de afgesproken normen. Er is een divers aanbod van sportaccommodaties in Tiel. Er is geen signaal dat er onvoldoende sportaccommodaties zijn in Tiel.	
Meer mensen sporten en bewegen		Door de Coronacrisis is het in gang gezette proces om	

		het sportbeleid te vernieuwen stil komen te liggen. Onduidelijk is wanneer dit weer kan worden opgepakt. Lopende praktische zaken worden wel opgepakt zoals de lancering van de website 'Tiel beweegt'. Dit is het nieuwe platform om het Tielse sport en beweegaanbod laagdrempelig inzichtelijk te maken. Het afsluiten van het lokale sportakkoord heeft de samenwerking tussen partijen versterkt.	
--	--	---	--

Doel		Spelen en openbaar groen	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Onderhoud speelplekken tot aan overdracht		Speelplekken worden onderhouden tot overdracht conform bestuurlijke afspraken.	
Inspectie speelplekken en speeltoestellen		Jaarlijks voeren we de inspecties twee keer uit. Op basis daarvan wordt onderhoud uitgevoerd.	
Overdragen onderhoud speelplekken		Veel bewonersgroepjes willen aan de slag, maar we hebben te weinig capaciteit om ze allemaal snel en slagvaardig te bedienen. Het brengen van de speeltuinen naar een overdrachtsituatie (zogenaamde nul-situatie) kost geld. Dit is niet beschikbaar.	Vanaf 2020 krijgt de Stichting in principe € 100.000 per jaar. De Stichting heeft nu nog maar vijf tot acht speelplekken in beheer en dus nog geen € 100.000 nodig. Voorgesteld wordt om in 2020 en 2021 de Stichting resp. € 30.000 en € 50.000 te geven en het restant toe te voegen aan het budget Spelen, resp. € 70.000 en € 50.000. Samen met het restant van de oorspronkelijke € 95.000, zijnde € 40.000, is dat € 160.000 voor inhuur en nul-situaties in 2020 en 2021. Totaal komen we uit op een prognose van € 95.000 + € 120.000 = € 215.000. In het oorspronkelijke plan in 2016 was dit gelijk daaraan.

Betrokken blijven bij overgedragen onderhoud speelplekken		De Stichting Tiel Speelt is opgezet in 2019. Vanaf 2020 zou zij de beschikking moeten krijgen over € 100.000 voor onderhoud en beheer namens de gemeente.	Versneld komen tot besluitvorming om de subsidie toe te kennen aan de Stichting voor vier jaar, zijnde € 280.000.

Doel	Stadspromotie		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Opstellen van een gedragen strategie- en activiteitenplan		Door alle perikelen rondom het coronavirus zijn de beoogde leden van de stuurgroep en een aantal leden van het uitvoerend platform nog niet benaderd.	
Inrichting toeristisch informatiepunt (TIP)		Door de coronamaatregelen is de housewarming verschoven naar het najaar. De leden van de stuurgroep moeten nog worden gepolst of zij beschikbaar zijn Het coronavirus vertraagt het proces voor meer op- en afstap punten te realiseren.	
Opzetten van een platform voor samenwerking onder regie van stadspromotor gemeente		De beoogde leden zullen na de zomervakantie worden benaderd. Het platform stelt in gezamenlijkheid de definitieve versie vast van het actieplan stadspromotie Tiel.	
Voortzetten van lopende (digitale) instrumenten van stadspromotie		De genoemde instrumenten bieden ons een platform om met de doelgroep in contact te komen. Dat is een van de redenen waarom het als een krachtig marketinginstrument gebruikt kan worden. De informatie die terug te vinden is op de (digitale) instrumenten kan door gebruikers verder gedeeld worden via hun netwerk, dit zorgt voor een groter bereik.	

Doel				Versterken van recreatie & toerisme		
Resultaat		Voortgang	Toelichting op de voortgang		Welke bijsturing is nodig?	
Tiel promoten als Hanzestad, waterstad en fruitstad			Er is een actieplan opgesteld en vanuit Cultuurhistorie, Cultuur en Recreatie & Toerisme wordt met activiteiten / projecten ingespeeld op deze thema's. Om deze thema's nog meer zichtbaarheid te geven zou extra budget nodig zijn.			
Recreatief bewegwijzeringssysteem binnenstad			Dit project wordt meegenomen in de meekoppelkansen van de riolering in de binnenstad. Voor de bewegwijzering is het budget nog niet beschikbaar.			
Regionaal afgestemd beleid en ambities recreatie en toerisme			De ambtelijke overleggen hebben de laatste tijd geen doorgang gevonden i.v.m. corona. Regio Rivierenland is bezig met een evaluatie van het ambitiedocument en een inventarisatie voor de ambitie voor de komende jaren.			
Samenwerking met RBT en Uiterwaarden			Stadswandeling ontwikkelen als beleavingsrondje			

bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid		Een inventarisatie voor de inhoud is gestart. Gelderland levert je mooie streken I.v.m. corona is deze campagne nu on hold gezet. Er wordt gekeken of de campagne anders vormgegeven kan worden. Vrijtijdsmonitor RBT Rivierenland De vrijtijdsmonitor is nog niet aangeleverd door RBT Rivierenland. Prestatieafspraken RBT Rivierenland De nieuwe prestatieafspraken met RBT Rivierenland zijn vastgesteld voor 2020. I.v.m. corona kan het RBT nu geen mensen stimuleren om naar Regio Rivierenland te komen. Het RBT heeft nu zelf een actieplan opgesteld waarbij zij hopen op extra financiële steun vanuit de provincie. Op het moment dat de coronamaatregelen zijn opgeheven, worden de normale activiteiten weer hervat.	
Ontwikkelen van samenwerking met Tielse recreatiepartners		De opening van het toeristisch seizoen is geannuleerd i.v.m. corona. Door de corona maatregelen is dit ook een erg lastige periode voor de toeristische ondernemers.	
Faciliteren van de ontwikkeling van een dagrecreatieve voorziening		- onderzoeken zijn uitgevoerd - er met een begeleidingsgroep is gewerkt - de stukken in het 2e kwartaal ter inzage worden gelegd en tijdens de periode van terinzagelegging een informatieavond wordt gehouden.	
Herijking ambitiedocument Regio Rivierenland		Regio Rivierenland is bezig met een evaluatie van het ambitiedocument en een inventaristatie voor de ambitie voor de komende jaren.	

Ontwikkelen en uitwerken van project gastvrije Waaldijk		De intentieovereenkomst is ondertekend. In juli wordt gevraagd de samenwerkingsovereenkomst te tekenen. Tiel kan pas, bij goedkeuring van de raad, eind september / begin november tekenen omdat dan de begroting pas is vastgesteld.	
Erfgoed en monumenten recreatief benutten		Ivm de corona situatie zijn de Hanzedagen vinden de Hanzedagen dit jaar geen doorgang.	
Erfgoed draagt bij aan toerisme en recreatie		Door diverse ontwikkelingen liggen de beleidsontwikkelingen iets achter op de planning. Dit komt mede door tijdelijke uitval medewerkers, maar ook onverwachte technische aandachtspunten rondom implementatie Omgevingswet ed.	

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Programma 4**Mobiliteit****Doelen en resultaten**

Doel	bereikbaarheid Tiel en de regio		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
doorstroming en veiligheid A15		Het Ministerie heeft in januari 2020 een rapport vastgesteld voor kleinschalige (verkeersveiligheids)maatregelen op de A15 tussen Deil en Ochten. RWS krijgt nu opdracht om voor de eerste maatregelen een kostenraming en uitvoeringsplan te maken. Daarna kan e.e.a. worden uitgevoerd.	
westelijke uitvalsweg		We zijn gestart met het proces van de haalbaarheidsstudie, intern en met onze externe partners.	Voor het opstellen van een startnotitie schakelen we een advies bureau in. De kosten dekken we uit de begroting.
rondweg Passewaaij		De geluidcontouren en de gewenste vormgeving van de Rondweg zijn onderzocht. De resultaten van het onderzoek zijn input voor de stedenbouwkundige visie voor het gebied.	

goede openbaar vervoerverbindingen		1. De aanleg van een extra perron in Geldermalsen wordt medio 2020 afgerond. Dan worden de overstaptijden tussen de treinen in Tiel en in Geldermalsen geoptimaliseerd. 2. In regionaal verband onderzoeken we de mogelijkheden van het versterken van de spoorverbindingen met omliggende grote steden (spoor 2.0). De eindrapportage van spoor 2.0 wordt in de zomer verwacht. De uitkomsten dragen bij aan de visie die Regio Rivierenland opstelt voor de toekomst van het openbaar vervoer in Rivierenland. 3. Gemeente Tiel en Regio Rivierenland dragen bij aan het opstellen van het programma van eisen en de aanbesteding van de nieuwe concessie Rijn-Waal voor het openbaar vervoer in de regio's Arnhem-Nijmegen en Rivierenland. We hebben een reactie gegeven op de concept-nota van uitgangspunten voor de concessie Rijn-Waal. 4. De provincie is gestart met een visie op "andere mobiliteit", als alternatief voor het bestaande (lijngeboonden) openbaar vervoer in de regio. De visie op "andere mobiliteit" wordt eind 2020/begin 2021 verwacht. 5. De Provincie heeft laten weten dat Medel niet met lijngebonden openbaar vervoer ontsloten kan worden in verband met inpassing in de dienstregeling tussen de stations Tiel en Kesteren. De OCT is nu gestart met een onderzoek naar alternatieve mogelijkheden voor het aanbieden van vervoer voor werknemers op Medel, Kellen en Westroijen.	
goede parkeervoorzieningen in en rond de		1. We monitoren de inkomsten en uitgaven in het	

binnenstad		parkeerfonds in een continu proces. De inkomsten uit het betaald parkeren staan onder druk als gevolg van de coronacrisis. We zien in de cijfers dalingen die oplopen tot 70% a 80%. De inkomsten zullen - zolang de maatregelen van uit de overheid gelden - flink onder druk blijven staan. Of en hoe de inkomsten zich gaan herstellen nadat de maatregelen t.b.v. corona voorbij zijn, is op dit moment erg ongewis. Daarom stellen we voor om bij de tweede voortgangsrapportage hier meer inzicht in te geven. 2. Op 23 maart jl. werd Tiel opgeschrikt door een ramkraak in het centrum. Op dat moment kwam naar voren dat de Waterpoort een zwakke schakel is in de stadsafsluiting. Hier wordt nu een dynamische afsluiting geplaatst (kosten € 11.000,- ten laste van de parkeereexploitatie). 3. In december en februari hebben we tellingen uitgevoerd van de vrije en bezette parkeerplaatsen in en rond de binnenstad. In het tweede kwartaal informeren we de commissie Ruimte over de resultaten van de parkeertellingen. 4. Met ingang van 1 januari 2020 is het nieuwe uitvoeringsbesluit parkeren in werking getreden. 5. We zijn gestart met de implementatie van het E-loket. Het Miniparksysteem (achteraf betaald parkeren op basis van kentekenregistratie) functioneert nu goed.	
programma Tiel Fietsvriendelijk		1. Met gemeenten West Betuwe en Neder-Betuwe zijn	

		we gestart met de verkenning van mogelijk tracées voor een snelle fietsverbinding Geldermalsen-Tiel/Medel-Kesteren. In 2020 voert de Regio een pré-verkenning uit in het kader van het Uitvoeringsplan Mobiliteit Regio Rivierenland 2019 - 2022. 2. Met ProRail overleggen we over een mogelijke tunnel voor langzaam verkeer ter hoogte van het Veilingterrein. De planning is erop gericht om in de tweede helft van 2020 tot een voorstel te komen. 3. De eerste aanzet is gegeven aan de invulling van het programma Heel Gelderland Fietst van de Provincie.	
afstemming regionaal, provinciaal, nationaal		De Regio is gestart met het opstellen van een werkplan voor de uitwerking van de diverse activiteiten in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. De planning voor 2020 is besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit van de Regio.	

Doel	verkeersleefbaarheid		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
beperken autoverkeer binnenstad (autoluwe binnenstad)		1. We hebben samen met bewoners en ondernemers in de binnenstad de kaders besproken voor de autoluwe binnenstad. In april heeft het college de kaders ter besluitvorming aangeboden aan de Raad. 2. Samen met Hart van Tiel zijn we gestart met een oriëntatie op de mogelijkheden om te komen tot stadsdistributie door voorbeeldprojecten te bezoeken. Als gevolg van de coronacrisis is het proces vertraagd.	

Doel	duurzame mobiliteit
------	---------------------

Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
plaatsen laadpalen in de openbare ruimte		Wekelijks ontvangen we meerdere aanvragen voor het plaatsen van laadpalen. Overleg voor nieuwe concessie per 2021 is gestart.	

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Programma 5**Ruimtelijke en Economische ontwikkeling****Doelen en resultaten**

Doel		Een duurzaam aantrekkelijk woon- en leefklimaat	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Aangenaam wonen en leven in de wijken en dorpen versterken		Het beleid uit de woonvisie wordt ingebracht bij nieuwe ontwikkelingen, de prestatieafspraken met de corporaties worden uitgevoerd en nieuwe woningbouwontwikkelingen worden getoetst ten opzichte van de Tielse woningbehoefte en de Tielse ambitie.	
Ruimtelijke kwaliteit van de stad versterken			Masterplan Waalfront

		Masterplan Waalfront Waalkade fase 1 is in uitvoering. Voor Waalkade fase 2 is een concept definitief ontwerp gemaakt dat in een beeldvormende bijeenkomst aan het college is gepresenteerd. Ruimtelijke plannen Het bestemmingsplan Buitengebied is in december 2019 door de Raad vastgesteld. Voor de bestemmingsplannen "Binnenstad" en "de Moskee" lopen voorbereidingen. Masterplan stationsgebied Het veilingterrein is actief opgepakt. Hier voert de gemeente regie om de herontwikkeling en tranformatie van de grond te krijgen. Zie verder onder Veilingterrein. In 2019 is de gemeente gestart met het opstellen van een nieuwe ontwikkelingsstrategie voor het gebied Burensespoort. Lingehove is niet actief opgepakt. Herontwikkeling Veilingterrein Het project loopt op schema. Er zijn intentieovereenkomsten gesloten met stakeholders en samen met de partners BPD en Thius en de onderwijsinstellingen Lingecollege en ROC Rivor werkt de gemeente aan een gebiedsvisie met uitvoeringsparagraaf. Uitvoeren Structuurvisie Binnenstad De procedure bestemmingsplan Binnestad lag op planning. De coronacrisis roept nieuwe onvoorziene vragen op. Is het wenselijk en ruimer beleid te voeren voor horeca en detailhandel in de binnenstad.	Via de investeringsagenda wordt in de perspectievennota budget aangevraagd. Uitvoeren Structuurvisie Binnenstad Richtinggevende uitspraken over wat de te prefereren lijn wordt voor detailhandel en horeca in de binnenstad.
200 woningen per jaar bouwen		Op dit moment wordt hard gewerkt om twee grote nieuwbouwlocaties van de grond te krijgen. Locatieontwikkeling is echter een proces dat een aantal jaren in beslag neemt.	

Omgevingswet invoeren		Voor wat betreft de aansluiting op het landelijke digitaal stelsel omgevingswet, DSO, loopt het project volgens planning. Daarnaast zijn de acties in beeld die ondernomen moeten worden om te voldoen aan de minimale vereisten.	De aanpassingen van processen om te kunnen werken met de Omgevingswet vraagt veel van de organisatie. Het is haalbaar, het vergt echter wel extra inzet en prioritering. Het projectplan voorziet daarin.
-----------------------	---	---	---

Doel	Versterken en ontwikkelen economisch klimaat, ondernemersklimaat en vestigingsklimaat		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Regionaal afgestemd economisch beleid en ambities		Herijking Regionaal Ambitiedocument Op 19 februari 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd	Er is momenteel geen bijsturing noodzakelijk.

	met het plan van aanpak en proces voor de herijking van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024. Fase 1 'Ontwikkelen procesaanpak' is afgerond. Gestart is met fase 2 'Evaluatie en analyse'. Door de coronacrisis kunnen bijeenkomsten niet worden georganiseerd. Hierdoor ontstaat vertraging. Herijking Regionaal Programma Bedrijventerreinen/Werklocaties Besluitvormingsproces loopt. Op 22 april heeft de raad ingestemd met het RPW. Als ook andere regiogemeenten hebben ingestemd wordt het RPW ter vaststelling aangeboden aan het AB van de regio Rivierenland en aan Gedeputeerde Staten van Gelderland. Doorontwikkelen Regionaal Aquisitie Platform (RAP) In het afsprakenkader is de doorontwikkeling RAP opgenomen. De coördinatie is ondergebracht bij de regio Rivierenland. Het proces van advisering is verder geformaliseerd. Evaluatie Regionaal Investeringsfonds (RIF) De evaluatie wordt betrokken bij het herijkingsproces van het Regionaal Ambitiedocument. Dit proces is door de coronacrisis vertraagd. Dit betekent ook dat pas in een later stadium een besluit kan worden genomen over de afweging van de financiële bijdrage voor het RIF de komende jaren. Regionaal Breedbandnetwerk Per 1 januari 2020 is de gemeenschappelijk regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland ingesteld. Opdracht is gegeven aan Digitale Stad om het breedbandnetwerk voor adressen in de 'witte gebieden' aan te leggen. Inmiddels is gestart met de werkzaamheden in de regio. De aanleg in Tiel staat voor de weken 37 t/m 42 2020 op de planning.
--	---

--	--	--	--

Goed vestigingsklimaat en toekomstbestendige bedrijventerreinen/werklocaties (lokaal en regionaal)		Bedrijvenpark Medel Op Medel I is van de 112 hectare ruim 100 hectare verkocht. Voor Medel Afronding is een concept bestemmingsplan opgesteld wat voldoet aan de huidige eisen die gesteld worden aan de stikstofregels. Dit bestemmingsplan wordt medio 2020 in planologische procedure gebracht. De activiteiten en resultaten passen binnen de vastgestelde grondexploitatie en de daarop gebaseerde begroting. Keurmerk Veilig Ondernemer Bedrijventerreinen (KVO-b) Op 20 november 2019 is voor een periode van drie jaar het door KIWA getoetste KVO certificaat Continu Samenwerken verleend. Dit certificaat getuigt van een goede samenwerking en geldt voor de	Ontwikkelen en verkopen van gemeentelijk bedrijfskavels Extra onderzoek naar alternatieve oplossingen/mogelijkheden naar locaties voor mitigerende maatregelen is uitgezet. Optimaliseren functie en potenties industriehaven Kellen (vooral op en overslag bulkgoederen) Haven (en alle functies die daarbij horen) duidelijker onderbrengen in de organisatie en hiervoor ook budget beschikbaar stellen. Inkomsten vanuit de haven ook beschikbaar stellen voor haventaken.
---	---	--	--

	bedrijventerreinen; Kellen, Medel, Latenstein en Westroijen. Het certificaat stelt ondernemers op deze bedrijventerreinen in de gelegenheid om korting op de verzekeringspremie te vragen bij hun verzekeringsmaatschappij. Ontwikkelen en verkopen van gemeentelijk bedrijfskavels Voor de locatie aan de Industrieweg heeft onderzoek uitgewezen dat er geen belemmeringen zijn voor verkoop. Deze kavel zal via de makelaar in de verkoop komen. Voor de locatie aan het einde van de Kellenseweg (waarvoor ook een exploitatieplan is vastgesteld) hebben onderzoeken naar Flora en Fauna uitgewezen dat er wezels en een bunzing in het gebied leven. Hierdoor is het gebied zonder mitigerende maatregelen niet te ontwikkelen voor verkoop. Het leefgebied mag niet aangetast worden. Andere onderzoeken verstoren het leefgebied en kunnen niet worden uitgevoerd. Mogelijkheden onderzoeken verbeteren bereikbaarheid bedrijventerreinen met openbaar en/of collectief vervoer Overleg met de provincie heeft uitgewezen dat de provincie geen mogelijkheden biedt voor het ontsluiten van de bedrijventerreinen met het openbaar vervoer. Dit omdat verwacht wordt dat er te weinig gebruik van wordt gemaakt. Met de ondernemersverenigingen OCT en Coöperatie Medel wordt een traject gestart waarin wordt onderzocht wat de behoefte bij het bedrijfsleven is en wat de alternatieve mogelijkheden hiervoor zijn. Optimaliseren functie en potenties industriehaven Kellen (vooral op en overslag bulkgoederen) De nautische mogelijkheden zijn in onderzoek. Gesprekken met de eigenaren van de belendende percelen worden gevoerd om de mogelijkheden te
--	--

bespreken.

**Bestemmingsplan geluidzonering Kellen
actualiseren**

Het rapport geluidverkaveling is gereed en kan dienen als input voor overleg ondernemers, buurgemeenten en het ontwerp bestemmingsplan.

Goed vestigingsklimaat en toekomstbestendige economische binnenstad		Compacter maken winkelgebied Aan de afspraken in de RetailDeal wordt invulling gegeven. De afgelopen periode met de coronamaatregelen is duidelijk geworden dat een aantal aspecten, waaronder het compacter maken van het kernwinkelgebied, in een stroomversnelling komt. Leegstand / locatiemanager In het afgelopen jaar (voorafgaand aan de coronacrisis) is ervaring opgedaan met de inzet van een locatiemanager. Duidelijk is geworden dat de leegstandsproblematiek dieper zit dan gedacht. Veel aandacht (en daarmee tijd en geld) is gaan zitten om in gesprek te komen met betrokken partijen, te analyseren wat de problemen zijn en om individuele maatwerkpakketten samen te stellen. Helaas heeft dit niet geleid tot duidelijk zichtbare resultaten in minder leegstand. Dit kwam ook omdat er in deze periode door faillissementen en bedrijfsbeëindigingen meer leegstand bij kwam dan kon worden ingevuld. Door de coronacrisis is deze problematiek vergroot. Rigoureuze maatregelen en investeringen zijn noodzakelijk. Dit voor een toekomstbestendig centrumgebied en ervoor de zorgen dat de binnenstad aantrekkelijk blijft als 'woonkamer' van de stad.	Inzetten op een versnelde transformatieopgave binnenstad en hiervoor de middelen beschikbaar stellen.
Goed ondernemersklimaat (ondernemerschap en ketensamenwerking)		Binnen de ketensamenwerking Economie wordt op basis van het ketensamenwerkingsonderzoek intensief samengewerkt. Voor de binnenstad vindt dat plaats binnen het centrummanagement en voor de bedrijventerreinen binnen het parkmanagement.	
Reclamebelasting als instrument ter financiering Ondernemersfonds		De termijnen in het convenant worden niet gehaald. Dit wordt met name veroorzaakt door het niet binnen de termijn indienen van het subsidieverzoek en de eindeclaratie door de Stichting Ondernemersfonds Tiel.	De Stichting hierop attenderen en waar nodig procesafspraken bijstellen.

Doel	Tiel energieneutraal in 2050		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Minder uitstoot door besparen van energie		We werken samen met het energieloket. Helaas is de opening van het Tielse loket voorloping nog niet doorgegaan ivm Corona (was gepland 17 april). Ook verduurzaming eigen vastgoed loopt ivm beperkte capaciteit nog niet. Organsieren van bijeenkomsten zoals energiecafés zijn ook verplaatst naar het najaar.	In gesprek met vastgoed incl. MT over structurele voortgang. Voor vertraging energieloket geen bijsturing mogelijk door Corona. Zodra er weer mogelijk is zsm starten met energieloket en energiecafes.
Meer lokale opwek van duurzame energie		De tijdens voor indien concept-RES en RES bij het Rijk zijn verlengd ivm Corona. Concept RES is door de Raad vastgesteld in april 2020. Nu gaan we invulling geven aan RES 1.0. We onderzoeken de mogelijkheden voor een energiepark bij Medel.	Geen
Gefaseerd stoppen met aardgas		We zijn met een ambtelijke en bestuurlijke warmtetafel bezig een concept- warmtetransitievisie op te stellen. Ook wordt nagedacht over inzet van warmtebronnen voor het aardgasvrij maken van woningen.	Geen

Doel	Tiel klimaatadaptief in 2050		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
ontwikkelen en uitvoeren van adaptatiestrategieën		Vanwege Corona besluitvorming vertraagd	Geen
Coördinatie Samenwerkende Netwerken Rivierenland (SNR)		Regionaal bestuurlijk overleg over de afvalwaterketen en klimaatadaptatie. Stuurgroep komt 2 tot 3 keer per jaar bij elkaar.	
Dijkversterking		Dijkversterking is een project van het Waterschap en gaat over het vergroten van de dijken. Voor het deel stad Tiel is het eerste voorkeursalternatief gereed en wordt gewerkt aan een ontwerp project plan. Het deel Tiel Waardenburg is al een stap verder, hier wordt de bestemmingsplannen aangepast.	

Doel		Erfgoed draagt bij aan een aantrekkelijke gemeente	
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Zorgdragen voor wettelijke taken op gebied van erfgoed		Ivm capaciteit intern en extern is er enige vertraging, maar voor ingang Omgevingswet wordt verwacht dat alles afgerond is. Doordat de omgevingswet is uitgesteld geeft dit echter meer ruimte.	Geen bijsturing noodzakelijk.
Identiteit van de stad versterken door erfgoed		Ivm capaciteit op bepaalde aspecten enige vertraging tov opzichte van oorspronkelijke planning. Ivm Corona-crisis dreigen toeristische en educatieve doelstelling niet (volledig) behaald te worden en/ of op andere wijze invulling gaan krijgen. Er zijn op dit moment immers weinig toeristen en educatieve doelstellingen waren vooral gericht op groepen op locatie.	nvt
Erfgoed draagt bij aan de economie van de gemeente		Ivm met capaciteit enige vertraging tov oorspronkelijke planning.	Op het gebied van toerisme worden ivm de huidige crisis mogelijk doelstellingen niet geheel bereikt.
Duurzaam erfgoed		De deelverordening Aantrekkelijk en Duurzaam Erfgoed was gepland om in 2019 in te gaan. Echter heeft deze verordeningen lange tijd hetzelfde spoor gevolgd binnen het grotere proces van de deelverordeningen subsidies. Hiermee wordt - afhankelijk van besluitvorming- de invoering van de deelverordening op zijn vroegst mei 2020. Vanwege de covid- epidemie is het daarnaast niet mogelijk om informatiemarkten met duurzame monumenten ed te organiseren. De mogelijkheden voor informatievoorziening worden nu geïnventariseerd.	De deelverordening Erfgoed staat gepland voor de raad van april. Deze is van belang voor het continueren van de plannen rondom subsidies monumenten. Er wordt geïnventaseerd welke mogelijkheden er zijn voor informatievoorziening op andere wijze alsmede de maatregelen van de overheid na april.

Doel	Beheer van (maatschappelijk) vastgoed en faciliteren van maatschappelijke doelen en ontwikkelingen		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Verkoop niet benodigde panden		Besluitvorming is afgerond. Aanbesteding inkoop makelaar loopt.	nvt
Beheer en onderhoud gemeentelijk maatschappelijk vastgoed		Doordat de basis nog onvoldoende op orde is, wordt de voortgang geremd.	De basis moet eerst op orde gebracht worden.
Gronden		Businesscase gronden zou eind 2019 klaar zijn. Besluitvorming was gepland in het 1e halfjaar 2020. Door tekort aan capaciteit is dit vertraagd. Capaciteit is nu op orde. De Businesscase gronden is 2e halfjaar 2020 af. Het resultaat met advies wordt daarna aan het college voorgelegd. Benodigde formatie voor faciliterend grondbeleid is nu geregeld.	Capaciteit is op orde. Bijsturing is nu niet meer nodig.

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Het coronavirus en de bestrijding daarvan heeft de hele wereld in zijn greep. Sinds half maart heeft het kabinet maatregelen getroffen ter bestrijding van verspreiding van het virus. Voor bedrijven en ondernemers heeft de overheid een pakket aan steunmaatregelen opgesteld. De gemeente heeft besloten tot extra gemeentelijke maatregelen. Met deze extra maatregelen zijn voor ondernemers een aantal regels en betalingsverplichtingen versoepeld.

Deze coronacrisis heeft verstrekende gevolgen voor onze economie en de samenleving. Hoe groot deze gevolgen zijn is nu niet te overzien. Dit zal de komende maanden en jaren duidelijk worden. Duidelijk is wel dat vele sectoren hard zijn getroffen. Met name ondernemers en bedrijven in sectoren die hun bedrijfsactiviteiten direct hebben moeten stilleggen en/of afhankelijk van zijn van bezoekers/cliënten en hun bestedingen. Evenementen zijn tot 1 september verboden en de organisatoren van Fruitcorso en Appelpop hebben deze evenementen

geschrapt. Door al deze maatregelen zijn bezoekersaantallen in de binnenstad drastisch afgenomen. Dit blijkt ook uit de transacties en inkomsten van het betaald parkeren.

Zodra de maatregelen het weer toelaten ontstaat de opgave om maatregelen te treffen die het economisch functioneren van de stad weer snel in balans brengt. Deze balans zal mede door de crisis en de '1,5 meter samenleving' anders zijn dan voor de coronacrisis. Hoe anders zal de komende tijd gaan blijken.

De coronacrisis heeft ook gevolgen voor de invoering van de Omgevingswet. Deze was voorzien voor 1 januari 2021, maar wordt uitgesteld. Dat heeft minister van Veldhoven op 1 april aan de Tweede Kamer laten weten middels een brief. Naast de impact van het coronavirus op alle betrokken partijen, wordt de stevige implementatie-opgave voor deze wet genoemd. Met de Omgevingswet wordt allerlei wet- en regelgeving op het gebied van de leefomgeving gebundeld in één wet. Het is nog niet bekend wanneer de wet wel in werking treedt.

Programma 6**Openbare ruimte****Doelen en resultaten**

Doel			
(Integraal) beheer van de openbare ruimte			
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Het op orde houden van groen		Uit de beeldmonitoring blijkt dat de Avri voor het grootste deel (ruim) voldoet aan gestelde (beeld)ambities in de DVO. Gebieden die gevoelig zijn voor vervuiling (zwerfvuil en afvalbakken) voldoen niet geheel aan de gestelde ambitie. Er is nog geen reden voor bijsturing.	Budgettair: Incidenteel ter beschikking stellen van € 22.500 Structureel ter beschikking stellen van € 55.000

	Bomenonderhoud is door Avri aanbesteed. Een van de marktpartijen heeft de uitkomst van de aanbesteding aangevochten, uitkomst is dat Avri correct heeft gehandeld. Er volgt nog een hoger beroep. Vanwege dit juridische conflict zijn er per gemeente éénmalige juridische kosten van € 10.000 verwacht. Door marktwerking is het bomenonderhoud 57% duurder dan voorheen. Voor Tiel is dit een kostenstijging van € 43.000 structureel. Door de droge zomer in 2019 is relatief veel uitval onder aanplant. Hierdoor moet meer beplantingen en bomen vervangen worden. Door droge zomers, waarschijnlijk het gevolg van klimaatveranderingen zijn er nu twee jaar op rij meer kosten voor inboet en aanplant: meer watergeven en relatief veel uitval. Voorgesteld wordt het budget hiervoor structureel € 10.000 beschikbaar te stellen en incidenteel voor 2020 € 12.500. De IBOR-DVO 2020 heeft enige vertraging opgelopen. Dit was nodig om een goede doorrekening te maken. Deze DVO wordt in het tweede kwartaal vastgesteld. Het project Spoorsingel is in 2019 gereed gekomen. Dit betreft uitbreiding van de openbare ruimte. Voor het onderhoud is structureel € 2.000 nodig. Het opstellen van beheerplannen is uitgesteld totdat we een visie IBOR hebben vastgesteld. Hiervoor zijn voorstellen gedaan in de investeringsagenda.	
Het op orde houden van verhardingen	 Het project Heiligenstraat is door de Coronacrisis	Op basis van de in de afgelopen drie

		vertraagd. Door de Coronacrisis zijn bewonersbijeenkomsten niet mogelijk. Vegen van de stad werd voorheen op frequentie uitgevoerd. Gestreefd wordt om binnen bestaand budget een beeldkwaliteit overeen te komen. Monitoringsgegevens en nacalculatie van uitvoering zijn input hiervoor	jaar uitgevoerde werken blijkt dat de prijzen voor uitvoering zijn gestegen. Hiermee staat de planning onder druk. Er is onvoldoende budget om de planning uit te voeren en werken schuiven door naar volgend jaar. Maar hierdoor ontstaat achterstand. Het betekent dat de beoogde kwaliteit niet haalbaar is. Voorgesteld wordt om incidenteel € 280.000,- beschikbaar te stellen. Indien dit budget niet beschikbaar komt moet de kwaliteit aangepast worden.
Het op orde houden van de openbare verlichting		De aanbesteding van het nieuwe onderhoudsbestek zit in een afrondende fase. Dat betekent dat de nieuwe aannemer in juni kan beginnen. Afgelopen jaren is een achterstand ontstaan in het onderhoud van de Openbare verlichting. Met de recent uitgevoerde grootschalige lampvervanging (remplace)	Te weinig ambtelijk capaciteit om basis op orde te krijgen en door te ontwikkelen naar de toekomst. Hierdoor is achterstand ontstaan die nu voelbaar worden. Te kort aan budget dit jaar minimaal €130.000,-

		is een deel van de achterstand weggewerkt. Gelijktijdig is duidelijk geworden dat er extra uitgaven noodzakelijk zijn om de bijkomende werkzaamheden vanuit de remplace en achterstand uit te voeren. Onder de werkzaamheden vallen de volgende onderwerpen: 1. Schade aan openbare verlichting fietstunnels Berenkuil door vandalisme, incidentele investering: € 15.000,- 2. Schakeling openbare verlichting door wegvallen schakeling netbeheerder, incidentele investering : € 33.500,- 3. Noodreparaties SOX OVL, incidentele investering dit jaar: € 20.000,- 4. Meerkosten aanbesteding OVL door regionale inkoop en Corona virus, incidentele investering : € 5.000,- 5. Remplace door grootschalige uitval van lampen industrieterrein Medel, incidenteel: € 30.000,- (PM). 6. Vervolgwerkzaamheden vanuit remplace (herstel schades, vervangen aansturingsapparatuur, kapotte armaturen en rotte masten enz.), incidenteel: 26.500,- (PM). Binnen het reguliere onderhoudsbudget is onvoldoende dekking om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het tekort aan budget voor 2020 bedraagt € 130.000,-	
Het op orde houden van civieltechnische kunstwerken en objecten		De investering van 2019 voor de vervanging van de damwanden Anne de Vriesstraat moet nog uitgevoerd worden. Uit de binnengekomen offerte is gebleken dat de raming en daarmee het krediet te laag is.	Het krediet bijstellen van € 36.000,- naar € 67.000,- exclusief btw
Het op orde houden van riolering en grond- en hemelwatervoorzieningen		Voldoende middelen / capaciteit in de zorg voor afvalwater, hemelwater en grondwater zijn nodig. Onder deze zorg vallen in iedere geval beheer,	Geen, de inhuur is inmiddels binnen het nieuwe aanbestedingsbeleid geregeld.

		verbeteringen, afhandeling meldingen. De middelen zijn geregeld in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Voor voldoende capaciteit is inhuur van ondersteuning nodig. We hebben in het eerste kwartaal van 2020 vertraging opgelopen in de voorbereiding van rioolvervangingsprojecten door het nieuwe aanbestedingsbeleid van inhuur van personeel.	
Integrale planning onderhoudswerken		De projecten in de openbare ruimte zijn integraal afgestemd en gepland. Hiermee beperken we de hinder voor de inwoners en bereiken we een hogere efficiëntie voor de organisatie. Voor 2020 staan de volgende projecten gepland: 1. Vervangen riolering binnenstad: dit gebeurt later door het proces van meekoppelkansen en het verbreden van het project. 2. Nieuwe Tielseweg: vervangen deklaag verharding: loopt volgens planning. 3. Zuiderhavenweg aanleg drainage en bermverbetering: is in voorbereiding en loopt op planning. 4: Tiel West, vervangen riolering en deklaag verharding: dit vertraagt door het nieuwe aanbestedingsbeleid van inhuur van personeel. 5. Teisterbantlaan, groot onderhoud rijbaan: dit loopt mee met project Westlede.	Het verbreden van het project rondom de binnenstad is een bewuste keuze van de organisatie. Dit geeft vertraging op het vervangen van de riolering, maar biedt kansen op andere punten. Tiel West: de inhuur van personeel is inmiddels geregeld binnen het nieuwe aanbestedingsbeleid. Grotebrugse Grintweg: De meerkosten voor riolering zijn op te vangen in het kostendekkingsplan. De overige kosten moet dekking voor gezocht worden. Hier komen we in de 2e voortgangsrapportage op terug.

		Het integrale project Grotebrugse Grintweg (uitloop vanuit 2019) is dit jaar gestart. Tijdens de uitvoering blijkt dat er een aantal tegenvallers zijn. Hierdoor lopen de kosten op. Zoals het er nu naar uit ziet zal het totaalbudget overschreden worden met € 150.000,- tot €200.000,-. Dit is globaal te verdelen naar de helft meerwerk riolering en de helft onvoorzien.	
--	--	--	--

Doel	Het aanzien van de openbare ruimte is op passend niveau van onderhoud per deelgebied.		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Verantwoording AVRI - DVO ibor		Avri Ibor rapportages worden per kwartaal qua vorm en inhoud stapsgewijs beter.	Doorontwikkeling van de governance.
Verminderen overlast honden(poep)		Binnen de gemeente Tiel is het vastgestelde beleid in uitvoering. Er heeft een interne evaluatie plaatsgevonden waarbij een aantal aandachtspunten zijn geconstateerd. Hier en der vinden nog aanpassingen plaats. De AVRI voert, in opdracht van de gemeente, het beheer en onderhoud alsmede handhaving en toezicht uit. Door de corona- crisis is handhaving op hondenbeleid naar achter geschoven wat speerpunt betreft in acties. Dit kan gevolgen hebben op gedrag. Echter is de verwachting dat we in de zomer weer langzaam terugkeren naar een actievere handhaving.	
Aantrekkelijk en prettig vertoeven op		De begraafplaatsen worden onderhouden door de	

gedenkparken	AVRI en een aantal vrijwilligers (Ter Navolging en Zennewijnen). Bij andere begraafplaatsen is de vraag ontstaan om onderhoud te mogen verzorgen. We zijn hierover in gesprek met de initiatiefnemers. Gemeente Tiel is gestart met het opstellen van een nieuw monumentenbeleid. Hieronder vallen ook diverse grafmonumenten. Het op te stellen monumentenbeleid zal mede de basis vormen voor het verder te ontwikkelen Begraafplaatsenbeleid. Dit zal starten in 2021. Door de corona-crisis kan het zijn dat er extra begrafenissen plaatsvinden waardoor we eerder de aanwezige ruimte vol hebben. Dat kan betekenen dat we extra actie moeten zetten op het ruimen van algemene graven of graven waarvan de gemeente weer rechthebbende is. Op Ter Navolging ligt een familiegraf van de familie Van Lidth de Jeude. Deze komt weer in beheer bij de gemeente Tiel. Echter is dit een van de laatste graven welke gerestaureerd dient te worden. Deze kosten zullen ten laste van de reserve worden gelegd. Dat betekent dat er geen reserve voor Ter Navolging meer is. Er ligt een verzoek om de graven van oud KNIL soldaten eeuwig grafrust of grafrecht onbepaalde tijd te bieden. Dat kan betekenen dat er extra beheerkosten ten laste van de gemeente komen te liggen.	
Schoonhouden van de openbare ruimte zwerfvuil	Voorstellen voor hogere ambities komen terug in op te stellen beheerplannen.	

Doel	Openbare ruimte is ingericht naar behoefte van de gebruikers.		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?

Toegankelijke openbare ruimte voor alle doelgroepen		Er is inzicht in maatregelen voor mensen met een fysieke beperking. Die worden ingepast bij werken in uitvoering. Er ontbreekt inzicht in maatregelen voor mensen met een psychisch of verstandelijke beperking. Ook is er geen beleid (en dus budget) om de obstakels actief te verhelpen.	Beleid opstellen welke maatregelen gewenst zijn. Beleid opstellen of deze maatregelen actief moeten worden opgepakt of dat ze per project worden ingepast. Hier wordt later op teruggekomen.
Een meerderheid van de betrokken inwoners/gebruikers is tevreden over de inrichting.		We hebben geen metingen verricht met betrekking tot de beleving van de openbare ruimte	Een instrument opstellen om de tevredenheid van de gebruikers over de inrichting van de openbare ruimte te meten.

Doel	Goede service bij vragen en meldingen openbare ruimte.		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
90% van de meldingen openbare ruimte is binnen 14 dagen opgelost of in behandeling		De Avri reageert adequaat op meldingen. Bij de 1e voortgangsrapportage van de Avri krijgen we inzicht in de gemiddelde afhandelingsstermijn.	Geen
Melder is tevreden over de afhandeling		Dit is niet gemeten	

Doel	Een neerslagbestendige stad		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Inzicht in de effecten van neerslag		Voor wateroverlast door klimaatbuien voeren we stresstesten uit. Het inzichtelijk krijgen van de effecten van klimaatbuien en de mogelijke maatregelen per wijk in Tiel loopt volgens planning. Voor de binnenstad is de stresstest voor wateroverlast in 2019 afgerond. Begin 2020 is het uitvoeren van de stresstesten wateroverlast in de overige delen van Tiel succesvol aanbesteed. In 2020 - 2022 worden de overige wijken in de gemeente onderzocht.	Geen.

Een neerslagbestendige binnenstad		Vervangen riolering binnenstad en uitvoeren van de watermaatregelen vanwege klimaatbuien gebeurt later door het proces om te komen tot meekoppelkansen en het verbreden van het project.	Geen. Het verbreden van het project rondom de binnenstad is een bewuste keuze van de organisatie. Dit geeft vertraging op het vervangen van de riolering, maar biedt kansen op andere punten.

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Op het moment van schrijven van deze voortgangsrapportage is er nog voldoende capaciteit bij Avri om het normale onderhoud uit te voeren. Door de Corona-maatregelen zijn er echter meer locaties dan normaal die vervuilen (zwerfvuil, afvalbakken, bijplaatsingen), bovendien is er meer vandalisme dan normaal. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet bekend. Zodra hier meer over bekend wordt zal de raad hierover geïnformeerd worden.

Programma 7**Onderwijs****Doelen en resultaten**

Doel	Voldoen aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van onderwijshuisvesting		
	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Toekomstbestendige onderwijshuisvesting		Er wordt momenteel op diverse plaatsen in Tiel gewerkt	

	aan de vernieuwing en uitbreiding van de onderwijshuisvesting. Voor het Lingecollege is in 2019 de nieuwe Mavo opgeleverd. Op dit moment zijn de meeste sloopwerkzaamheden van het Lyceum afgerond en kan worden gestart met de renovatie. Ook wordt binnen kort gestart met het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw van ROC Rivor en het beroepscollege van het Lingecollege. De bouw van het IKC is begin 2020 van start gegaan en loopt volgens planning. Voor VSO de Sonnewijser zijn de voorbereidingen getroffen voor het plaatsen van noodlokalen ten behoeve van de uitbreiding van deze school met een bovenbouw. In de loop van 2020 moet een start worden gemaakt met het opstellen van een Integraal Huisvestingplan waarin samen met de schoolbesturen afspraken worden gemaakt over het scholenlandschap in de toekomst.	
--	---	--

Doel	Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Terugdringen laaggeletterdheid		Tiel is met de regiogemeenten aan de slag gegaan met het maken van een regionaal programma vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024. Er is een regionaal taalakkoord bijeenkomst georganiseerd om de wensen en opmerkingen van onze partners mee te nemen bij de opstelling van dit regionale programma.	
Bevorderen participatie en arbeid		Er is geen toelichting van toepassing op de voortgang van dit resultaat.	

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Uitbreiding aanbod voorschoolse educatie

Vanaf 1 augustus 2020 moet het voorschoolse aanbod op de peuteropvang wettelijk worden uitgebreid van 12 uur naar 16 uur per week. Er is een advies uitgebracht over de lokale inrichting hiervan. In de eerste helft van 2020 worden bij gemeente en peuteropvangorganisaties voorbereidingen getroffen om dit extra aanbod vanaf 1 augustus 2020 ook daadwerkelijk te kunnen bieden aan de te peuters in Tiel die hier voor in aanmerking komen.

Leerlingenvervoer

Programma 8**Inwoners en Bestuur****Doelen en resultaten**

Doel		Vergroten van de draagkracht van Tiel		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
Plan van aanpak voor de verdere uitwerking van "Toekomstvisie Tiel"		Het overzicht resulteert in een investeringsagenda voor de komende jaren. Deze investeringsagenda vormt - samen met de impactmonitor Corona, het formatieplan en de onvermijdelijke uitgaven - bestanddeel van de keuzenota die in oktober in de raad wordt behandeld. Op basis van de keuzenota worden keuzes gemaakt voor de begroting 2021 ev. Bij het opstellen van de investeringsagenda wordt de raadsbegeleidingsgroep toekomstvisie betrokken. Voor de gehele opzet van de keuzenota wordt de raads werkgroep bezuinigingen actief betrokken.		

Doel		Een sterke stad in een sterke regio		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
We werken optimaal samen met andere gemeenten		Er is geen toelichting van toepassing op de voortgang van dit resultaat.		

Samenwerken met andere gemeenten		Zie ook onder Doel: Vergroten van de draagkracht van Tiel	
----------------------------------	---	---	--

Doel Partner zijn in de netwerksamenleving			
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Inrichting van het besluitvormingsproces gericht op het faciliteren van versterking van verantwoordelijkheid en betrokkenheid van inwoners, ondernemers en organisaties.		In het kader van de Corona Crisis en daaraan gekoppelde maatregelen zal er worden gekeken of de input van buiten de organisatie op een andere manier vorm moet worden gegeven om de participatiewens voldoende in te vullen. Er wordt gekeken of bewoners, ondernemers en organisaties op een andere manier betrokken kunnen worden.	

Doel Samenspraak organiseren			
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Doorontwikkelen spiegelgroep		In de loop der jaren zijn er 16 spiegelgroepbijeenkomsten gehouden. De 17e bijeenkomst stond gepland op 12 maart 2020. Vanwege de coronacrisis is de bijeenkomst gecancelld. Zodra de maatregelen het weer toelaten zal dit weer worden opgepakt.	

Doel Goede dienstverlening			
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
Toegankelijke website		Het toegankelijk maken van documenten is binnen veel gemeenten een probleem. Vooral het omzetten van de bestaande PDF's vormen een struikelblok. De reden is dat het veel tijd kost om codering aan te brengen in een PDF, zodat deze voor iedereen toegankelijk is en aan de wettelijke verplichtingen voldoet. Dit kan grotendeels voorkomen worden door documenten direct bij de bron al toegankelijk te maken of ervoor te zorgen dat	Het onderwerp zou opnieuw besproken moeten worden binnen het OG&O. Het is dan wenselijk als één communicatiemedewerker uit de drie gemeenten aanwezig om het verzoek toe te lichten en uit te leggen waarom wij dit graag in BWB-verband op willen pakken.

	medewerkers hun documenten toegankelijk maken. Hiervoor zijn verschillende zaken nodig, zoals het inrichten van sjablonen in Word, het trainen van medewerkers in een goed gebruik van Word en zo nog meer.	
--	---	--

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Opbrengst leges Burgerzaken

Door de coronacrisis is het onzeker of we de te verwachten legesopbrengst realiseren. Wat de crisis precies gaat betekenen voor de leges is op dit moment nog niet te zeggen. We verwachten daarover bij de 2e voortgangsrapportage meer duidelijkheid te hebben.

Activiteiten communicatie

Binnen team communicatie heeft de coronacrisis grote gevolgen. De laatste weken van het kwartaal is bijna alle beschikbare tijd van het team gaan zitten in de crisis. Niet alleen bedienen we onze eigen gemeente op het gebied van communicatie, maar we zijn ook actief in de Veiligheidsregio. Tijdens een crisis wordt opgeschaald, waardoor medewerkers van ons team ook worden ingezet binnen de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio.

Wat precies de gevolgen zijn voor onze werkzaamheden is op dit moment nog niet goed te zeggen. Dat is mede afhankelijk van hoelang deze crisis duurt, maar ook hoe de nazorgfase eruit gaat zien en hoelang deze fase duurt.

Toekomstvisie Tiel

De toekomstvisie Tiel, die in december 2019 is vastgesteld, is de afgelopen maanden verder geconcretiseerd: welke projecten moeten de komende jaren worden uitgevoerd om de doelstellingen te behalen en welke kosten zijn daarmee gemoeid. Dit overzicht resulteert in een investeringsagenda voor de komende jaren. Deze investeringsagenda vormt samen met de impactmonitor Corona, het formatieplan en de onvermijdelijke uitgaven de bestanddelen van de keuzenota die in oktober in de raad wordt behandeld. Op basis van de keuzenota worden keuzes gemaakt voor de begroting 2021 ev. Bij het opstellen van de investeringsagenda wordt de raadsbegeleidingsgroep toekomstvisie betrokken. Voor de gehele opzet van de keuzenota wordt de raadswerkgroep bezuinigingen actief betrokken.

Samenwerking in de regio

Binnen de regio Rivierenland wordt door de gemeenten gewerkt aan een gezamenlijke regio-agenda. Deze agenda is aanvullend aan de lopende afspraken die gemeenten met elkaar hebben op bijvoorbeeld de speerpunten van de regio. De colleges van B&W hebben uitgesproken dat het noodzakelijk is om op onderwerpen zoals bijvoorbeeld voorzieningen in de regio een gezamenlijke agenda op te stellen. De eerste bijeenkomst was beoogd in april, maar is door de coronacrisis uitgesteld.

Paragrafen

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Civiele Kunstwerken

Het nieuwe beheerplan 2021-2024 is in concept gereed. Het voorstel is om deze integraal af te stemmen en samen met de andere beheerplannen voor te leggen. Dat wordt op zijn vroegst 2021.

E. Bedrijfsvoering

Doelen en resultaten

Doel		We hebben het vermogen om op een productieve wijze te voldoen aan de eisen en wensen van onze inwoners, partners en bestuur		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?	
We krijgen een goedkeurende accountantsverklaring door het realiseren van de adviezen uit de verklaringen van de accountant		Het opvolgingsplan om de interne beheersing en tekortkomingen in de bedrijfsvoering te verbeteren, is in uitvoering. De eerste focus ligt daarbij op het op orde krijgen van de bevindingen met impact op de jaarrekening 2019. Het structureel verbeteren van de processen is een kwestie van lange adem, en op de meeste processen die om verbetering vragen is het einddoel nog niet bereikt. De uitgevoerde acties zijn mogelijk nog niet voldoende om al in 2019 een goedkeurende controleverklaring van de accountant te ontvangen voor getrouwheid en rechtmatigheid.	Het meerjarige opvolgingsplan is in uitvoering. Ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording door het college in 2021 is de vervolgstap gezet naar een meer proces- en risicogerichte verbeteraanpak. Ambtelijke capaciteit om alle (structurele) verbeteracties uit te voeren is en blijft een knelpunt. In de perspectievennota worden voorstellen opgenomen voor extra capaciteit.	

		Daarnaast brengt de Corona-crisis nieuwe rechtmatigheidsrisico's met zich mee. Zoals bijvoorbeeld op het gebied van prestatielevering door leveranciers, subsidieverstrekingen en de nieuwe TOZO-regeling.	
Wij verlenen doeltreffend, rechtmatig en doelmatig subsidies		Eind 2019 is de Algemene Subsidie Verordening (ASV) en het Algemene Subsidie Kader (ASK) vastgesteld. Gedurende 2020 zullen ook de verschillende deelverordeningen worden vastgesteld waarmee het algemene kader voldoet aan de vigerende wetgeving. Eind 2019 is de tool Key2Subsidies aangeschaft. Er is een start gemaakt met de inrichting van Keu2Subsidies maar door de Coronacrisis is er een vertraging opgetreden. Key2Subsidies zal echter in 2020 volledig in werking treden. De nieuwe werkwijze dient te landen in de organisatie. Medewerkers moeten aangeleerd worden om met de nieuwe applicatie te werken. De wijzigingen in de ASV, ASK en de deelverordeningen vragen een andere, meer gestructureerde manier van werken, dit zal tijd vragen. Ook zullen we nog een onderzoek doen naar subsidies die mogelijk een inkoopkarakter kennen.	Er bestaat nog onzekerheid over de financiering van een medewerker subsidies. Deze extra benodigde fte is opgenomen in het formatieplan dat zal worden meegewogen bij het vaststellen van de perspectievennota dit najaar. Daarnaast blijven we alert op het naleven van alle nieuwe procesafspraken.
We kopen doeltreffend, rechtmatig, doelmatig en met oog voor de samenleving in		Het onderzoek naar de aanschaf van een inkoop- en contractbeheersysteem loopt via BWB. Hiermee is de gemeente Tiel deels afhankelijk van hun planning. Er is nog geen budget beschikbaar. De aanvraag hiervoor loopt via de Perspectievennota 2020. Aangezien deze in verband met de Corona crisis later wordt behandeld	Het benodigde budget voor FTE- (contractbeheerder) en de aanschaf van een contractbeheersysteem zal moeten blijken uit perspectievennota en het formatieplan dat hierin aan de orde komt.

		dan gebruikelijk, zal de planning eveneens opschuiven. Er is een groeiende mate van bewustwording aangaande aanbestedingsregels en rechtmatigheid. Zowel bij nieuwe, maar ook bij al lopende contracten waar rechtmatigheidsvraagstukken spelen. Dit is een positieve ontwikkeling. Een bijkomende kanttekening is echter dat bestaande en aflopende contracten nu met regelmaat worden herzien om te voldoen aan de rechtmatigheid, naast aanbestedingen voor nieuwe werken, leveringen en diensten. Hierdoor is de verwachting dat er tijdelijk meer specialistisch advies bij het regionaal inkoopbureau moet worden betrokken. Het aantal vragen in het 1e kwartaal 2020 is al dusdanig, dat aan het einde van het jaar een overschrijding van het hiervoor beschikbare budget realistisch lijkt. Bij de begroting 2021 en de 2e voortgangsrapportage zal hier verder invulling aan worden geven.	
Onze werkprocessen zijn geoptimaliseerd en beschreven		Grip op onze werkprocessen is van groot belang met het oog op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van al onze werkzaamheden. De accountant dringt er in zijn managementletter op aan dat we hier de hoge prioriteit aan toekennen. Door vertrek van een collega lopen we inmiddels een half jaar uit de planning. Er zijn in 2020 nog geen nieuwe LEAN verbetertrajecten gestart. De lopende continue verbeter trajecten (jaarrekening, besluitvorming, etc) gaan gewoon door. De vacature LEAN Blackbelt adviseur is ingevuld per 1 juni 2020. We voeren gesprekken met collega's die mogelijk als Greenbelt procesbegeleiders aan de slag gaan. We zijn op zoek naar een geschikte aanbieder van LEAN opleiding, coaching en advies. Na de zomer kunnen we de eerste nieuwe LEAN verbetertrajecten opstarten.	Voor een goede borging van procesverbeteringen en als basis voor procescontrole / risicobeheersing ("in control" komen) is een goede procestool inclusief beheer hiervan noodzakelijk. De benodigde financiën voor de aanschaf van een digitale tool en het applicatiebeheer (uitbreiding formatieplan) zijn ingediend voor de perspectievennota 2020.

Onze financiële huishouding is gezond en beheerst		De begrotingen 2020 en 2021 zijn nog sluitend, maar a.g.v. de Coronacrisis zullen waarschijnlijk alsnog tekorten ontstaan. Voor de situatie na 2021 zijn sowieso aanvullende bezuinigingen noodzakelijk.	Binennkort starten we met de raads werkgroep bezuinigingen het proces om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting vanaf 2022.
We halen de wettelijke termijnen van de Algemene wet bestuursrecht in onze dienstverlening		We hebben onvoldoende zicht op het behalen van de wettelijke termijnen binnen alle domeinen.	We blijven investeren in kennisuitwisseling tussen de juridische adviseurs en de teams. Daarmee investeren we in de juridische basiskwaliteit van de teams en een goede samenwerking.
Onze informatiebeveiliging is professioneel conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)		De bestuurlijke afspraak is dat overheden per 1 januari 2020 voldoen aan de BIO. Vanuit de AVG is het al sinds mei 2018 verplicht om passende organisatorische en technische maatregelen te treffen om informatie- en databescherming toe te passen. Het voldoen aan de BIO zorgt ervoor dat er conform AVG vereisten aangetoond kan worden dat er passende maatregelen zijn getroffen. Wanneer dit niet kan worden aangetoond, kunnen hier op grond van de AVG boetes voor worden gegeven. Voor 2020 is er onvoldoende budget en capaciteit om de gehele BIO te implementeren. Daarom is het besluit genomen om de implementatie van de BIO te verspreiden over 2020-2021. De benodigde middelen zijn opgenomen in de kadernota BWB ter voorbereiding van de begroting 2021. Alle minimale vereisten van de BIO zullen derhalve niet in 2020 worden behaald, maar naar verwachting (mits er budget komt) wel in 2021, een gedeelte van de minimale vereisten zal wel in 2020 worden behaald.	Accepteren dat doelen verschuiven naar 2021 (meenemen in de kadernota van BWB 2021) of, indien dit niet wenselijk is, voor 2020 extra budget en capaciteit vrijmaken om doelen in 2020 te realiseren (begrotingswijziging Tiel 2020). Bij de aanvragen voor de perspectievennota van Tiel 2020 is in het formatieplan een uitbreiding van de ambtelijke capaciteit opgenomen om een aantal organisatiebrede taken specifiek op het vlak van privacy in te vullen vanaf 2021.
We hebben een efficiënte, moderne en		De ICT-omgeving is in de basis op orde. Momenteel is	Vragen om een integraal advies van

veilige ICT-omgeving.	BWB bezig met de vervanging van de ICT infrastructuur om in de toekomst veilig en up to date te kunnen blijven werken. ICT kent naast een stuk techniek ook een beleidsmatige kant. Omdat medewerkers momenteel nog hun eigen apparaat mogen gebruiken (bring your own device) zitten hier risico's aan verbonden voor wat betreft controle en informatiebeveiliging. Dankzij het concept van tijd- en plaatsonafhankelijk werken zijn we, ondanks de Coronamaatregelen, in staat thuis te werken met dezelfde mogelijkheden als op het werk (Citrix). Voor het digitaal werken en overleggen is Microsoft Teams beschikbaar gesteld. Omdat de mogelijkheden om digitaal te vergaderen vernieuwd zijn uitgerold, zullen hierin de komende tijd nog verbeteringen plaats moeten vinden. We ondervinden op dit moment nog opstartproblemen.	BWB inzake het heroverwegen van beleidskeuzes die betrekking hebben op informatieveiligheid, privacy en de stabiliteit van de ICT omgeving. Prioriteit geven aan alle projecten die hier logischerwijs aan gelinkt zijn. Mogelijk leidt dit tot extra uitgaven
------------------------------	---	---

Doel	We zijn een organisatie waar je graag werkt, betrokken bent en je kwaliteit inzet met invloed op de organisatie van het werk		
Resultaat	Voortgang	Toelichting op de voortgang	Welke bijsturing is nodig?
We zijn een aantrekkelijke werkgever		Introductiegids	

	Bij het aantrekkelijk werkgeverschap hoort ook een goede introductie. Deze eerste stap in een samenwerking met nieuwe medewerkers is belangrijk om medewerkers snel productief en betrokken te laten voelen bij de organisatie. Op dit moment wordt er gewerkt aan een introductiegids voor werkgever Tiel en anders partners van de BWB. Naar verwachting zal deze introductiegids het vierde kwartaal gereed zijn. MO Voor het kalenderjaar 2020 staat wederom een Medewerkersonderzoek, afgekort MO op de rol. Dit onderzoek wordt om de twee jaar herhaald en levert waardevolle informatie op over hoe medewerkers onder andere werkplezier, de bedrijfscultuur, het samenwerken en aansturing van het management ervaren. In verband met de Corona crisis kan niet worden aangegeven op welk moment in 2020 dit onderzoek uitgevoerd kan worden. Ziekteverzuimcijfers 2020 De ziekteverzuimcijfers over het 1e kwartaal van dit kalenderjaar laten eenbeeld zien. (Heidi komt nog met aanvullende info)	
--	--	--

Welke (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn er?

Impact Corona crisis op de bedrijfsvoering

De Corona crisis heeft een grote impact op de gemeentelijke organisatie. Het reguliere werk ligt deels stil of gaat in een lager tempo door.

De crisis vraagt veel tijd en aandacht van de collega's die deel uit maken van het crisisteam: o.a. het management, het team communicatie, de collega's van veiligheid. Het overgrote deel van de medewerkers werkt inmiddels al weken vanaf thuis. De collega's van het Klant Contact Centrum (KCC) werken binnen aangepaste omstandigheden (klanten komen alleen nog op afspraak, anderhalve meter afstand houden, schermen van plastic glas, desinfecteren, etc).

De nieuwe situatie vraagt om maatregelen gericht op de veiligheid van medewerkers, thuis en op het werk, zowel mentaal als fysiek (arbo). Er wordt, binnen de mogelijkheden, naar maatwerkoplossingen gezocht. Het vraagt van de hele organisatie een enorme omslag in de manier van werken. De crisis leidt tot een versnelling van digitaal (tijd en plaats onafhankelijk) werken. De inzet van de medewerkers om er het beste van te maken is groot!

Er is een (tijdelijke) daling van de productiviteit. Voor sommige collega's valt het werk deels stil, voor de meesten krijgt het een andere invulling (digitaal vergaderen, etc). Door het gebrek aan onderling contact vallen zaken tussen wal en schip. Integraal werken staat onder druk. Medewerkers raken gewend aan de nieuwe manier van werken en zoeken nieuwe wegen, maar optimaal is het niet. Hopelijk kunnen we binnen afzienbare termijn weer langzaam terugkeren naar de normale manier van werken. Er wordt alvast over nagedacht hoe we dat zouden kunnen doen binnen de 1,5 meter samenleving.

Tot nu toe leidt de crisis niet tot heel veel meer ziekte en uitval van medewerkers, maar dat kan in de loop van het jaar anders worden. Medewerkers nemen op dit moment vrijwel geen verlof op. Dit leidt naar verwachting tot verlofstuwmeren aan het einde van het jaar.

Door het onvoorbereid op grote schaal digitaal thuis werken ontstaat er meer risico op fraude, problemen rond informatieveiligheid en het naleven van alle privacy wetgeving. Een extra reden dus, om daar extra in te investeren.

De crisis brengt naar verwachting extra kosten met zich mee (o.a. inrichting thuiswerkplekken, herprioritering ICT projecten). Het is nog niet goed te overzien om welke bedragen het precies zal gaan.

Mogelijk leidt de crisis tot een herprioritering van keuzes bij de perspectievennota 2020 en zullen noodzakelijke investeringen in de bedrijfsvoering (uitbreiding formatieplan, aanschaf digitale systemen) tot nader orde worden uitgesteld of juist naar voren worden gehaald.

H. Grote projecten

Waalkade, fase 1

De planning is als gevolg van de twee hoogwaterperiodes wederom verschoven. De verwachting is nu dat voor de bouwvakantie het werk kan worden opgeleverd.

Ook denken we nu al dat we te maken krijgen met 5 tot 10% budgetoverschrijding als gevolg van tegenvallers binnen het project en verschuivingen in de planning. In de 2e voortgangsrapportage kunnen we dit concreet maken.

Overdracht speelvoorzieningen

Drie speeltuinwerkgroepjes hebben eind 2019 aangegeven te willen wachten met de formele overdracht tot het voorjaar 2020. Er zijn dus nog maar vijf speelplekken formeel overgedragen.

De stichting Tiel Speelt heeft de vijf overgedragen speelplekken in beheer gekregen, maar er is nog geen budget vrijgegeven. Het contract tussen de gemeente en de stichting ligt voor bij het college. Dit behelst tevens een subsidieaanvraag van de stichting voor een budget voor vier jaar. Na ondertekening door beide partijen kan het geld overgemaakt worden aan de stichting zodat zij het feitelijke onderhoud en beheer ook met geld kunnen ondersteunen.

Inmiddels zijn we wel met ca. 20 andere potentiële speeltuinwerkgroepjes in gesprek nadat aan bewoners gemeld is dat speeltoestellen afgekeurd zijn en weggehaald worden. Met deze bewoners proberen we een 0-situatie te bereiken. Dit geeft op dit moment een capaciteitsprobleem waardoor er potentiële speeltuingroepjes gaan afhaken als we hier niets aan doen.

Dat denken we op te lossen door de stichting in 2020 niet € 100.000 te geven, maar € 30.000 en de overige € 70.000 toe te voegen aan het projectbudget spelen dat oorspronkelijk € 95.000 was en waarvan nog ca. € 40.000 over. Voor 2021 willen we hetzelfde doen, maar dan gaat het om € 50.000 voor de stichting en € 50.000 voor het projectbudget. Vanaf 2022 (einde project), als alle speelplekken zijn overgedragen, krijgt de stichting de door de raad toegezegde € 100.000 per jaar.

Dit betekent dat naast het reguliere budget voor onderhoud van speelplekken die nog niet zijn overgedragen en jaarlijkse inspecties (zijnde € 55.000) en een restant projectbudget van € 40.000, een extra budget van € 70.000 in 2020 en € 50.000 in 2021 beschikbaar komt voor inhuur van capaciteit zodat speeltuinwerkgroepjes snel bediend kunnen worden en het bereiken van 0-situaties op speeltuinen die daarna overgedragen kunnen worden.

Hiermee wordt geen beroep gedaan op extra middelen maar slechts op het budget dat al toegezegd is door de raad. Vanaf 2022 is er geen projectbudget meer nodig en kan het reguliere budget voor spelen gehalveerd worden omdat er dan alleen nog maar inspecties hoeven worden uitgevoerd door de gemeente. Het volledige onderhoud en beheer valt vanaf dat moment onder de stichting.

Overzicht	Regulier budget	Projectbudget	Stichtingsbudget
2019	€ 55.000	€ 55.000	€ 0
2020	€ 55.000	€ 40.000 € 70.000	€ 30.000
2021	€ 45.000	€ 50.000	€ 50.000
2022	€ 27.500	€ 0	€ 100.000
2023	€ 27.500	€ 0	€ 100.000
		€ 215.000	€ 280.000

Nieuwbouw zwembad

De bouwwerkzaamheden zijn gestart na direct onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning op 12 november 2019. Het werk vordert conform planning. Planning realisatie nieuw zwembad is eind 2020. Sloop en terrein inrichting is gereed in 2e kwartaal 2021.

Het is aannemelijk dat door corona virus diverse leveringsproblemen zullen gaan ontstaan voor o.a. de volgende componenten: tegelwerk uit Italië, warmtepompen uit Italië, aluminium vliesgevels uit Duitsland en glijbaan uit Polen.

Hoe één en ander zich verder zal ontwikkelen is op dit moment niet in te schatten. Op dit moment kan er geen inschatting worden gemaakt van de kosten en vertraging.

Mocht de leveringsproblemen concreet worden en/of corona virus maatregelen gevolgen hebben op de arbeidsproductiviteit in de bouw zal opdrachtgever en opdrachtnemer in overleg treden over de ontstane situatie en de wijze waarop met de gevolgen van het corona virus zal worden omgegaan.

Op dit moment liggen we op planning en zien we geen grote afwijkingen die de opleverdatum onder druk zet. De planning hebben we in samenspraak met de opdrachtnemer nog niet bijgesteld.

Burense Poort

Voor Burense Poort stellen we in 2020 een nieuwe ontwikkelingsrichting op, met focus op de huidige parkeerplaats aan het Burgemeester Hasselmanplein en de aansluiting op de binnenstad. Het huidige budget is kaderstellend.

De huurovereenkomst met ABN AMRO wordt met een jaar verlengd tot 1 januari 2021. Gesprekken vinden plaats over verdere mogelijkheden met het gebouw.

Voor de kiosk aan de stadsgracht sluit Stichting Stadsherstel een huurovereenkomst met een huurder/exploitant. Het herstel van de kiosk in de oorspronkelijke staat is gestart.

Santwijkse Poort

Er is een stedenbouwkundige studie verricht naar een herinrichting van het gebied, dit mede n.a.v. het voornemen tot de bouw van appartementen op het terrein van Van Dijkhuizen. Momenteel wordt gewerkt aan een verdieping daarvan,

Ombuigingen en bezuinigingen

Ombuigingen en bezuinigingen

Inleiding

Zoals u van ons gewend bent rapporteren we ook in deze voortgangsrapportage over de stand van zaken van de ombuigingen en bezuinigingen waartoe u besloten heeft.

Vanaf deze voortgangsrapportage zijn dat de besparingen uit Tiel in Evenwicht waartoe u bij de begroting 2020 heeft besloten. In bijlage 2 hebben we het overzicht van alle daarin opgenomen besparingen opgenomen en rapporteren we over de voortgang.

Daarbij geldt de volgende kleurencode:

- wit: bezuiniging gaat pas in na 2020 of is vervallen;
- groen: bezuiniging is gerealiseerd;
- oranje: nog niet zeker of de bezuiniging (geheel) gerealiseerd wordt;
- rood: bezuiniging wordt niet volgens plan gerealiseerd

In geval de bezuiniging als oranje of rood is aangemerkt lichten we deze in de volgende paragraaf nader toe.

In de tweede helft van 2017 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar het proces en de verantwoording van de bezuinigingen van de afgelopen jaren.

Bij de behandeling van het rapport in de commissie Bestuur is afgesproken dat we ook rapporteren over de maatschappelijke effecten van de genomen bezuinigingsmaatregelen

Daarom hebben we in bijlage 2 ook een kolom maatschappelijk effect opgenomen. Voor zover van toepassing of meetbaar rapporteren we daar over de effecten van die maatregelen. Dit lukt overigens nu nog niet voor alle maatregelen; we zien dit als een groeimodel.

Stand van zaken lopende bezuinigingen

Hieronder een beschrijving van de bezuinigingen die voor 2020 zijn ingeboekt, maar onder druk staan of dit jaar zeker niet gerealiseerd worden. De financiële gevolgen hiervan nemen we ook mee in het hoofdstuk financiële stand van zaken.

Achterblijvende overhead € 213.928

Op dit moment is er geen zicht op realisatie van deze taakstelling. Op het moment dat we besparingen in de bedrijfsvoering kunnen realiseren gebruiken we die om deze taakstelling te verlagen.

Onderwijsachterstandbeleid € 50.000

In 2018 was al kritisch gekeken op welke wijze het onderwijsachterstandenbudget benut kon worden ten behoeve van andere begrotingsposten. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een flinke besparing op het bibliotheekwerk ten laste van het onderwijsachterstandenbudget, die op termijn nog iets hoger is dan was ingeboekt. Er is onderzocht of er binnen de wettelijke kaders van de doeluitkering nog andere besparingen mogelijk zijn. Dit onderzoek heeft geen andere besparingen opgeleverd.

Onttrekking parkeerbonds € 350.000

De parkeeropbrengsten lopen sterk terug a.g.v. de coronacrisis. De gevolgen voor noodzakelijke vervangings-investeringen binnen het parkeerbonds zijn nog niet inzichtelijk.

Subsidies amateurkunst en sport € 20.000

Deze zijn niet te realiseren in 2020 als gevolg van vertraging in herziening van het subsidieproces. Dekking vindt plaats uit de reserve dekking temporiseren bezuinigingen op subsidies.

Afstoten en verkopen panden/gronden € 1.420.000

Kavel aan Industrieweg komt via makelaar in de verkoop. Voor de locatie aan het einde van de Kellenseweg (waarvoor ook een exploitatieplan is vastgesteld) is uit Flora en Fauna onderzoek gebleken dat dit het leefgebied is van beschermde marterachtigen (Natuurbeschermingswet). Zonder mitigerende maatregelen is deze locatie niet te ontwikkelen en te verkopen als bedrijfskavel of nader te onderzoeken. Mogelijkheden mitigerende maatregelen worden verkend.

Financiële stand van zaken

Financiële stand van zaken

Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we per programma eerst naar de uitgaven, waarbij het streven is om overschrijdingen op uitgaven op te vangen binnen het programma. Vervolgens kijken we naar de inkomsten en doen we voorstellen om deze wel of niet als vrij besteedbaar te beschouwen. Aan het eind van het hoofdstuk doen we vervolgens voorstellen hoe om te gaan met de verschillende uitkomsten hiervan. Daarmee geven we u als raad mogelijkheden om hierop te sturen. Alle mutaties zijn incidenteel, tenzij anders vermeld.

Zoals u van ons gewend bent geven wij per programma de mutaties t.o.v. de begroting aan. In deze bijzondere tijd brengen we eerst de directe financiële gevolgen van de Coronacrisis in beeld.

Uitgaven en inkomsten per programma

Gevolgen Coronacrisis

Hieronder een overzicht van extra kosten en/of gemiste inkomsten die we direct kunnen relateren aan de gevolgen van de Coronacrisis. Nadrukkelijk vermelden we hierbij dat hier sprake is van een zeer voorlopige stand die zeker nog niet volledig is. We vermelden alleen bedragen als we deze met enige zekerheid kunnen berekenen. Daarnaast zijn er tal van risico's, waarvoor we u verwijzen naar de impact monitor die regelmatig verschijnt.

Gebeurtenis	Gevolg in euro's
-------------	------------------

Achterblijvende parkeerinkomsten	607.500
Precariobelasting terrassen	24.000
Sluiting Agnietenhof	236.000
Beschermende maatregelen bibliotheek	35.000
Sluiting museum	17.000
Crisisorganisatie	50.000
Totaal	969.500

Omdat het kabinet heeft aangegeven dat gemeenten er als gevolg van deze crisis niet op achteruit mogen gaan en er een reële compensatie komt van voor de kosten en inkomstenderving van de gemeenten nemen we deze gevolgen nu niet mee in de berekening van het resultaat van deze voortgangsrapportage. We zien hierin nog wel een fors risico, want het is nog heel onduidelijk hoe deze compensatie zal worden vastgesteld en wat daarin wel en niet zal worden meegenomen.

De provincie Gelderland heeft een subsidieregeling gemeenten voor acute noodhulp in het leven geroepen. Alle Gelderse gemeenten ontvangen op basis van inwoneraantal een bedrag voor acute hulp op korte termijn. Voor Tiel is de bijdrage € 118.943,-.

Daarnaast is er nog geen zicht op de structurele gevolgen van de crisis en de mogelijke compensatie daarvan. Wij verwachten dat deze crisis langdurig effect zal hebben op onze financiële positie. Deze zullen de komende maanden steeds duidelijker worden en nemen we mee in onze meerjarenprognoses.

Programma 1 Veiligheid

geen meldingen

Programma 2 Sociaal Domein

Uitgaven € 1.519.000, nadelig, € 1.828.000 structureel

We hebben een aantal subsidies sociaal cultureel werk afgetrokken, dat leidde tot nabetalingen tot € 9.500.

Voor het toezicht op de kinderopvang moeten we kosten maken die niet waren geraamd. Een extra last van € 19.000 structureel.

Subsidie aan de wijkvereniging Passewaaij was ten onrechte geboekt op het krediet IKC. De kosten van € 20.250 nemen we alsnog ineens ten laste van dit jaar. De lagere lasten in het krediet leiden tot een zeer geringe afname van de kapitaallasten.

De GGD heeft ons een begrotingswijziging voorgelegd in verband met extra kosten van Veilig Thuis. De bijdrage wordt structureel verhoogd met € 63.590. In 2020 kunnen de extra kosten nog gedeeltelijk worden opgevangen uit reserves en is de verhoging voor Tiel € 30.000 lager.

De verdeelsleutel van de bijdrage die wij aan Werkzaam betalen voor inleenvergoedingen is eenmalig gewijzigd. Hierdoor betalen wij in 2020 € 399.000 minder dan geraamd.

Met verschillende interventies wordt de grip op gebruik en kosten van het sociaal domein verhoogd. Dit resulteert op korte termijn nog niet in (financieel) resultaat. Daarom wordt voorgesteld om via de 1e voortgangsrapportage de begroting voor de onderdelen Jeugdhulp en Wmo aan te passen naar niveau realisatie 2019 met index. Dit leidt tot de volgende structurele bijstellingen:

Wmo begeleiding	154.000
Wmo oud	267.000
Jeugdzorg	1.414.000

Voor de komende jaren ramen we iets lagere bedragen als gevolg van de verwachte effecten van de inrichting van de sociale poort. Het gaat dan om € 20.000 in 2021, € 45.000 in 2022 en € 90.000 vanaf 2023.

Wat we in hoofdlijnen zien is dat het absolute aantal cliënten bij de Wmo stijgt en bij de Jeugdzorg daalt. Dat de kosten bij de Jeugdzorg desondanks steeds hoger worden heeft te maken met de zorgzwaarte en de duur van de zorg per cliënt. Op dit moment ontbreekt het ons aan voldoende detailinformatie om precies te kunnen analyseren waarom de kosten in 2019 opnieuw hoger waren dan in het jaar ervoor.

Voor verdere informatie over deze ontwikkelingen verwijzen wij u naar bijlage 3 van deze voortgangsrapportage.

Inkomsten € 1.000.000 voordelig structureel

Een verhoging van de rijksbijdrage Buig en de ontwikkeling van de uitgaven voor bijstand en re-integratie geven een voordeel van netto ruim € 1,1 mln. We verwerken voor dit moment € 1 miljoen structureel. We voorzien namelijk een groot risico dat het rijk het macrobudget nog naar beneden zal bijstellen op basis van de realisatie van prijs en volume over 2019.

In de jaarschijf 2021 van de begroting 2020 is een aanzienlijk lager budget opgenomen voor de activiteiten die GR Werkzaam voor ons uitvoert waarvan de Buig een onderdeel is. Afhankelijk van de ontwikkeling van de rijksbijdrage Buig en de uitkomst van de effecten van wijzigingen in verdeelsleutels bij Werkzaam zal dit perspectief nog moeten worden bijgesteld. De effecten hiervan verwerken we in de begroting 2021 en de perspectievennota 2020.

Programma 3 Vitale en aantrekkelijke stad

Uitgaven € 379.000 nadelig, structureel € 10.000 voordelig

Door uitbreiding van het aantal deelnemers kan de bijdrage aan het Regionaal Archief met € 22.000 structureel verlaagd worden.

De raming voor gemeentelijke belastingen voor cultuurbedrijf Zinder verhogen we met € 12.000 structureel.

Het nieuwe zwembad wordt in 2021 in gebruik genomen, in de begroting gingen we uit van 2022. De versnelde afschrijving van de boekwaarde van het oude zwembad verschuift daarmee naar 2020. Dit betekent een extra last in 2020 van € 389.000, terwijl we de raming 2021 met € 61.000 kunnen verlagen.

Programma 4 Mobiliteit

Uitgaven € 40.000 nadelig structureel

De bijdrage voor het regionaal mobiliteitsfonds, waar we sinds 2019 aan meedoen, was slechts incidenteel geraamd in plaats van structureel. We ramen alsnog € 40.000 structureel vanaf 2020.

Inkomsten € 5.200 voordelig structureel

De gemeente West Maas en Waal heeft de bijdrage voor het voetveer met € 5.200 verhoogd.

Programma 5 Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Uitgaven € 10.500 nadelig, structureel € 61.500 voordelig

In de begroting was een bedrag geraamd als vergoeding aan Medel voor OZB van ongebouwde percelen. Dit bedrag blijkt inmiddels veel lager te zijn. We ramen deze af met € 61.500 structureel.

Het project huisvesting arbeidsmigranten vergt extra capaciteit. We ramen de kosten vooralsnog op € 30.000.

Ook hebben we als gevolg van ziekte extra capaciteit moeten inhuren voor met name het beheer van sportaccommodaties, de kosten hiervan bedragen € 42.000.

Programma 6 Openbare ruimte

Uitgaven € 577.500 nadelig, waarvan € 127.500 structureel

Eerdere besluitvorming over de overdracht van speelterreinen is nog niet correct in de begroting 2020-2023 verwerkt. Nu we aan de slag willen gaan met deze overdracht moeten we de kosten hiervoor alsnog begroten. In paragraaf H is dit inhoudelijk verder toegelicht. Financieel betekent dit een verhoging van het budget met € 90.000 in 2020 en 2021 en met € 72.500 vanaf 2022.

Het onderhoud van groen zal meer gaan kosten dan geraamd. Oorzaken zijn hogere prijzen voor onderhoud van bomen, meer onderhoud nodig als gevolg van klimaatverandering en areaaluitbreiding. In totaal leidt dit tot een verhoging met € 55.000 structureel. plus € 12.500 incidenteel. Daarnaast zijn er juridische kosten in verband met een geschil over aanbesteding van bomenonderhoud, deze ramen we op € 10.000 eenmalig.

Op basis van de in de afgelopen drie jaar uitgevoerde werken blijkt dat de prijzen voor uitvoering zijn gestegen. Hierdoor staat de planning onder druk. Dat wil zeggen dat onvoldoende budget is om de planning van dit jaar uit te voeren. Zonder extra budget moeten we werken doorschuiven door naar volgend jaar. Het betekent dat de beoogde kwaliteit niet haalbaar is en dat er achterstand ontstaat met een structurele doorwerking naar de komende jaren.

Voorgesteld wordt om voor dit jaar incidenteel € 280.000,- beschikbaar te stellen.

Omdat de prijzen gestegen zijn komen we dit jaar geld tekort maar dat zal komende jaren ook het geval zijn. We komen dus structureel gewoon geld tekort voor alles wat we qua onderhoud moeten doen. Hoe groot dit tekort is, is nu nog niet inzichtelijk. We komen daar bij de begroting 2021 op terug.

Afgelopen jaren is een achterstand ontstaan in het onderhoud van de Openbare verlichting. Met de recent uitgevoerde grootschalige lampvervanging (remplace) is een deel van de achterstand weggewerkt.

Gelijktijdig is duidelijk geworden dat er extra uitgaven noodzakelijk zijn om de bijkomende werkzaamheden vanuit de replace en achterstand uit te voeren. Het gaat in totaal om € 130.000.

Programma 7 Onderwijs

Uitgaven € 50.000 nadelig, waarvan € 23.000 structureel

De bezuiniging op het onderwijsachterstandenbeleid wordt niet geheel gerealiseerd. Dit betekent een tegenvaller van € 50.000 in 2020, teruglopende naar € 23.000 vanaf 2022.

Inkomsten € 30.000 voordelig structureel

Het Lingecollege draagt bij aan de kapitaallasten van de nieuwbouw van de Mavo. Dit leidt tot een jaarlijkse inkomst van € 30.000.

Programma 8 Inwoners en Bestuur

geen meldingen

Overige uitgaven en inkomsten

Algemene baten en lasten*Inkomsten € 183.000 nadelig structureel*

De dividendopbrengsten van onze deelnemingen zijn veel lager dan geraamd. De BNG heeft te maken met een winstdaling van 50% in 2019 t.o.v. 2018 en Vitens keert helemaal geen winst meer uit. We moeten rekening houden met een structurele inkomstenderving van € 183.260.

Bedrijfsvoering*Uitgaven € 182.500, waarvan € 77.000 structureel*

De kosten voor sociale media en klantfeedback zijn hoger dan geraamd, we verhogen het budget met € 12.500 structureel.

Ten behoeve van een frauderisico-analyse en interne controlewerkzaamheden worden extra kosten gemaakt, deze bedragen € 5.000.

Van een tweetal medewerkers waarvan we afscheid hebben genomen lopen de kosten nog enkele maanden in 2020 door, de kosten hiervan bedragen € 80.000.

Er is een toenemende behoefte aan digitalisering en sturingsinformatie. Bestaande kosten hiervan nemen toe en er zijn ook structureel aanvullende applicaties nodig om data op een heldere en intelligente manier in beeld te kunnen brengen. Voor dit moment zien we de kosten met € 65.000 structureel stijgen.

De applicatie Key2Schuldhulpverlening moet worden vervanging, de kosten bedragen eenmalig € 20.000.

Investeringsen*Damwanden Anne de Vriesstraat*

De investering van 2019 voor de vervanging van de damwanden Anne de Vriesstraat moet nog uitgevoerd worden. Uit de binnengekomen offerte is gebleken dat de raming en daarmee het krediet te laag is. Voorstel is om dit krediet te verhogen van € 36.000 naar € 67.000. Dit leidt vanaf 2021 tot iets hogere kapitaallasten.

Verbetering openbare ruimte

Ten behoeve van de verbetering van de openbare ruimte in de toekomst stellen wij u voor om een tweetal investeringen te doen:

A. Budget ten behoeve van de doorontwikkeling IBOR binnen de gemeente Tiel. € 50.000,00

Incidentele investering en commitment om in 2020 een integrale visie uit te werken/ op te stellen voor de aanleg en instandhouding van de buitenruimte en besluitvorming te organiseren. (organisatorisch)

B. Incidentele investering 2020 voor het inventariseren/ Quicksan van de buitenruimte/ in beeld brengen afwijkingen en gebreken. € 50.000,00

Beide zaken zijn essentieel om tot een goede basis te komen binnen de gemeente Tiel wat kwaliteit Openbare ruimte betreft. Dit is een goede basis voor de verdere uitvoering/uitwerking van de speerpunten genoemd in de Toekomstvisie Tiel. Gezien de ontwikkelingen in de lande alsmede het gebruik van de openbare ruimte is het noodzakelijk om IBOR binnen de gemeente Tiel tegen het licht te houden en te herijken. Met de goede basis kunnen er gerichte keuzes en prioriteiten in de werkzaamheden worden aangebracht. Om tot die goede basis te komen willen we visie voor IBOR schrijven. Niet alleen voor buiten maar ook met betrekking tot organisatie, rollen en taken.

De inventarisatie/Quicksan buitenruimte is noodzakelijk om te komen tot goede inzichten met betrekking tot de opgelopen achterstanden. Dit zal de basis vormen voor een knelpuntenlijst en inzicht bieden in de kosten die nodig zijn deze achterstanden weg te werken. Als dit laatste gebeurd is hebben we een goede basis gecreëerd voor de langere termijn.

Gezien de relatie met de toekomstvisie stellen we voor om beide onderzoeken te dekken uit het investeringsfonds.

Tijdelijke huisvesting Lingecollege

De kosten om de tijdelijke huisvesting voor Havo/VWO geschikt te maken voor voortgezet onderwijs zijn hoger dan gedacht. Wij stellen voor om het krediet met € 230.500 te verhogen. De kosten schrijven we in 2 jaar af en dekken we uit de reserve huisvesting Lingecollege.

Budgettair neutrale mutaties

Naast de bovenstaande mutaties die invloed hebben op het saldo van deze voortgangsrapportage stellen we nog de volgende budgettair neutrale mutaties voor (inkomsten en uitgaven stijgen of dalen of verschuiving tussen programma's). Deze verwerken we in de begrotingswijziging die op basis van deze voortgangsrapportage gemaakt zal worden.

<i>Prg.</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>bedrag</i>
1, 5	Nachtregister arbeidsmigranten t.l.v. opbrengst verblijfsbelasting	7.500
1, 5	Correctie onjuiste verdeling lasten over programma 1 en 5	608.890
2	Regionaal procesbegeleider beschermd wonen t.l.v. bijdrage gemeente Nijmegen	36.860

2	Ontwikkeling sociale poort t.l.v. reserve frictie ombuigingen	100.000
2	Inhuur projectleider beschermd wonen t.l.v. opbrengst detachering	22.611
2	Inhuur beleid sociaal domein uit algemene stelpost inhuur	32.000
2	Regeling Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers uit Rijksbijdrage	7.500.000
2	Doorbetaling transformatiefonds Jeugd over 2018 en 2019 t.l.v. geoormerkte middelen algemene reserve	1.076.000
3	Hogere exploitatiekosten zwembad als gevolg van niet vervangen van de warmtekrachtkoppeling, gedekt uit reserve onderhoud binnensportaccommodaties	19.155
3	Aanbesteding exploitatie binnensportaccommodaties t.l.v. reserve onderhoud binnensportaccommodaties	10.000
3	Onderhoud binnensportaccommodaties t.l.v. reserve	75.000
3	Niet realiseren bezuiniging op subsidies sport en amateurkunst t.l.v. reserve	20.000
4	Dynamische afsluiting Waterpoort n.a.v. ramkraak, t.l.v. reserve Parkeren	11.000
5	Lagere lasten en baten a.g.v. verkoop woonwagens	-41.300
5	Subsidie monumenten conform erfgoedplan uit reserve monumenten	36.000
5	Aanpassen cultuurhistorische waardenkaart uit reserve monumenten	13.000
5	Inhuur planeconoom t.l.v. opbrengst facilitair grondbeleid	75.000
5	Besteding provinciale subsidie "Steengoed benutten" t.b.v. project Voorstad/Oliemolenwal	200.000
5	Idem t.b.v. project De Ark Hoveniersweg 23	40.000
5	Ontvangst en doorbetaling Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsmasten	96.300

5, 7	Overheveling budgetten schoolgebouw naar vastgoed	17.104
6	Inhuur derden t.b.v. verkoop restgroen, dekking uit opbrengsten	47.580
6	Regeling incontinentie- en medisch afval, dekking door de Avri	45.465
8	Inhuur publiekszaken ten laste van algemene baten en lasten	45.900
bv	Hogere lasten en baten vm. Beursplein Rivierenland	40.950
bv	Inhuur derden en vervanging software omgevingsvergunningen t.l.v. hogere opbrengst	134.000
bv	Inhuur capaciteit toekomstvisie t.l.v. investeringsfonds	14.850
bv	Bijdrage aan BWB voor projecten IM/ICT t.l.v. reserve Automatisering	275.000
bv	Aanwending reserve versterking ambtelijke organisatie t.b.v. concerncontrol	23.000

Verloop post onvoorzien

Het verloop van de post onvoorzien is als volgt:

Begroting 2020	€ 40.000
Licentiekosten business intelligence	€ 8.000
Aanpak motie subsidioloog	€ 7.500
Huidige stand	€ 24.500

Resumé

De begroting 2020 kwam na de behandeling in de raad uit op een positief saldo van € 230.000.

De aanpassingen in deze 1e voortgangsrapportage zorgen voor een nadeel van € 1.909.000. Daarmee komt het begrotingssaldo in 2019 uit op een tekort van € 1.679.000. Het structurele effect van deze aanpassingen ramen we op € 1.170.000 negatief.

Deze voortgangsrapportage is een tussenstand en het beeld zal in de loop van het jaar nog wijzigen. De directe en indirecte gevolgen van de Coronacrisis zijn in bovenstaande cijfers niet meegenomen. Onze verwachting is dat deze gevolgen niet alleen in 2020 voelbaar zijn maar ook in de jaren hierna een grote impact hebben op de financiële positie van de gemeente Tiel.

Eens te meer blijkt dat onze afhankelijkheid van externe factoren en omstandigheden zo groot is, dat het steeds complexer is om te sturen op een duurzaam gezonde financiële positie.

De financiële tekorten en onzekerheden baren ons zorgen! We moeten scherp zijn op elke uitgave die we doen en waar mogelijk proberen we tekorten te beperken. Maar dit zal niet voldoende zijn. In de aanloop naar de begroting 2021-2024, maar ook daarna, willen we, samen met u, aan de slag om de tekorten op te lossen en waar mogelijk middelen vrijmaken voor het goed blijven uitvoeren van de wettelijke taken en nieuwe ambities. Een eerste bijeenkomst met de raads werkgroep bezuinigingen is inmiddels gepland.

Besluitvorming

Besluitvorming

Resumerend stellen wij u het volgende voor:

1. Deze voortgangsrapportage voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met de financiële mutaties van deze Voortgangsrapportage.

Bijlagen

Bijlage 1: Financiële mutaties

Mutaties 1^e voortgangsrapportage 2020

	uitgaven 2020	inkomsten 2020	uitgaven 2021	inkomsten 2021	uitgaven 2022	inkomsten 2022	uitgaven 2023	inkomsten 2023
<u>Programma 1</u>								
<u>Programma 2</u>								
Subsidie wijkvereniging	20.250							
Passewaaij	33.846		63.590		63.590		63.590	
Veilig Thuis	9.500							
Subsidie voorgaande jaren	459.959	39.000	459.959	39.000	459.959	39.000	459.959	39.000
Wmo	1.414.155		1.394.155		1.374.155		1.324.155	
Jeugd			-20.000		-45.000		-90.000	
Sociale poort Tiel, bezuiniging		1.000.000		1.000.000		1.000.000		1.000.000
Rijksbijdrage Buig	-399.000							
Verdeelsleutel inleenvergoeding	18.928		18.928		18.928		18.928	
Toezicht kinderopvang								
<u>Programma 3</u>								
Zwembad	389.290		-61.383		-2.452		-2.452	
Bijdrage Rar	-22.000		-22.000		-22.000		-22.000	
Cultuurbedrijf	12.000		12.000		12.000		12.000	
<u>Programma 4</u>								
Veerdiensten		5.182		5.182		5.182		5.182
Bijdrage mobiliteitsfonds	40.000		40.000		40.000		40.000	

<u>Programma 5</u>								
Vergoeding Medel	-61.500		-61.500		-61.500		-61.500	
Huisvesting arbeidsmigranten	30.321							
Inhuur tbv beheer eigendommen	42.000							
<u>Programma 6</u>								
Overdracht speelvoorzieningen	90.000		90.000		72.500		72.500	
Onderhoud groen	77.500		55.000		55.000		55.000	
Onderhoud wegen	280.000							
Achterstallig openbare verlichting	130.000							
<u>Programma 7</u>								
Bijdrage Lingecollege		30.000		29.800		29.600		29.400
Bezuiniging								
onderwijsachterstandenbeleid	50.000		34.000		23.000		23.000	
<u>Programma 8</u>								
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>								
Deelnemingen		-183.260		-183.260		-183.260		-183.260
<u>Bedrijfsvoering</u>								
Kosten digitalisering	65.009		65.009		65.009		65.009	
Vervanging K2Schulhulp	20.000							
Tools sociale media / klinkende taal	12.495		12.495		12.495		12.495	
Frauderisico-analyse	5.000							
Voormalig personeel	80.000							
Diverse kleine verschillen		-2.435						
Totaal voor- en nadelen	2.797.753	888.487	2.100.253	890.722	2.105.684	890.522	2.060.684	890.322
Totaal budgettair effect		-1.909.266		-1.209.531		-1.215.162		-1.170.362

Bijlage 2: Overzicht lopende bezuinigingen

Overzicht te realiseren structurele besparingen Tiel in Evenwicht

Nr.	Omschrijving	Ingeboekt 2020	Toelichting	Huidige stand van zaken	Maatschappelijk effect
1.1	Subsidie peuterspeelzalen	125.000		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt.	Geen maatschappelijke effect.
1.2	Zorgloket 4 gravinnen	-	€ 10.687 vanaf 2021	Deze besparing is in de begroting van 2021 verwerkt	
1.3	Maatwerk jeugdgezondheidszorg	7.500		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt.	
1.4	Preventie logopedie	11.219		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt.	Geen maatschappelijk effect.
1.5	Begroting dvo Wmo	29.601		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt	
1.6	Begroting participatiebudget	30.000		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt	geen maatschappelijk effect
1.7	Multiprobleem huishoudens	2.500		Deze besparing is in de begroting van 2020 verwerkt	

1.8	Mantelzorgcompliment	50.000		Deze besparing is in de begroting 2020 verwerkt	Het mantelzorgcompliment wordt uitgevoerd op basis van een lagere begroting.
1.9	Meerkostenregeling	43.564		Met ingang van 1 april 2020 treedt de nieuwe regeling tegemoetkoming meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten in werking. Deze nieuwe regeling is vereenvoudigd, waardoor de uitvoeringskosten naar beneden zijn bijgesteld. Hiermee is voldaan aan de bezuinigingsopgave.	Een vereenvoudigde regeling maakt het ook voor de aanvrager eenvoudiger om aan te vragen. Hiermee wordt het niet-gebruik tegengegaan.
1.10	Individuele inkomenstoeslag	40.000		Met ingang van 1 januari 2020 is de nieuwe verordening Individuele inkomenstoeslag vastgesteld. De toeslag is verlaagd, met deze verlaging is de bezuinigingsopgave doorgevoerd.	De mensen die in aanmerking komen voor een individuele inkomenstoeslag ontvangen een lager bedrag dan voorgaande jaren.
1.11	Schoolmaatschappelijk werk	-	€ 22.330 vanaf 2021	Deze bezuinigingsopgave wordt meegenomen in het project Sociale Poort Tiel	
1.12	Preventieve GGZ en preventie alcohol	-	€ 20.000 vanaf 2021	Uit verdere analyse is gebleken dat deze bezuiniging niet wenselijk is, omdat de taken op dit moment onmisbaar zijn en ook niet ondergebracht kunnen worden bij een andere partij. Er wordt onderzocht of de taken integraal onderdeel kunnen uitmaken binnen spoor 2 (sociale basis- sociale poort tiel). Het is niet zeker of daarmee de bezuiniging ook haalbaar is.	

1.13	GR Werkzaak inleenvergoeding	100.000		Op basis van de evaluatie van de GR Werkzaak is voor 2020 een traject opgestart om te komen tot een gezamenlijke bestuurlijke agenda met alle deelnemende gemeenten en Werkzaak. Een van de onderwerpen op de bestuurlijke agenda gaat over de verdeling van de lasten, inclusief de inleenvergoeding.	Geen maatschappelijk effect
1.14	GR Werkzaak doelgroepen	-	p.m. vanaf 2021	Deze bezuinigingsopgave hangt samen met het verloop van de bestuurlijke agenda met Werkzaak	Geen maatschappelijk effect
1.15	GR GGD Gelderland Zuid	-	p.m. vanaf 2021	Het bestuur van de GGD GZ heeft in de vergadering van 12 december een aantal bezuinigingsvoorstellen aangenomen voor een bedrag van € 453.000. Dit is bijna 2% van het uniform deel. De besparingen hebben een meerjarig karakter en lopen op tot circa 3% van het uniform deel van de GGD-begroting in 2023.	geen maatschappelijk effect.
1.16	Taken inkoop via regio Rivierenland	-	€ 12.000 vanaf 2022	Er is een evaluatie uitgevoerd naar de Dvo Wmo/Jeugd. De huidige Dvo Wmo/Jeugd is verlengd tot 1 januari 2021. De gesprekken over de situatie na 1 januari 2021 worden op dit moment gevoerd. De taakstelling van €12.000,- wordt hierin meegenomen.	

1.17	Besparing 2e lijn door vereenvoudiging van en investering in 0e en 1e lijn	-	€ 200.000 in 2021, € 450.000 in 2022, € 900.000 vanaf 2023	De uitwerking van het plan van aanpak Sociale Poort Tiel moet leiden tot deze bezuinigingsopgave. Dit project loopt vooralsnog volgens planning.	Op dit moment nog geen maatschappelijk effect.
1.18	Subsidiekader waarderingssubsidies maatschappelijke participatie/welzijn	-	€ 10.000 vanaf 2021	Er ligt een concept deelverordening voor subsidies in het sociaal domein, waarin wordt gewerkt met een subsidieplafond. Deze concept deelverordening sluit aan op het nieuwe algemene subsidiekader. Naar verwachting wordt de deelverordening medio 2e helft van 2020 vastgesteld.	
1.19	Onderwijs achterstanden budget	50.000		In 2018 was al kritisch gekeken op welke wijze het onderwijsachterstandenbudget benut kon worden ten behoeve van andere begrotingsposten. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een flinke besparing op het bibliotheekwerk ten laste van het onderwijsachterstandenbudget, die op termijn nog iets hoger is dan was ingeboekt. Er is onderzocht of er binnen de wettelijke kaders van de doeluitkering nog andere besparingen mogelijk zijn. Dit	budget

				onderzoek heeft geen andere besparingen opgeleverd.	
1.20	Regionale afspraken kostencompensatie uitkeringen	p.m.		Deze bezuiniging is als onderzoeksopgave opgenomen. Hier is nog geen concrete invulling aan gegeven.	
2.1	Verkoop/ afstoten panden structureel	-	€ 40.000 vanaf 2021	Voor de verkoop/afstoten van panden kan starten moeten er een aantal zaken geregeld worden. Wat moet er geregeld worden? 1. Besluit over welke panden we gaan verkopen. We hebben hierover op 7 januari 2020 een besluit genomen. 2. Inkoop diensten van een makelaar. De inkoopprocedure voor een makelaar is bijna afgerond. Dat betekent dat we in de 2e helft van 2020 starten met verkoop/afstoten van panden.	nvt
2.2	Onderzoek (omgevings)leges	p.m.		Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kostendekkendheid van leges. Naar aanleiding daarvan volgen in de loop van dit jaar voorstellen.	
2.3	Onttrekking parkeerbonds	350.000	€ 350.000 vanaf 2020 taakstellend	Parkeeropbrengsten lopen sterk terug agv coronacrisis. Gevolgen voor noodzakelijke vervangings-investeringen binnen het parkeerbonds nog niet inzichtelijk.	Geen directe maatschappelijke effecten. Op termijn mogelijk gevolgen voor het parkeerreguleringssysteem in en om de binnenstad en

					de schil.
2.4	Veegwagen	40.000			
2.5	Onderzoek reclame en adoptie buitenruimte (wegen, fontein, ..)	p.m.			
2.6	Onderhoudsbudget civiele kunstwerken	40.000		Gerealiseerd in begroting 2020	
2.7	Onderzoek exploitatie Ambtmanshuis	p.m.			
3.1	Educatief programma bibliotheekwerk	64.000		Gerealiseerd in begroting 2020. Kosten educatief programma peuterspeelzalen en basisscholen komen t.l.v. budget Onderwijs Achterstanden.	Maatschappelijke geen gevolgen
3.2	Waarderingssubsidie amateurkunst	7.500		Niet te realiseren in 2020 als gevolg van vertraging in herziening subsidieproces. Deelverordening amateurkunst is in 2020 nog van kracht.	Maatschappelijk geen gevolgen
3.3	Bespeling carillon	-	In Tiel in Evenwicht is € 20.000 ingeboekt vanaf 2021, bij amendement is besloten dit uit te stellen naar 2022	Afhankelijk van de besluitvorming over een voorstel voor de toekomst van het carillon kan structureel slechts een deel van de bezuiniging worden gerealiseerd	Maatschappelijk gezien voldoet het aangepaste voorstel beter.
3.4	Subsidie, sponsoring, kosten evenementen	27.500	Oplopend naar € 70.000 in 2022	Doorgeschoven naar 2021	

3.4A	Verhoging kaartje veerpont Appelpop	8.000		Appelpop gaat dit jaar niet door, bezuiniging schuift door naar 2021	
3.5	Combinatiefunctionaris	38.000			
3.6	Waarderings- en activiteitensubsidies sport	12.500	€ 25.000 vanaf 2021	Deze zijn niet te realiseren in 2020 als gevolg van vertraging in herziening van het subsidieproces. Dekking vindt plaats uit de reserve dekking temporiseren bezuinigingen op subsidies.	
3.7	Cultuurbedrijf	-	€ 150.000 vanaf 2022	Informatie over de realisatie van deze taakstellende bezuiniging vanaf 2020 volgt eind 2020. In 2020 vindt een grondige doorlichting van het MJOP plaats door bbn adviseurs.	
3.8	Onderzoek privatisering binnen-buitensport	-	p.m. vanaf 2022	Deze bezuiniging wordt meegenomen in de ontwikkeling van het sportbeleid	
3.12	Dubbele boeking personeelslasten	75.000		Gerealiseerd in begroting 2020	
3.13	Onderzoek cameratoezicht	p.m.			
4.1	Post onvoorzien	30.000		Gerealiseerd in begroting 2020	Geen meetbaar effect
4.2	Vrijdagmiddag sluiting telefoon	20.000		Gerealiseerd	Geen effect.
4.3	Budget rekenkamer	-	Vervallen n.a.v. amendement	n.v.t.	n.v.t.

4.4	Ozb	675.000		Gerealiseerd	Geen meetbaar effect
4.5	Onderzoek kostenbesparing verzekeringen	p.m.			
4.7	Overheids- en burgerparticipatie	12.500		Gerealiseerd in begroting 2020	
4.8	Structurele nieuwe uitgaven Perspectievennota 2020 beperken tot 100.000	100.000		Gerealiseerd	Niet alle wensen voor nieuwe uitgaven konden worden gehonoreerd, dit trof met name een aantal sportvoorzieningen

Overzicht te realiseren incidentele besparingen Tiel in Evenwicht

Nr.	Omschrijving	Ingeboekt 2020	Toelichting	Huidige stand van zaken	Maatschappelijk effect
2.1	Afstoten en verkopen panden/gronden	1.420.000		Kavel aan Industrieweg komt via makelaar in de verkoop. Voor de locatie aan het einde van de Kellenseweg (waarvoor ook een exploitatieplan is vastgesteld) is uit Flora en Fauna onderzoek gebleken dat dit het leefgebied is van beschermde marterachtigen (Natuurbeschermingswet). Zonder mitigerende maatregelen is deze locatie niet te ontwikkelen en te	Gering

				verkopen als bedrijfskavel of nader te onderzoeken. Mogelijkheden mitigerende maatregelen worden verkend.	
2.7	Onderzoek exploitatiemogelijkheden Ambtmanshuis	p.m.			
2.8	Onderzoek winstneming Medel	p.m.		Maatregel was gericht op verbeteren van weerstandsvermogen. Omdat er feitelijk binnen de exploitatie nog geen winst is gemaakt is winstneming een ongewenste situatie. Door het vrijkomen van de 'precariogelden' van Alliander is het weerstandsvermogen van de gemeente weer op een acceptabel niveau en is winstneming Medel niet meer aan de orde.	Nvt
3.9	Onderzoek benutting Flipje museum	p.m.		De oorspronkelijke planning was dat we eind 2020 een onafhankelijk extern onderzoek zouden laten uitvoeren naar maatschappelijk en financieel rendement van het museum (onderdeel operatie Tiel in Evenwicht). De impact van de coronacrisis op de	

				culturele voorzieningen in Tiel zorgt ervoor dat de prioriteit de komende periode elders ligt.	
3.10	Risicoreserve WLP	p.m.		Hoger beroep VolkerWessels afwachten	
4.6	Egalisatiereserve Stadhuiscomplex	922.000		Gerealiseerd in jaarrekening 2019	

Bijlage 3: Stand van zaken Sociaal Domein

Bijlage:

Stand van zaken sociaal domein 1^e voortgangsrapportage 2020

Inleiding

In de raadsvergadering van 19 december 2018 is het besluit genomen om de voormalige kwartaalrapportages Sociaal Domein in te bedden in de reguliere P&C-cyclus.

Dit betekent dat een rapportage Sociaal Domein als bijlage wordt toegevoegd aan de 1^e voortgangsrapportage, de 2^e voortgangsrapportage en de jaarrekening. Met de rapportage wordt de raad op de hoogte gesteld van (financiële) ontwikkelingen in het Sociaal Domein op de onderdelen Wmo, Jeugdhulp en Minimabeleid in 2020.

Voorliggende rapportage is als bijlage aan de 1^e voortgangsrapportage 2020 toegevoegd. In de 1^e voortgangsrapportage wordt inzicht gegeven in afwijkingen op de in de begroting opgenomen doelen en resultaten. Deze bijlage geeft een nadere en meer kwalitatieve onderbouwing van de ontwikkelingen in het Sociaal domein dan dat in de voortgangsrapportage is opgenomen. Deze rapportage is een vervolg op de bijlage die bij de jaarrekening 2019 is aangeleverd.

Deze rapportage geeft een eerste beeld over de realisatie cijfers en financiële consequenties over het jaar 2020. Onderstaande tabel geeft inzicht in de realisatie 2019, de begroting 2020, de bijstelling in de begroting 2020 zoals deze in de 1^e voortgangsrapportage wordt voorgesteld en de realisatie 2020.

Kostensoort	Realisatie 2019	Begr. 2020	Begr. 2020 1 ^e vrtgsrapp.	Realisatie 20201
Jeugdzorg	€ 12.971.551,-	€ 11.884.280,-	€ 13.298.434	€ 1.630.349,-
Wmo 2015 (begeleiding en kortdurend verblijf)	€ 4.592.861,-	€ 4.554.854,-	€ 4.708.601	€ 748.228,-
Wmo (HO, hulpmiddelen en vervoer en woningaanpassingen)	€ 4.274.231,-	€ 4.246.236,-	€ 4.513.447	€ 609.317,-
Armoedebeleid ²	€ 1.700.134,-	€ 2.633.533,-	€ 2.633.533,-	€ 207.178,-
Totalen:	€ 23.538.777,-	€ 23.318.903,-	€ 25.154.015,-	

Het is te vroeg om op basis van deze rapportage een voorspelling te doen voor het gehele jaar 2020. In deze rapportage wordt voor de realisatie van Wmo en Jeugd het beeld geschetst van de situatie zoals deze op dit moment is over de maanden januari en februari. Gedurende 2020 zal het beeld veranderen door de verwerking/ betaling van facturen/ zorgleveringen. Naarmate het jaar vordert wordt het beeld vollediger en betrouwbaarder. De opbouw van de begroting en de realisatie van het armoedebeleid wordt nader toegelicht in hoofdstuk 3.

Leeswijzer

De rapportage is als volgt opgebouwd. Als eerste wordt er gerapporteerd over trends/ ontwikkelingen op basis van de realisatiecijfers van Wmo, Jeugdhulp en Minimabeleid. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op welke wijze inzet wordt geleverd om de grip op het gebruik van de kosten van zorg te vergroten. Tot slot wordt er gekeken naar de financiële ontwikkelingen in het Sociaal domein waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen de realisatie 2019, de begroting 2020, de bijgestelde begroting 2020 in de 1^e voortgangsrapportage en de realisatie 2020 tot nu toe.

1 Waar in de rapportage gesproken wordt over Realisatie 2020 betreft dit voor de realisatie Wmo en jeugd enkel de maanden januari 2020 en februari 2020 gebaseerd op een dataset d.d. 02-04-2020.

2 De opbouw van de begroting en de realisatie van het armoedebeleid wordt nader toegelicht in hoofdstuk 3.

1. Wet maatschappelijke ondersteuning in cijfers³

Algemeen:

Het landelijke beeld dat de kosten van de Wmo stijgen geldt ook voor gemeente Tiel. Landelijk wordt een aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief geconstateerd. Dit leidt tot een stijging van het aantal inwoners dat een beroep doet op ondersteuning van de gemeente en/ of een groter aantal voorzieningen dat per inwoner wordt ingezet. Daarbij zien we lokaal ook de effecten van het rijksbeleid dat zich richt op het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.

Begeleiding

De uitgaven voor de Wmo maatwerkvoorziening begeleiding vertonen een aanzienlijke stijging. Deze stijging is te verklaren uit de stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van door de gemeente gecontracteerd begeleiding. De stijging bedraagt ongeveer 10%. In 2018 maakten 573 inwoners gebruik van begeleiding in de vorm Zorg in Natura. We zien in 2019 630 inwoners die daar gebruik van maken. In de eerste twee maanden van 2020 is er begeleiding geleverd aan in totaal 532 inwoners.

Huishoudelijke ondersteuning

Ook het aantal huishoudens dat gebruik maakt van het product Huishoudelijke Ondersteuning is in 2019 gestegen ten opzichte van 2018. De stijging bedraagt 14%. Het aantal huishoudens dat huishoudelijke ondersteuning ontvangt is gestegen van 762 huishoudens naar 872 huishoudens. In de eerste twee maanden van 2020 is er Huishoudelijke ondersteuning geleverd bij in totaal 775 inwoners.

Hulpmiddelen⁴

De uitgaven voor inkoop en onderhoud van Wmo hulpmiddelen over 2019 is gedaald ten opzichte van de uitgaven over 2018. De kwaliteit van de uitstaande is in 2018 en begin 2019 op peil gebracht ten opzichte van de voorgaande jaren. Hierdoor waren de kosten in 2018 en eerste helft 2019 relatief hoog.

Het aantal hulpmiddelen in bruikleen was 2018 1011 en in 2019 bedraagt dat aantal 1005.

In de eerste twee maanden van 2020 staan er 994 hulpmiddelen uit.

Versis, aanvullend regionaal vervoer

³ De gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op een dataset opgesteld d.d. 2 april 2020. Het beeld over 2020 verandert nog door mutaties.

⁴ Dit is inclusief woonvoorzieningen die worden geleverd door de hulpmiddelenleverancier

Het aantal Versis pashouders in 2019 bedroeg 1798. Daarvan zijn er 645 aangemerkt als actieve reizigers. In 2018 waren dat er 1756. Daarvan zijn er 688 aangemerkt als actieve reizigers. Het aantal pashouders dat actief gebruik maakt van de voorziening is ten opzichte van 2018 met 6% gestegen. In de eerste twee maanden van 2020 registreerden we 786 actieve pashouder.

Woningaanpassingen

In de voortgangsrapportages werd al geconstateerd dat er een stijgende lijn is te zien in het aantal aanvragen voor woningaanpassingen. Dat heeft zich ook in de rest van 2019 voortgezet. Er is een aanzienlijke stijging van uitgaven op dit budget gerealiseerd. In 2018 werd deze trend t.o.v. 2017 al geconstateerd. De verwachting is dat deze trend zich ook in 2020 voortzet.

Persoonsgebonden budgetten (huishoudelijke ondersteuning en begeleiding)

De Sociale verzekeringsbank (SVB) is verantwoordelijk voor de uitbetaling van de Persoonsgebonden budgetten (Pgb-ten) aan de inwoners die zelf hun zorg inkopen. De gemeente verstrekt maandelijkse voorschotten aan de SVB waarmee deze de bij hen gedeclareerde zorg uitbetalen. Na afloop van het jaar vindt een definitieve afrekening tussen de SVB en de gemeenten plaats en wordt de bevoorschotting voor het dan lopende jaar bijgesteld. Van de SVB worden periodiek prognose betreffende de uitnutting van de voorschotten ontvangen. We zien zowel een daling van het aantal budgethouders als de gemeentelijke uitgaven aan Persoonsgebonden budgetten. .

2. Jeugdwet in cijfers

Algemeen:

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) doet onderzoek naar Jeugdzorg in Nederland. Zij stellen dat de vraag naar jeugdzorg in de afgelopen twintig jaar spectaculair is gegroeid. Twintig jaar geleden kreeg 1 op de 27 kinderen jeugdzorg, inmiddels is dat 1 op de 8. Hiervoor zijn verschillende verklaringen. Zo zorgen prestatiedruk en de hoge geluksnorm ervoor dat gewone obstakels in het opgroeien en opvoeden een probleem worden waar kinderen en ouders professionele zorg bij vragen. Daarbij constateert het (NJI) dat gemeenten onvoldoende sturingsmogelijkheden hebben om de hoge instroom in te dammen. Daarbij lijkt het ook nog zo dat professionals bij twijfel veiligheidshalve kiezen voor de inzet van steeds zwaardere zorg.

De verwachting was dat de decentralisatie de katalysator zou zijn voor een transformatie van het stelsel. Versterking van de basisvoorzieningen en preventie zou niet alleen leiden tot minder beroep op gespecialiseerde zorg, maar ook tot een afname van het aantal ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen. O.a. het Nederlandse Jeugdinstituut constateert nu dat de bezuinigingen waarmee de decentralisatie gepaard ging, de beoogde vernieuwing in de weg staan.

Jeugdhulp in Tiel 5

Uit de onderzoeken naar de omvang van de jeugdhulp in Tiel van zowel LPBL als Significant blijkt dat het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van Jeugdhulp in Tiel vanaf 2017 afneemt (1413 jeugdigen in zorg in 2019 tegenover 1522 in 2018). Het aantal jeugdigen in zorg is echter (nog) hoger dan het aantal jeugdigen in zorg voor de transitie. Daarbij liggen ook de kosten per jeugdige hoger. Een verklaring is dat er in Tiel relatief veel jeugdigen gebruik maken van dure zorgtrajecten. Daarbij hebben zeer veel zorgaanbieders wachtlijsten wat het afschalen naar lichtere (en goedkopere) zorg moeilijk maakt.

Jeugdbescherming, drang en dwang

Het aantal jeugdigen dat in 2019 met deze hulpverlening te maken heeft gehad is, 171 tegenover 191 jeugdigen in dezelfde periode in 2018. Dit is een daling van ongeveer 10%. In de eerste twee maanden van 2020 zijn er op basis van de beschikbare data op de peildatum 130 jeugdigen geregistreerd die van dit type hulpverlening gebruik heeft gemaakt.

5 De gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op een dataset opgesteld d.d. 2 april 2020. Het beeld over 2020 verandert nog door mutaties.

Jeugd GGZ

Bij Jeugd GGZ kan het onderscheid worden gemaakt tussen Jeugd GGZ met en zonder 24 uren verblijf. In 2018 maakt 977 jeugdigen gebruik van Jeugd GGZ zonder verblijf. In 2019 maakten nog maar 804 jeugdigen gebruik van deze vorm van zorg tegen ongeveer gelijk blijvende kosten. Dit is een daling van het aantal jeugdigen met ongeveer 18%. In de eerste twee maanden van 2020 zijn er 321 jeugdigen die gebruik maken van GGZ zonder verblijf.

In 2018 maakten 7 jeugdigen gebruik van GGZ met verblijf. In 2019 waren dit er 10. In de eerste twee maanden waren dit 3 jeugdigen.

Jeugdhulp Ambulant Jongeren van uit naar thuis (ambulantisering) is één van de transformatiedoelen van de Jeugdwet. Als wordt gekeken naar de ambulante jeugdhulp (zonder GGZ maar inclusief jeugd- en opvoedhulp) in 2018 is te zien dat 632 jeugdigen gebruik van deze vorm van hulpverlening hebben gemaakt. In 2019 steeg dit aantal met ruim 7% tot 680 jeugdigen. In de eerste twee maanden van 2020 betrof het 412 jeugdigen die gebruik maakten van jeugdhulp ambulant.

Jeugdhulp Residentieel

In 2018 maakten 52 jeugdigen gebruik van Jeugdhulp residentieel (inclusief Jeugdzorgplus zonder GGZ met verblijf). In 2019 maakten zien we een stijging naar 62 jeugdigen die gebruik maakten van deze zwaardere vorm van hulpverlening. In de eerste twee maanden registreerden we 27 jeugdigen uit Tiel die deze vorm van hulpverlening ontvingen.

Persoonsgebonden budgetten jeugdwet

De Sociale verzekeringsbank (SVB) is ook verantwoordelijk voor de uitbetaling van de Persoonsgebonden budgetten (Pgb-ten) aan de inwoners die zelf Jeugdzorg inkopen. De gemeente verstrekt maandelijkse voorschotten aan de SVB waarmee ze die Pgb-ten uitbetalen. Van de SVB worden periodiek prognose betreffende de uitnutting van de voorschotten ontvangen. We zien, net als bij de Wmo, een daling van het aantal budgethouders en de uitgaven aan Pgb-ten.

3. Armoedebeleid in cijfers

Algemene ontwikkelingen

De kosten voor beschermingsbewind zorgen voor alle gemeenten voor een uitdaging en zorgt voor kostenoverschrijding op het minimabudget/bijzondere bijstand. Als gemeente is hier nu onvoldoende grip op, doordat de recht vaststelt of beschermingsbewind van toepassing is. Op 1 april 2020 is een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede kamer: Adviesrecht voor gemeenten bij schuldenbewind. Het wetsvoorstel beoogt gemeenten in staat te stellen hun regierol bij schuldhulpverlening beter te vervullen en bij te dragen aan de samenwerking tussen gemeenten, rechtbanken en beschermingsbewindvoerders. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2021.

Toelichting op de cijfers

Onder de uitgaven in de begroting ten behoeve van het armoedebeleid onderscheiden we verschillende kosten:

- a. uitgaven bijzondere bijstand
- b. uitgaven individuele inkomenstoelage
- c. uitgaven gemeentepolis via Menzis
- d. uitgaven tbv kindpakket (Jeugdfonds sport en cultuur en stichting Leergeld)
- e. doorberekening bijzondere bijstand verstrekt via Werkzaak
- f. overige uitgaven (o.a. subsidies)

Met de invoering van het nieuwe rekeningschema zijn twee budgetten overgeheveld naar het minimabeleid:

- g. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- h. Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten (Wmo-regeling)

Per maart 2020 heeft het college ook de 'Beleidsregels compensatie incontinentie- en medisch afval' vastgesteld. Deze compensatieregeling komt ook ten laste van het armoedebeleid. Vanuit de afvalstoffenheffing is dit jaar 32.760,- beschikbaar gesteld voor de uitkering van deze regeling. Dit bedrag is met de 1^e voortgangsrapportage toegevoegd aan het budget t.b.v. het armoedebeleid.

- i. Compensatieregeling incontinentie –en medisch afval

Het bedrag op de bijgestelde begroting 2020 bedraagt het totaal van al deze kosten. In de vorige managementrapportages werd gerapporteerd over de posten a t/m f. Vanaf deze rapportage wordt op het geheel aan kosten gerapporteerd. Dit verklaart de stijging van de begroting 2020 ten opzichte van de realisatie 2019.

3.1 Ontwikkeling uitgaven bijzondere bijstand

Over het eerste kwartaal zien we geen afwijkingen in de uitgaven bijzondere bijstand ten opzicht van voorgaande jaren. De uitgaven lijken een stabiel beeld te geven.

Als gevolg van de coronacrisis komen veel inwoners voor financiële uitdagingen te staan. Vanuit het rijk zijn diverse inkomensmaatregelen getroffen die er voor moeten zorgen dat men niet onder het bestaansminimum terecht komt. De groep dat (tijdelijk) van een laag inkomen moet rondkomen wordt hiermee groter. Dit kan er toe leiden dat meer mensen een beroep doen op bijzondere bijstand voor (onverwachte) kosten die zij ondanks de steunmaatregelen van het rijk niet kunnen opvangen. Hierop wordt maatwerk toegepast binnen de bestaande wet –en regelgeving en binnen het lokale beleid. Deze ontwikkelingen blijven we volgen. Via de corona impact monitor wordt de raad hierover geïnformeerd.

3.2 Ontwikkeling Individuele inkomenstoeslag

Met ingang van 1 januari 2020 is de verordening individuele inkomenstoeslag gewijzigd. Het bedrag van de individuele inkomenstoeslag is verlaagd naar 35% van de bijstandsnorm.

De hoogte van de toeslag in de gemeente Tiel bedroeg 40% van de toepasselijke bijstandsnorm. Dat kwam voor 2018 neer op de volgende bedragen:

- Een alleenstaande: €397
- Een alleenstaande ouder: €510
- Gehuwden/samenwonend: €567

De bedragen bij deze verlaging worden daarmee voor 2020 vastgesteld op:

- Een alleenstaande: €368
- Een alleenstaande ouder: €474
- Gehuwden/samenwonend: €526

Deze verlaging moet een besparing opleveren van ca € 40.000 op de uitgaven ten opzichte van de uitgaven in 2018.

De meeste aanvragen voor een individuele inkomenstoeslag komen in het tweede en derde kwartaal van het jaar binnen. Hierdoor is nu nog niet inzichtelijk of de beoogde bezuiniging daarmee behaald wordt.

3.3 Ontwikkelingen GemeentePolis

Vanaf half november tot en met eind januari is de periode dat men kan overstappen naar een andere zorgverzekering of een ander zorgpakket. De GemeentePolis vervangt sinds 1 januari 2018 bijzondere bijstand voor medische kosten.

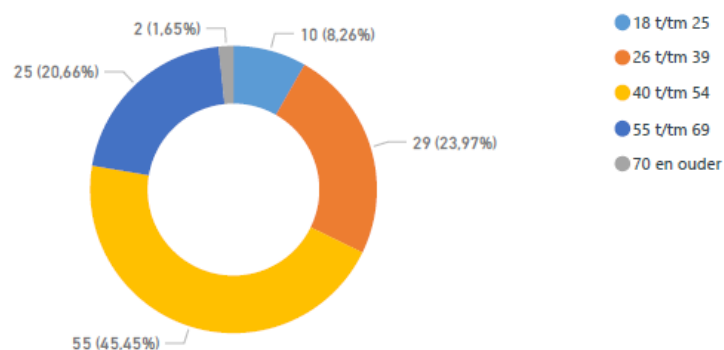
In deze periode zijn 205 aanvragen voor deelname aan de GemeentePolis binnengekomen:

Gemeente	Aanvragers	Partners	Kinderen	Totaal verzekerden
Tiel	96	24	85	205
Totaal	96	24	85	205

Van deze aanvragen is ook inzicht gegeven in wie deze aanvragers zijn al het gaat om leeftijd.

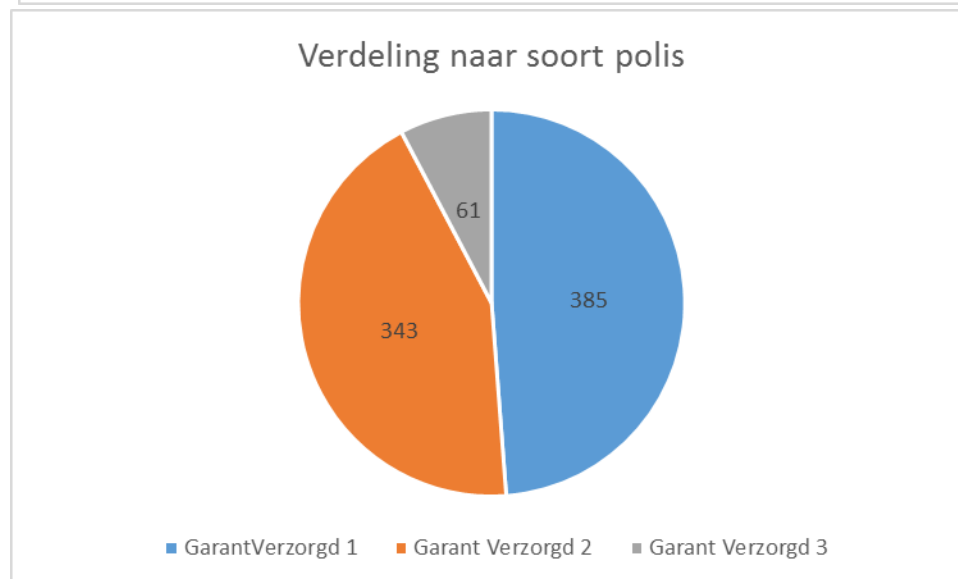
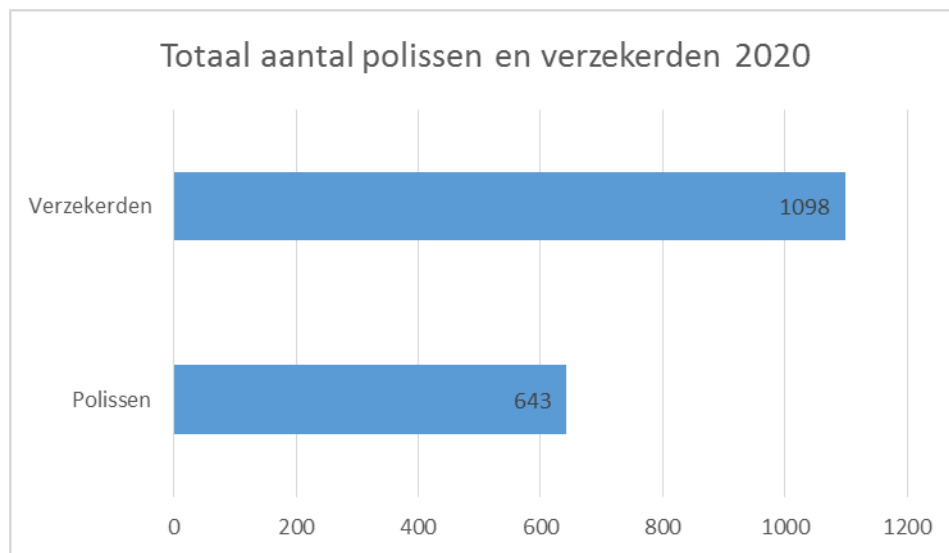
Aanvragen naar leeftijd

Onderstaande figuren tonen het aantal aanvragen (18 jaar en ouder) in verschillende leeftijdscategorieën.

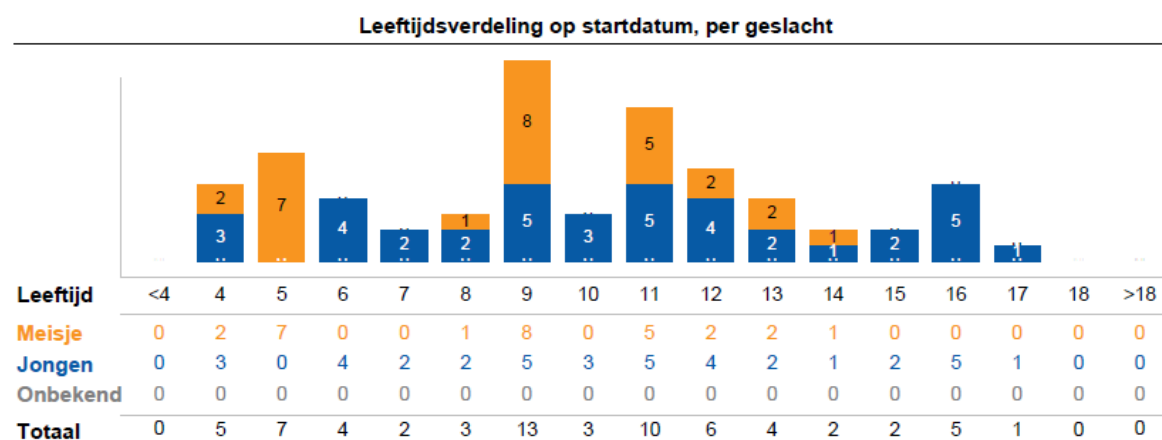
Van deze aanvragen was 68 % nog niet verzekerd via de GemeentePolis. Voor de overige 32% is een wijziging in het pakket aangevraagd. Het meest gekozen pakket is Garant Verzorgd 1.

In september 2019 is door middel van een automatische (inkomens)toets een rechtmatigheidscontrole gedaan op het verzekerdenbestand. Op basis van deze toets bleek dat 120 verzekerden niet aan de voorwaarden voldeden. De meeste hiervan hebben een inkomen dat hoger is dan 110% van de bijstandsnorm. Voor deze verzekerden is de GemeentePolis beëindigd. Aan hen is een alternatief pakket aangeboden. In onderstaande figuren staat de huidige stand van zaken met betrekking tot het aantal polissen en verzekerden via de GemeentePolis. Het totale aantal is lager dan in 2019. Dit is te verklaren door de rechtmatigheidstoets die dit jaar is uitgevoerd.

3.4 Ontwikkelingen deelname Jeugdfonds sport en cultuur

In het eerste kwartaal zijn 67 aanvragen voor het Jeugdfonds goedgekeurd. Dit betreft aanvragen voor zowel Sport als cultuur. De meeste aanvragen zijn voor voetbal (12) en zwemles (24)

Door het coronavirus zijn sport –en cultuurinstellingen gesloten. Het indienen van aanvragen blijft wel mogelijk, mits het voor de periode is dat sport –en cultuuraanbieders weer open zijn. Het aantal aanvragen is hierdoor lager dan in dezelfde periode vorig jaar.

3.5 Ontwikkelingen uitgaven Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten

Voor het jaar 2019 kon men nog tot 31 maart 2020 een aanvraag voor de regeling tegemoetkoming meerkosten indienen. In totaal zijn er over deze 3 maanden nog ca 200 aanvragen binnengekomen. Dit aantal ligt hoger dan vorig jaar in dezelfde periode. Dit is te verklaren omdat begin dit jaar nog een keer extra aandacht is besteed in de communicatie over deze regeling. Het aantal aanvragen dat hiervoor in 2019 is ingediend was lager dan in 2018. Op basis van de betalingen kan een vergelijking worden gemaakt.

De uitgaven tbv deze regeling mbt 2018: € 506.500

De uitgaven tbv deze regeling mbt 2019: € 442.540*

*nog niet alle aanvragen zijn beoordeeld en uitbetaalt. Er staan nog ca 20 aanvragen open.

Vanaf 1 april 2020 is de regeling gewijzigd.

3.6 Compensatieregeling incontinentie –en medisch afval

De eerste aanvragen voor de compensatieregeling incontinentie –en medisch afval zijn al ingediend. Dit zijn nog onvoldoende aanvragen om een inhoudelijke analyse op te geven.

4. Grip op gebruik en kosten zorg

4.1 Toegang Sociaal Domein

De gemeente wil haar inwoners ondersteunen met kwalitatief goede én betaalbare zorg. De gemeente moet hierbij zeer doelmatig en doeltreffend met de beschikbare middelen omgaan. Hiervoor stelde het college het plan van aanpak 'Sociale Poort Tiel' op. De 'Sociale Poort Tiel' is een nieuwe, effectieve manier om deze ambities te realiseren.

In 2019 zijn we van start gegaan met het project Sociale Poort Tiel. Hiervoor hebben in september 2019 het plan van aanpak gepresenteerd. Het project Sociale Poort Tiel brengt een aantal trajecten samen:

- Motie 'sociale wijkteams 0 – 100' van november 2016
- Procesplan toegang sociaal domein van januari 2019
- Bezuinigingsmaatregel; met een beoogde bezuiniging op de 2e lijns voorzieningen door vereenvoudiging en anders inrichten van de 0e en 1e lijn
- Aanbevelingen onderzoeken jeugd door LPBLen Significant

Het project heeft als doel:

- Één integrale toegang voor inwoners 0 – 100+ voor aanbod 0e-1e-2e lijn (inclusief onderdelen hulp en dienstverlening)
- Een sterkere (regie)rol van de gemeente voor kader, ontwikkeling en uitvoering 0e-1e-2e lijn
- Een structurele besparing van €900.000 t.o.v. begroting 2019 WMO en Jeugd (inclusief investeren)
- Met behoud en verbetering van kwaliteit van (ervaren) zorg (feedback)

Om deze doelen te bereiken lopen er 3 sporen.

Spoor 1: Het primaire proces daar waar het gaat om toegang tot jeugd en wmo (informatie en advies, Onderzoek en toeleiding, kortdurende individuele 1e lijns ondersteuning)

Spoor 2: Inrichting van de 0e lijn (Sociale basis)

Spoor 3: sturing, monitoring en verantwoording

Het project is van start gegaan in 2019 en loopt door in 2020 en verder.

4.2 Inkoop en contractmanagement Wmo/Jeugd

Op dit moment wordt de inkoop en het contractmanagement voor de tweedelijnszorg Wmo en Jeugdzorg verzorgd door het team Wmo-Jeugd van de Regio Rivierenland. De zes gemeenten die deelnemen aan deze regionale inkoop samenwerking hebben hiervoor een dienstverleningsovereenkomst inkoop en contractmanagement Wmo-Jeugd met de Regio Rivierenland afgesloten. Deze samenwerking is een aantal jaren geleden opgezet vanuit de wens om meer slagkracht en schaalvoordelen te realiseren. Tiel is een van de gemeenten uit Regio Rivierenland. In 2019 is deze samenwerking geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie hebben de colleges van de samenwerkende gemeenten besloten om de dienstverleningsovereenkomst Wmo/jeugd met de Regio Rivierenland te verlengen tot 01-01-2022 en de opzegtermijn te stellen op uiterlijk 01-03-2021.

Het doel is om meer tijd te hebben om de samenwerking tussen de Regio Rivierenland en de gemeenten binnen de dienstverleningsovereenkomst te verbeteren. Er is afgesproken om medio 2020 hiervoor een proces in te richten.

Daarnaast heeft het college opdracht gegeven tot een onderzoek naar de voordelen, nadelen en risico's van het op lokale schaal organiseren van inkoop en contractmanagement Wmo en Jeugd ten opzichte van inkoop en contractmanagement via de Regio Rivierenland. Met speciale aandacht voor; grip op de kosten, uitvoering (intern of extern), relatie met de toegang en de maatschappelijke impact. Dit onderzoek is eind 2019 afgerond.

Dit onderzoek heeft geleid tot een advies aan het college. Dit advies is gericht op het verbeteren van de regionale samenwerking en op het aanbrengen van verbeteringen in de eigen organisaties om zo meer grip en sturing te krijgen op de zorgdata. Het college heeft ingestemd met dit advies. Het besluit van het college om de dienstverleningsovereenkomst te verlengen en met elkaar te werken aan de samenwerking hierbinnen geeft de ruimte die nodig is om invulling te kunnen geven aan dit advies.

4.3 Onderzoek Prestatielevering Wmo/ Jeugd

Het is belangrijk om de rechtmatigheid van de bestedingen binnen het Sociaal Domein in het kader van Wmo en de Jeugdwet vast te stellen. Ook in 2020 wordt onderzocht of Zorg in Natura en/of Zorg ingekocht met Persoonsgebonden budgetten daadwerkelijk is geleverd door de zorgverleners. De resultaten neemt de accountant mee in de bevindingen voor de jaarrekening.

4.4 POH-jeugd

De 1ste evaluatie van de in juni 2018 gestarte pilot Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd GGZ (POH jeugd) heeft plaatsgevonden. Uit deze evaluatie blijkt dat de ingezette werkwijze binnen de huisartsenpraktijken van de grond begint te komen. Zowel op het gebied van kwaliteit,

samenwerking als reductie van kosten zijn positieve resultaten zichtbaar. In het rapport wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan. Aan de hand van de aanbevelingen is een plan van aanpak opgesteld om de inzet van de POH jeugd te optimaliseren. Dit plan van aanpak wordt de komende periode uitgevoerd. De pilot heeft een looptijd van twee jaar en eindigt 1 juni 2020. De eindevaluatie is in het eerste kwartaal van 2020 van start gegaan. De corona-crisis leidt tot vertraging in de uitvoering van de evaluatie.

4.5 *Verbinding Passend Onderwijs en Jeugdhulp*

Met de stelselwijzingen in het kader van passend onderwijs en de transitie jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, belegd bij schoolbesturen en gemeenten. In het project Verbinding Passend Onderwijs en Jeugdhulp werken de samenwerkingsverbanden, de gemeenten, het onderwijs en de lokale teams samen om de verbinding en samenhang tussen het passend onderwijs en jeugdhulp te versterken met als doel effectievere en efficiëntere hulp aan kinderen en gezinnen. Er zijn afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking en producten ontwikkeld om deze samenwerking te ondersteunen. De nieuwe werkwijze is in 2019 in het primair onderwijs, speciaal (basis) onderwijs en voortgezet onderwijs geïmplementeerd.

4.6 *Onderzoeken Jeugd*

Er is een analyse uitgevoerd naar de omvang van jeugdhulp in Tiel. Dit onderzoek is uitgevoerd door economisch onderzoeksbureau LPBL. Daarnaast heeft Tiel meegedaan aan de benchmark Jeugd die in opdracht van drie ministeries en de VNG is uitgevoerd door Significant. De conclusies en aanbevelingen uit de beide onderzoeken zijn verwerkt in een memo. Deze memo door het college vastgesteld en dat ter informatie aangeboden aan de raad. De conclusies en aanbevelingen uit de onderzoeken worden verwerkt c.q. meegenomen in het traject Sociale Poort Tiel.

4.7 *Sluitende en vroegtijdige aanpak schuldhulpverlening*

Op 10 maart 2020 heeft de tweede kamer het wetsvoorstel Wijziging van de Wgs ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens aangenomen. In het wetsvoorstel worden twee taken onderscheiden: het bieden van schuldhulp en het aanbieden van een intake bij signalen over betalingsachterstanden (dus bij vroegsignalering). Aan beide taken is een grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens gekoppeld. Met deze wetswijziging wordt de aanpak Vroeg er op af ook geborgd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De beoogde inwerkingtreding van deze wetswijziging is 1 januari 2021. Wat dit betekent voor de gemeente Tiel in de uitvoering en in het beleid wordt in de 2e helft van dit jaar verder uitgewerkt.

Met ingang van 1 januari 2020 is de aanpak van vroegsignalering van schulden in Tiel (Vroeg er op af) uitgebreid. Maandelijks worden ca 25 meervoudige signalen van betalingsachterstanden opgepakt. Dit gebeurt door middel van een onaangekondigd huisbezoek. Dit moet er toe leiden dat mensen met beginnende schulden eerder in beeld zijn.

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn vanaf maart geen huisbezoeken meer afgelegd. Momenteel wordt zoveel mogelijk geprobeerd om met deze mensen telefonisch in contact te komen. Wanneer telefoonnummers niet bekend zijn, wordt een flyer opgestuurd. De verwachting is dat meer mensen in de financiële problemen komen als gevolg van de coronacrisis. De exacte effecten zijn nu niet te voorspellen. Hierbij zijn verschillende factoren van invloed: hoe lang de maatregelen nog van kracht blijven, de steunmaatregelen vanuit het Rijk en de financiële positie van onze inwoners. De komende periode blijven we monitoren of het aantal aanvragen stijgt en welke maatregelen nodig zijn om de eventueel toenemend aantal aanvragen op te pakken of te voorkomen.

4.8 *Ontwikkeling Regie-functie Sociaal Domein*

Op regelmatige basis is er overleg over de verschillende onderdelen in het Sociaal Domein tussen de teams Beleid, Regie en uitvoerende teams. Dit maakt dat er een steeds beter beeld ontstaat van trends en ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Daarnaast wordt er inhoudelijk geïnvesteerd in de positionering van de Tielse regisseurs in het Sociaal Domein.

4.9 *Versterken relatie wettelijke verwijzers i.h.k.v. de Jeugdwet*

Huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen hebben een belangrijk aandeel in de verwijzingen richting de tweedelijns zorg. In dit kader is het van belang een goede relatie en samenwerking met deze wettelijke verwijzers te hebben. Met de pilot POH Jeugd GGZ bij de huisartsen is een eerste stap gezet in het verbeteren van de relatie met een van deze overige wettelijke verwijzer binnen de Jeugdwet. Daarnaast hebben er de afgelopen periode diverse gesprekken plaatsgevonden met onze duurste zorgaanbieder om van daaruit meer inzicht en grip te krijgen op de verwijzingen naar dure zorg. De komende periode willen we bovenstaand proces versnellen door op korte termijn (met behulp van de al geboekte resultaten binnen spoor 3 van het project Sociale Poort) analyses te maken op cliënt, product en aanbiederniveau. Op basis van deze analyse kan er een vervolg gegeven worden aan het verder versterken van de relatie met de overige wettelijke verwijzers. Het kan inhoudelijk richting geven aan de wens om aanvullende afspraken te maken met de wettelijke verwijzers, maar ook de discussie richten over welke mogelijkheden er zijn om dure producten op een andere manier aan te bieden en wellicht interventies op casusniveau initiëren. We wachten hiermee dus niet totdat de Sociale Poort volledig is ingeregeld, maar gaan hier nu al mee aan de slag.

5. Financiële ontwikkelingen

Zoals aangegeven is deze rapportage gebaseerd op de volgende cijfers:

Kostensoort	Realisatie 2019	Begr. 2020	Begr. 2020 1 ^e vrtgsrapp.	Realisatie 2020
Jeugdzorg	€ 12.971.551,-	€ 11.884.280,-	€ 13.298.434	€ 1.630.349,-
Wmo 2015 (begeleiding en kortdurend verblijf)	€ 4.592.861,-	€ 4.554.854,-	€ 4.708.601	€ 748.228,-
Wmo (HO, hulpmiddelen en vervoer en woningaanpassingen)	€ 4.274.231,-	€ 4.246.236,-	€ 4.513.447	€ 609.317,-
Armoedebeleid	€ 1.700.134,-	€ 2.633.533,-	€ 2.633.533,-	€ 207.178,-
Totalen:	€ 23.538.777,-	€ 23.318.903,-	€ 25.154.015,-	

Hoofdstuk 4 beschrijft een groot aantal interventies die de gemeente Tiel inzet om de grip op het gebruik en de kosten van zorg te verstevigen.

Belangrijke thema's hierin zijn:

- De toegang tot zorg en ondersteuning
- Inkoop en Contractmanagement
- Aandacht voor preventie
- Datasturing

We vergroten de grip door onze interventies op de toegang tot de zorg door het project 'Sociale Poort', door de inzet van praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen en door onze relatie met de wettelijke verwijzers Jeugdwet te verbeteren.

- We vergroten onze grip door onze interventies op het terrein van Inkoop en Contractmanagement door het gesprek te voeren met de Regio Rivierenland over het Dvo, maar ook om hen nu al mee te geven hoe wij denken over een nieuwe inkoopstrategie.

- We vergroten onze grip door onze interventies op het gebied van Preventie door Spoor 2 van het project 'Sociale Poort', maar ook door de aandacht voor de verbinding tussen passend onderwijs en Jeugdhulp en onze sluitende en vroegtijdige aanpak schuldhelpverlening.
- We vergroten de grip door aandacht te hebben voor datasturing. Dit doen we in Spoor 3 van het project Sociale Poort.

Deze aanpak moet leiden tot minimaal een besparing van €200.000,- in 2021, €450.000,- in 2022 en in 2023 €900.000,-

Verder is het, zoals in de inleiding al werd aangegeven, te vroeg om op basis van deze rapportage Sociaal Domein 2020 een voorspelling te doen voor het gehele jaar 2020. In deze rapportage wordt het beeld geschetst van de situatie zoals deze op dit moment bekend is. En dit enkel over de maanden januari en februari. Gedurende 2020 zal het beeld veranderen doordat de facturatie en/ of de administratie van zorgleveringen wordt verwerkt. Naarmate het jaar vordert wordt het beeld vollediger en betrouwbaarder. Daarbij is in deze rapportage op de onderdelen Wmo en jeugd nog geen rekening gehouden met de impact van de Corona Crisis en de (financiële) risico's die hier uit voorkomen. Er is echter wel een gemeentelijke impactmonitor opgesteld waarin de impact en financiële risico's in beeld zijn gebracht en gemonitord worden.